

سردبیر: الهه حمیدی کیا
 مجری: روابط عمومی انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت
 تحریریه: مریم رضازاده، حسین هرمزی، حسام الدین قاموس مقدم،
 ساناز رضایی، الهه حمیدی کیا، مهدی قدیمی، محمدحسن نجمی
 طراح و گرافیک: محمد گودرزی

پالایش نفت
 نشریه انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت
 مدیرمسئول: ناصر عاشوری
 شورای سیاست‌گذاری: ناصر عاشوری، هادی رنجبر، الهه حمیدی کیا

Oil Refining Industry Employers Association نشریه پالایش نفت • سال اول • شماره ۰۷ • اردیبهشت ۹۷

فهرست

www.orica.ir

www.orica.ir

۲	یام نوروزی رهبر انقلاب
۳	سخنرانی نوروزی روحانی در جمع مردم کرمانشاه
۴	گفت‌وگو با رییس کمیسیون انرژی
۵	گزارش سفر هیات ایرانی به مسقط
۶	سال تولید، با این بهار نکو می‌شود؟
۱۰	مروری بر مهمترین مصوبات نفتی بودجه
۱۳	تنش میان تهران و ریاض توافق اوپک را تهدید می‌کند
۱۴	صنعت نفت ایران در سال ۹۶
۱۸	گفت‌وگو با مدیر عامل پالایشگاه کرمانشاه
۲۰	وزیر نفت در کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی
۲۲	یادداشت دبیر کل انجمن صنفی پالایش نفت درباره تولید ملی
۲۳	اخبار حوزه نفت و پالایش
۳۵	سه هدف احتمالی تور نفتی بن سلمان
۳۸	گزارشی از فعالیت های نفتی مشترک ایران و روسیه
۴۱	اولویت مناطق نفت خیز جنوب در سال حمایت از کالای ایرانی
۴۲	مصدق، نفت و تاریخی که مدام تکرار می‌شود
۴۶	مهمترین رویدادهای دوماه گذشته: از استیضاح تا استعفا

Please Scan Me

رهبر معظم انقلاب اسلامی با نامگذاری سال ۱۳۹۷ به عنوان «حمایت از کالای ایرانی» مطرح کردند؛ مشکلات معیشتی مردم با شتاب گرفتن تولید ملی حل خواهد شد

مسئولان را مخاطب قرار می‌دهم اما امسال، مخاطب همه آحاد ملت از جمله مسئولان هستند و همه باید سخت، کار و تلاش کنند. حضرت آیت الله خامنه‌ای مسئله اصلی امسال را نیز همچون سال‌های قبل، مسئله اقتصاد و معیشت مردم خواندند و با تأکید بر «تولید ملی» به عنوان محور اساسی در حل مشکلات اقتصادی، افزودند: اگر تولید ملی با همت و پیگیری همگانی شتاب بگیرد، بسیاری از مشکلات معیشتی مردم و مسائل اشتغال و سرمایه‌گذاری حل خواهد شد و آسیب‌های اجتماعی کاهش زیادی خواهد یافت، بر همین اساس، نام و شعار امسال را «حمایت از کالای ایرانی» قرار دادام.

رهبر انقلاب اسلامی، آحاد مردم و مسئولان را در حمایت از کالای ایرانی دارای نقش و وظیفه دانستند و افزودند: در سخنرانی روز اول سال، ابعاد مختلفی را از آنچه مردم و مسئولان باید در حمایت از کالای ایرانی انجام بدهند، تشریح خواهیم کرد.

ایشان همچنین با سلام به محضر حضرت بقیه‌الله (عج) و درود به روح مطهر امام بزرگوار، همزمان شدن بهار طبیعت با بهار معنویت یعنی ماه‌های رجب، شعبان و رمضان المبارک را فرصتی برای رشد و رویش مادی و معنوی ملت خواندند.

حادثه، عظمت ملت ایران بیش از پیش روشن شد. حضرت آیت الله خامنه‌ای، دستاورد دیگر جمهوری اسلامی در سال گذشته را «تبدیل تهدیدهای منطقه‌ای به فرصت» دانستند و گفتند: یکی از اهداف تهدیدهای منطقه‌ای، ضربه زدن به ایران بود اما جمهوری اسلامی نه تنها اجازه نداد تهدیدها به کشور آسیبی وارد کند بلکه آنها را به فرصت تبدیل کرد.

ایشان، تلاش‌های انجام‌شده در جهت تحقق شعار سال ۹۶ یعنی «اقتصاد مقاومتی: تولید-اشتغال» را از دیگر نقاط مثبت و امیدوارکننده برشمردند و افزودند: کارهای خوبی برای تولید و اشتغال انجام و شعار سال تا حدودی عملی شد، البته کارهای زیادی نیز باقی مانده که باید تا تحقق کامل این شعار دنبال و انجام شود.

حوادثی همچون «سیل، زلزله، غرق شدن نفتکش، سقوط هواپیما و جان‌باختن عزیزان هموطن در آنها» از جمله حوادث تلخ سال ۹۶ بود که رهبر انقلاب اسلامی به آنها اشاره و خاطر نشان کردند: علاوه بر این حوادث، تداوم خشکسالی در برخی مناطق کشور و همچنین استمرار مشکلات معیشتی برخی قشرها از گذشته، از جمله مواردی است که همه باید برای رفع آنها تلاش کنند. ایشان در بیان چشم‌انداز حرکت مردم و مسئولان در سال جدید، گفتند: بنده در شعارهای سال، معمولاً

رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی به مناسبت آغاز سال ۱۳۹۷ هجری شمسی، با تبریک به همه هم‌میهنان و ایرانیان بویژه خانواده‌های معزز شهیدان و جانبازان، و نوجوانان و جوانان امیدآفرین و پیش‌بران حرکت علمی کشور، و با آرزوی نوروزی شاد و شیرین و سالی پر از خیر و برکت، سال جدید را سال «حمایت از کالای ایرانی» نامگذاری کردند.

حضرت آیت الله خامنه‌ای در یک ارزیابی از فراز و نشیب‌ها، و تلخ و شیرین‌های سال ۹۶، این سال را «سال بروز عظمت و اقتدار و حضور ملت» خواندند و افزودند: در اوایل سال بیش از ۴۰ میلیون نفر از مردم در انتخابات ریاست جمهوری و شوراها، حضوری بسیار خوب، عظیم، خیره‌کننده و پرمعنا داشتند و این حضور در راهپیمایی روز قدس، راهپیمایی‌های ۹ دی و برتر از همه در راهپیمایی تماشایی ۲۲ بهمن ادامه یافت.

ایشان، با اشاره به برنامه‌ریزی و تلاش ناکام دشمنان برای ایجاد ناآرامی در ماه‌های پایانی سال، راهپیمایی‌های خودجوش مردم در مقابل اغتشاشات را نشان‌دهنده حضور ملت بزرگ، بصیر، چالاک و آماده به کار ایران در همه میدان‌ها دانستند و گفتند: ملت ایران و حتی آن کسانی که دشمنان قصد داشتند اغتشاشات را به نام آنها تمام کنند، در مقابل اغتشاش‌گران ایستادند و با این

روحانی:

کارآفرینان و سرمایه‌گذاران با همه توان به رونق تولید بپردازند

رئیس‌جمهوری در پیام نوروزی به مناسبت حلول سال ۱۳۹۷ هجری شمسی، از همه کارآفرینان، کارگران، سرمایه‌گذاران و ایرانیان داخل و خارج خواست با همه توان به رونق تولید بپردازند.

گزیده‌ای از پیام نوروزی حسن روحانی در جمع مردم زلزله‌زده کرمانشاه خطاب به ملت ایران به شرح زیر است:

• باید در اینجا یاد کنیم از آنهایی که در این لحظه به جای سفره نوروزی، سفره خدمت به ملت را انتخاب کرده‌اند و برگزیده‌اند.

پزشکان، پرستاران، خلبانان، رانندگان، مرزداران، پلیس و همه آنهایی که در سراسر ایران در کنار سکوها، چاه‌های نفت، تلمبه‌خانه‌ها، اتاق‌های کنترل در کنار آمبولانس‌ها، ماشین‌های آتش‌نشانی، در راه‌های کشور، خدمت را برای خود به عنوان وظیفه بزرگ برگزیده‌اند.

• ملت ما خود را شریک در اندوه و غم عزیزانی می‌داند که در سال گذشته در اثر سیل، زلزله یا حوادثی چون حوادث هوایی یا دریایی به سوگ عزیزانشان نشستند. همه ملت ایران را در غم خود سهیم و شریک بدانند و خداوند بزرگ را به عنوان ولی خود در کنار خود ببینند و صبر و مقاومت و راه زندگی توأم با معنویت را ادامه دهند.

• سال گذشته، سال پیروزی و موفقیت ملت ایران بود، در صحنه انتخابات آن پیروزی شکوهمند، آن حضور تکان‌دهنده، آن رقابت بی‌نظیر، آن حضور توأم با امنیت در حالی که بدخواهان چیز دیگری را می‌خواستند؛ نزاع و دودستگی و پیروزی گروهی را بر گروهی می‌خواستند.

• در سال گذشته همه کشور، شور، شغف، کار و تلاش بود و همانطور که رهبر معظم انقلاب اعلام کردند، سال نو، سال تولید ملی و حمایت از کالای ایرانی و سال اشتغال و رونق است. در

سال گذشته ملت ما قدم‌های خوبی برداشت و کارآفرینان، کارگران، مهندسی و کشاورزان گرچه با عارضه کم‌آبی مواجه بودیم، اما کشاورزان ما، سرافرازی ما و ملت بزرگ را آفریدند و باز هم در گندم ما را خودکفا کردند و به حول و قوه الهی در سال نو هم ما را خودکفا خواهند کرد. در بسیاری از زمین‌ها رکوردی را برای تحول در زراعت و کشاورزی و در خوداتکایی بوجود آوردند و این راه را ملت ما ادامه خواهد داد.

• مهندسی و کارگران ما، آنهایی که در راه آهن تلاش می‌کردند و می‌کنند، استان‌های مختلف را به راه آهن سراسری متصل کردند. استان همدان و کرمانشاه به راه آهن سراسری وصل شد و در سال آینده نیز سه استان دیگر به راه آهن سراسری وصل خواهد شد. همه جوانان، فرهیختگان، ورزشکاران و هنرمندان برای کشور موفقیت آفرینند.

• دو هدف بلند را در کنار ملت‌مان در سال گذشته دنبال کردیم و در سال نو به کمک شما ملت بزرگ ادامه خواهیم داد. موضوع اول ایجاد اشتغال و مبارزه با بیکاری بود. گرچه هنوز مشکلات فراوانی باقی مانده، گرچه هنوز جبران گذشته نیاز به زمان دارد، اما اشتغال سال گذشته ما در تاریخ کشور با بی‌نظیری و یا

کم‌نظیری بوده و در سال نو باید اشتغال بالاتری را بیافرینیم و این کار را به حول و قوه الهی با کمک شما مردم انجام خواهیم داد. سال تولید ملی در کنار اشتغال و خودکفایی و نشاط هم در جامعه خواهد بود.

• موضوع دوم مبارزه با فقر بود. دولت دوازدهم مبارزه با فقر را ادامه خواهد داد. مستمری مددجویان و مستمری بگیران کمیته امداد و بهزیستی در سال ۹۶ بیش از ۳ برابر شد. این گام اول و مهم در زمینه مبارزه با فقر بود. برای تمام مشاغل، کارمندان و کارگران در حداقل حقوق اقدامی کردیم تا حقوق‌ها متعادل شود و این برنامه را ادامه خواهیم داد. گام بزرگ دیگری در سال جدید و تا پایان دولت دوازدهم برای مبارزه با فقر خواهیم داشت.

• دو درخواست و خواهش از ملت بزرگ ایران دارم. خواهش اول در سال جدید از همه کارآفرینان، کارگران، سرمایه‌گذاران، ایرانیان داخل و خارج است. سال نو، سال سرمایه‌گذاری و تولید است. همه باید با همه توان به رونق تولید بپردازیم. قدرت ملی ما در کنار تولید ما خواهد بود و این کارآفرینان هستند که می‌توانند قدم‌های مهمی را در سال جدید بردارند.

• خواهش دوم من از جوانان عزیز

است؛ جوانانی که کشور و آینده آن، تعلق به آنها دارد و باید راه سربلندی کشور را ادامه دهند. آنچه برای همه ما مهم است، عزت اسلام، سربلندی ایران، آسایش و رفاه ملت ایران است. برای این سه هدف بلند همه ما باید تلاش کنیم و امید ما به جوانان عزیز است.

• به آنچه که به جوانان و زنان از آغاز دولت دوازدهم وعده کردم و قول دادم و دولت ما متعهد شده است، عمل کرده و آن را ادامه خواهیم داد. می‌دانیم نسل جوان ما خواست بالاتری دارد. می‌دانیم با دنیای دیگری می‌خواهد شرایط جدیدی را برای کشور ببیند. نشاط بیشتر را می‌خواهد. دولت متعهد به اشتغال جوانان، نشاط جوانان، آزادی جوانان و ادامه دسترسی آنان به اطلاعات است. اطلاعات آزاد به معنای به روز بودن مردم نسبت به تحولات جهانی، به معنای اتصال دانشجویان و دانش‌پژوهان ما با علم جدید دنیا و به معنای اتصال و ارتباط نزدیک‌تر با مردم و اشتغال نو در این فضا است.

• البته ما فضای مجازی امن، آسان و ارزان، توأم با اخلاق و معنویت می‌خواهیم. در سایه این فضا است که مبارزه با فساد و شفافیت را ادامه می‌دهیم و مردم ما شاهد شفافیت بیشتر در سال جدید خواهند بود.

ریس کمیسیون انرژی مجلس با تشریح چشم‌انداز نفت در سال ۹۷؛ در آینده جزو صادر کنندگان بنزین خواهیم بود ارتقای مناسبات با کشورهای همسایه برای درآمدزایی از فرآورده‌های نفتی

در دستور کار داریم. بحث فرآورده‌ها را نیز به عنوان یک اولویت و ضرورت در چشم‌انداز سال ۹۷ دیده ایم، در روزهای پایانی سال ۹۷ جلسه‌ای در هیات عالی نظارت بر منابع نفتی داشتیم و بر این موضوع تاکید شد که از وجود گاز و تولیدات مان درآمدهای بیشتری داشته باشیم و در راستای درآمد، مناسبات اقتصادی و سیاسی‌مان را با اولویت کشورهای همسایه و سایر کشورها ارتقاء بدهیم.

چه تهییداتی باید برای خودکفایی در حوزه تولید و توزیع در این بخش

انجام شود؟

اگر سه فاز پالایشگاه ستاره خلیج فارس به اتمام برسد قطعاً ما در تولید بنزین به خودکفایی می‌رسیم و اگر گام‌های مان را جدی‌تر برداریم ما جزو صادر کنندگان بنزین خواهیم بود، نیازمان به واردات نیز کاهش می‌یابد و اگر این اتفاق بیفتد باید به سمت کیفیت برتر برویم. امروز چندین شرکت و کارخانه که در صنایع پایین دست فعال هستند مشکل مواد اولیه و خوراک دارند که با هماهنگی‌هایی که با آقای لاریجانی انجام شده است قرار شد جلسات مشترکی در این راستا با وزیر نفت و مدیر عامل پتروشیمی برگزار شود که هم در بحث فرمول قیمت هم در بحث تحویل خوراک به شرکت‌های پایین دست و هم بالادست برنامه مشخصی را داشته باشیم چراکه با این اتفاق این شرکت‌ها را فعال می‌کنیم، فرصت‌های شغلی بیشتر می‌شود و به معنای واقعی به سمت حمایت از تولید فرآورده‌ها در حوزه پتروشیمی می‌رویم.

در بحث صرفه جویی در مصرف انرژی چه برنامه‌های در سال ۹۷ دارید؟

در حوزه صرفه جویی در مصرف انرژی فقط حوزه نفت مطرح نیست و وزارت نیرو نیز باید مشارکت داشته باشد. در سال ۹۶ یکسری مشکلات به وجود آمد، بارندگی نرمال نبود و همین باعث شد حجم سدهای ما به حد نرمال نرسد، اگر شرایط این گونه باشد بعضی از نیروگاه‌های برقی ما مشکل تولید برق خواهند داشت. در سال گذشته تولید و مصرف مان برابر و مساوی بود که امیدواریم بتوانیم در سال ۹۷ هم برخی از نیروگاه‌های سیکل ترکیبی مان را وارد مدار کنیم و تولیدشان را افزایش دهیم و هم با مدیریت منابع آب تا حدودی از اتفاقات احتمالی در بعضی از مناطق در جهت مصرف کشاورزی جلوگیری کنیم.

نفت و ساختار اقتصادی ناشی از آن در تحولات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ایران نقش مهمی دارد. اقتصاد ایران تا حد زیادی به صادرات نفت وابسته است؛ تقریباً ۵۰ درصد از درآمدهای ملی بودجه و ۸۰ درصد از صادرات کشور از منابع نفتی تأمین می‌شود و همین موضوع نشان از نقش استراتژیک و مهم نفت در زندگی مردم و اقتصاد کشور دارد. لزوم توجه و تقویت این حوزه در گرو برنامه‌ریزی مدون و به موقع از سوی حاکمیت است. بررسی چشم‌انداز

مریم رضازاده
روزنامه‌نگار

این حوزه در سال ۹۷ موضوعی است که در گفت‌وگو با فریدون حسنوند، رئیس کمیسیون انرژی مجلس به آن پرداخته ایم.

چشم‌انداز نفت در سال ۹۷ را چگونه پیش‌بینی می‌کنید؟

بحث قراردادهای نفتی و گازی دو بحثی است که ما به صورت جدی در سال ۹۷ آنها را دنبال می‌کنیم. کمیسیون انرژی، هیات عالی نظارت بر منابع نفتی و مجموعه نفت به دنبال این هستند که بتوانند قراردادهایی که معطل مانده است و یا مشکلاتی داشته‌اند را به مرحله امضا و اجرا برسانند، در همین راستا نیز در روزهای پایانی سال ۹۶ قراردادی با یکی از شرکت‌های روسی منعقد شد، امیدوارم شرکت‌های داخلی نیز قراردادهای خود را طبق قولی که داده‌اند با شرکت ملی نفت منعقد کنند و کارشان را در میادین نفتی جنوب آغاز کنند. از دیگر اولویت‌ها در سال ۹۷ اصلاح ساختارها در وزارت نفت است، ما به طور جدی به دنبال رفع بعضی اشکالات در ساختار وزارت نفت هستیم، وزارت نفت باید از یک شرکت ملی نفت و

با حضور عاشوری و چند نماینده مجلس صورت گرفت

سفر پر بار هیأت ایرانی به مسقط

می‌شود. بر اساس این گزارش، در حاشیه بازدید هیأت ایرانی از نمایشگاه بین‌المللی نفت و گاز عمان و مذاکره با مشارکت‌کنندگان ایرانی، از غرفه‌های ایرانی در این نمایشگاه نیز بازدید به عمل آمد. شرکت‌های مپنا، حفاری شمال، سینا انرژی، نفت و گاز سرو، مجله پایپ لاین خاورمیانه - ایران، شرکت ESTD، نفت و

بالای کشورمان در صنعت نفت و گاز حکایت دارد. بر این اساس، از آنجا که عمده اقتصاد کشور ایران بر مبنای صنعت نفت و گاز تعریف می‌شود، بدون شک حضور مقتدرانه و سرشار از تخصص تولیدکنندگان و مهندسان کشورمان در این نمایشگاه‌ها گامی مؤثر در امر گسترش صادرات، ورود به بازارهای جدید و

هیأتی ایرانی متشکل از دبیرکل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت ایران و جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی، به عمان سفر کردند تا ضمن بازدید از نمایشگاه بین‌المللی نفت و گاز این کشور، راه‌های ورود به بازارهای این کشور عربی را ارزیابی کنند. به گزارش «پالایش»، در این سفر که پنجم تا هشتم فروردین‌ماه ۱۳۹۷ انجام شد، غلامرضا کاتب عضو هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی، سیدعلی ادیانی نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی، ناصر عاشوری دبیرکل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت ایران، رئیس روابط عمومی انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت ایران و حمید رسالتی مدیر هلدینگ (HSP) و مدیرعامل شرکت بین‌المللی همایش‌سازان پیشگام (مجری پاپیون‌های جمهوری اسلامی ایران در نمایشگاه‌های عمان) حضور داشتند.

از مهمترین اهداف این سفر می‌توان به بازدید از نمایشگاه بین‌المللی نفت و گاز عمان و آشنایی و برقراری ارتباط با فعالان اقتصادی، بررسی میدانی بازار و شناخت ویژگی‌های بازار عمان، شناخت قوانین، مقررات و الزامات قانونی ورود به بازار عمان و شناخت فرصت‌ها و زمینه‌های همکاری مشترک دو کشور اشاره کرد. یازدهمین نمایشگاه نفت و گاز عمان با حضور مشاور اقتصادی پادشاه عمان، نوری شاهرودی سفیر جمهوری اسلامی ایران در عمان، رایزن بازرگانی سفارت ایران در مسقط، سفرای چند کشور حوزه خلیج فارس و اروپا و فعالان و صاحب‌نظران بین‌المللی، از تاریخ ششم تا هشتم فروردین ۱۳۹۷ در مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی مسقط برگزار شد. در این نمایشگاه نفت و گاز، ۴۳۰ شرکت از ۲۰ کشور جهان و همچنین هفت شرکت تخصصی ایرانی در زمینه‌های نفت و گاز و پتروشیمی و خدمات فنی و مهندسی حضور داشتند. در روز نخست، غرفه‌های ایران مورد بازدید مشاور اقتصادی سلطان قابوس و هیأت همراه قرار گرفت و هیأت ایرانی نیز با حضور نوری شاهرودی سفیر جمهوری اسلامی ایران و رایزن بازرگانی کشورمان به همراه غلامرضا کاتب عضو هیأت رئیسه مجلس و سیدعلی ادیانی نایب رئیس کمیسیون انرژی نمایندگان مجلس طی دیدارهای جداگانه‌ای، با شرکت‌کنندگان ایرانی این نمایشگاه گفت‌وگو و تبادل نظر کردند. حضور توانمند تولیدکنندگان و متخصصان ایرانی در کنار برترین‌های صنعت نفت و گاز منطقه و دنیا از جمله شل، بی.پی، هالیبرتون، NOV، پترو فک، جی‌ای (های دریل، بیکر هیوز) و ... از نکات مهم این نمایشگاه محسوب می‌شود که از توان

گاز اراک و شرکت هذکو، از ایران در نمایشگاه مذکور شرکت کرده بودند. مذاکره با نوری شاهرودی سفیر جمهوری اسلامی ایران و رایزن بازرگانی ایران در عمان، برپایی جلسه با مدیر انجمن شرکت‌های نفت، گاز و پتروشیمی عمان، برگزاری جلسه با مدیران شرکت ملی نفت عمان و جلسه با مسئولان یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های فنی و مهندسی عمان (شرکت MBPS) که همگی در محل نمایشگاه صورت گرفت و نیز جلسه با سفیر جمهوری اسلامی ایران در عمان در محل سفارت و تشریح بازار و سیاست‌های عمان با ایران و جهان، از جمله مهمترین اقدامات و دیدارهای هیأت ایرانی در سفر اخیر به عمان بوده است. این هیأت همچنین در سفر اخیر با خانم لیندا - مدیر توسعه و سرمایه‌گذاری منطقه ویژه اقتصادی دوqm - که با وسعتی نزدیک به دوهزار کیلومتر مربع بزرگ‌ترین منطقه ویژه اقتصادی خاورمیانه و آفریقا محسوب می‌شود، جلسه‌ای برگزار و در خصوص مسائل مختلف اقتصادی و تجاری بحث و تبادل نظر کردند که این جلسه از نکات قابل توجه سفر مذکور به حساب می‌آید. در خلال این سفر، هیأت ایرانی حاضر در عمان از مراکز مذهبی مسقط از جمله مسجد سلطان قابوس و مسجد شیعیان مسقط نیز بازدید به عمل آوردند.

مشارکت در پروژه‌های دیگر مناطق و کشورهای نفت‌خیز است. این نمایشگاه با توجه به اولویت بازار کشور عمان و توانمندی شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات و محصولات صنایع پایین‌دستی نفت و گاز، می‌تواند فرصت مناسبی را برای توسعه صادرات این دسته از محصولات فراهم آورد. بدون شک حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی، یکی از بهترین و مؤثرترین شیوه‌های شناخت بازار مصرف جهان و آشنایی بیشتر با توانمندی دیگر رقبا و همچنین شناخت تازه‌ترین تکنولوژی‌های روز دنیا، بررسی زمینه تعاملات تجاری و شروع پروژه‌های عظیم برون‌مرزی است و یازدهمین نمایشگاه بین‌المللی نفت و گاز عمان در حوزه خلیج فارس نیز از این قاعده مستثنی نیست و در زمره رویدادهای بسیار معتبر و قابل توجه جهانی محسوب

حسین هرمرزی
روزنامه‌نگار

سال تولید، با این بهار نکومی شود؟

تولید. همان‌طور که به طور واضح مشخص شده است، در این دو بند چند موضوع را به عنوان مولفه‌های مهم در گسترش و توسعه تولید ملی دانسته است؛ نخست، افزایش تولید داخلی نهاده‌ها و کالاهای اساسی که یکی از بخش‌های مهم در اقتصاد هر کشور محسوب می‌شود چرا که زمانی که یک کشور بتواند در این حوزه به خودکفایی نزدیک‌تر شود، می‌تواند استقلال سیاسی و اقتصادی را بیشتر و بیشتر تجربه کند. در ادامه، به تولید محصولات و خدمات راهبردی اولویت داده شده که به نظر می‌رسد اولویت‌گذاری درستی باشد.

اهداف اقتصاد مقاومتی است؛ چنانکه بند هشتم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی چنین تشریح شده است: «افزایش تولید داخلی نهاده‌ها و کالاهای اساسی (بویژه در اقلام وارداتی)، و اولویت دادن به تولید محصولات و خدمات راهبردی و ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی با هدف کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص.» بند هشتم این سیاست‌ها نیز از زوایای دیگری به این موضوع مهم نگاه کرده است: «مدیریت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف و ترویج مصرف کالاهای داخلی همراه با برنامه ریزی برای ارتقا، کیفیت و رقابت‌پذیری در

فقدان توجه کافی و برخورد عمل‌گر ایانه‌دستگاه‌های دولتی و فرادولتی با نامگذاری‌های سالیانه مقام معظم رهبری، سرنوشت برخی از این نام‌ها را به یک شوخی میان مردم کوچک و بازار تبدیل کرده است. با توجه به اهمیت موضوعی که نام سال ۱۳۹۷ از آن انتخاب شده، باید امید داشت که امسال به گونه‌ای دیگر با این شعار سال برخورد شود. رهبر انقلاب سال جدید را با شعار «حمایت از کالای ایرانی» نامگذاری کرده‌اند. تفسیر بسط داده شده این شعار، حمایت از «تولید» داخلی است؛ خواه کالا باشد، خواه خدمات. بدون شک حمایت از تولید ملی، یکی از مولفه‌های مهم برای تحقق

کیفیت و رقابت با نمونه‌های خارجی شرط جلب رضایت مشتری به کالای تولید داخلی

اما در بند هشتم این سیاست‌ها به نکته‌ای اشاره شده که شاید حرف دل بسیاری از مردم ایران باشد: «ارتقاء کیفیت و رقابت پذیری در تولید». قطعاً باید برای افزایش حمایت مردم از تولید ملی تبلیغات و فرهنگ‌سازی کرد اما نکته‌ای که مسئولان، سیاست‌گذاران، تصمیم‌گیران و البته تولیدگران و ارائه‌کنندگان خدمات باید به آن توجه کنند این است که اگر کالا یا خدماتی که به مشتری ارائه می‌دهند کیفیت مناسبی نداشته باشند و نتوانند رضایت مشتری را جلب کنند، در آن صورت نخواهند توانست به عرصه رقابت با نمونه‌های خارجی وارد شوند و انتظار داشته باشند که مشتری داخلی با رضایت به سمت آنها سوق پیدا کند.

در ادامه بندهای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی نیز به اهمیت مساله صادرات اشاره شده است. یکی از حوزه‌هایی که نه تنها می‌تواند اقتصاد و گردش مالی هر کارخانه، شرکت یا مجموعه اقتصادی، تولیدی و خدماتی را ارتقا دهد بلکه می‌تواند اقتصاد یک کشور را دستخوش تغییرات قابل توجهی کند، «صادرات» است. برخلاف تصور عمومی، صادرات فقط مختص مجموعه‌های بزرگ و با ساختارهای عریض و طویل یا کالاهای استراتژیک و گران قیمت نیست، بلکه هر مجموعه کوچکی که بتواند کالا یا خدمات با کیفیتی تولید و ارائه کند، می‌تواند وارد عرصه صادرات شود و محصول خود را جهانی کند. تجربه دو کشور در این زمینه می‌تواند شاهد خوبی بر این مدعا باشد. آلمان بعد از پشت سر گذاشتن دوران جنگ سرد و بویژه پس از فروپاشی دیوار برلین با بحران بزرگ اقتصادی مواجه بود؛ به ویژه اینکه بعد از سال ۱۹۹۵ باید برای بازسازی آلمان شرقی که کمونیسم شوروی ارمغانی جز فقر و پسرفت برایش نداشت، فکری می‌کرد. چند نکته توانست اقتصاد آلمان را به بزرگترین اقتصاد اروپا و یکی از سه اقتصاد بزرگ دنیا تبدیل کند. استقلال بانک مرکزی، انسجام ملی، تن دادن سیاستمداران این کشور به رفع اختلافات

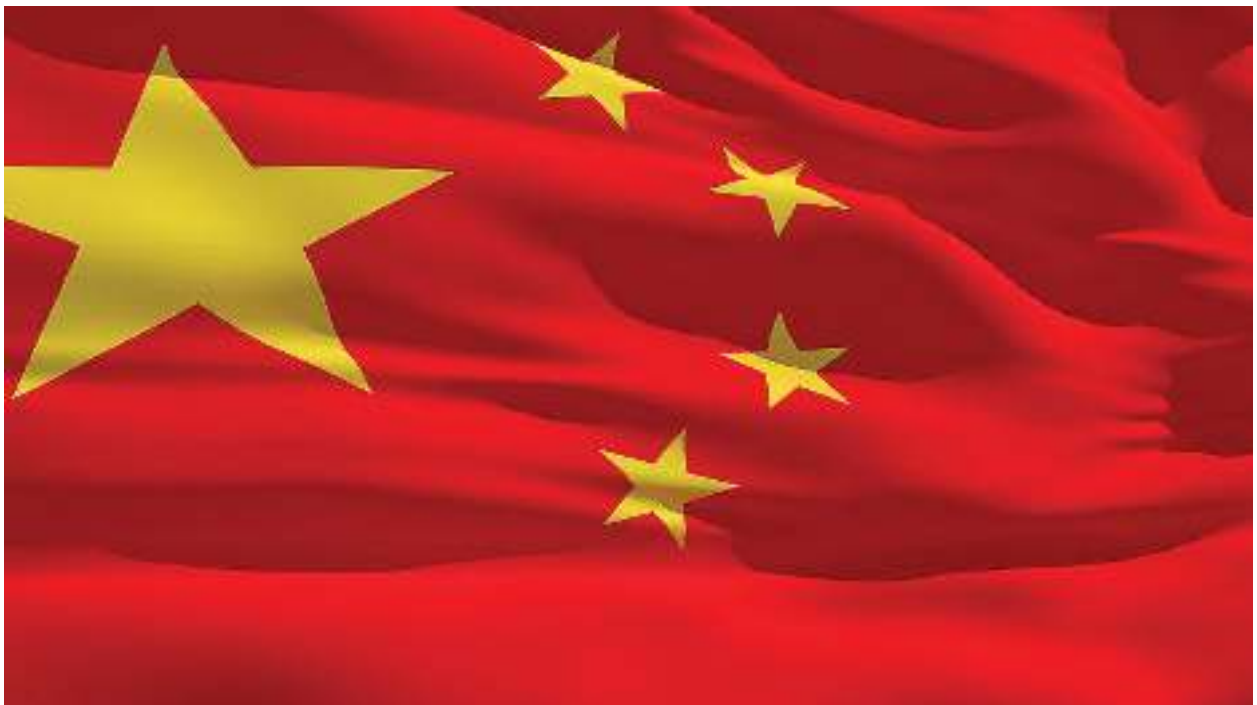
فرسایشی و در عوض اتحاد برای پیشبرد اهداف توسعه محور و حمایت همه جانبه از تولید داخلی، از مهمترین عوامل توسعه روزافزون این کشور اروپایی محسوب می‌شود. آخرین مورد، یعنی تولید داخلی، زمانی به شکوفایی حداکثری خود رسید که شرکت‌های کوچک در این عرصه وارد عمل شدند و تلاش کردند عنصری به نام «برند آلمانی» را به یک الگو در جهان تبدیل کنند. امروزه حدود نیمی از صادرات آلمان توسط شرکت کوچک انجام می‌شود که جالب است بدانید برخی از آنها در حد یک شرکت خانوادگی هستند. در خود کشور آلمان، به خاطر نقش مؤثر این شرکت‌ها در اقتصاد کل کشور با عنوان «قهرمانان کوچک» یاد می‌کنند.

برندهای چینی در رده برترین و گران‌قیمت‌ترین برندهای جهانی هستند

نمونه بعدی کشور چین است که شاید برای ایرانی‌ها چندان نیاز به معرفی نداشته باشد. چین، جمعیت میلیاردي خود را به فرصتی برای توسعه کشور تبدیل کرد. حضور چین در حوزه تولید، از کپی‌کاری و تقلیدهای بعضاً ناشیانه از محصولات باکیفیت غربی یا ژاپنی آغاز شد اما کم‌کم شرکت‌های بزرگ چینی و شرکت‌های دانش بنیان در این کشور وارد عمل شدند و توانستند تکنولوژی برخی محصولات مهم و استراتژیک را به کشورشان وارد کنند. اما نقش شرکت‌های کوچک در این عرصه چه بود؟ آنها با تولید کالا و ارائه خدمات کوچک آغاز کردند. آن زمان قرار نبود چینی‌ها الزاماً گوشی موبایل، خودرو یا سیگار بسازند. تولید انبوه

توسعه نفتی ایران اما نکته مهم دیگری را نیز یادآور می‌شود؛ آن هم اینکه اگر برخی اختلاف سلیقه‌های سیاسی و فرسایشی در کشور کنار گذاشته شود و دولتمردان و سیاستگذاران کشور به همان نسبت که به نفت اهمیت می‌دهند، به حوزه‌های مختلف تولید نیز اهمیت دهند، دیگر حوزه‌ها نیز می‌توانند از الگوی توسعه نفتی و حتی بهتر از آن پیروی کنند و به افزایش صادرات کالا و ارائه خدمات در سطح جهانی کمک شایانی کنند

۵، کشور را از واردات بنزین بی‌نیاز و مازاد محصول تولیدی را نیز صادر خواهد کرد.

ورود مدیریت شده سرمایه‌گذاران خارجی در

عرصه تولید و کمک به ورود تکنولوژی

این پروژه که اگر با کمبود منابع مالی مواجه نشود ظرف پایان امسال یا تا سال آینده (۱۳۹۸) به بهره‌برداری کامل خواهد رسید، نشان می‌دهد که حتی در عرصه پرمناقشه‌ای مثل تولید بنزین با کیفیت نیز می‌توان به تولید داخلی بیشتر اهمیت داد و وابستگی به بیرون از مرزهای کشور را کمتر کرد. البته هیچکدام از این نمونه‌ها، ضرورت‌ها و باید و نبایدها به منزله ایزوله کردن کشور در یک ظرف در بسته نیست؛ چرا که همانطور که در میانه این متن اشاره شد، برخی کمبودهای مالی و اقتصادی در داخل کشور موجب می‌شود تا بسنده کردن به سرمایه‌گذاری‌های داخلی نتواند کفاف تمامی پروژه‌ها به ویژه در حوزه‌های وسیعی مثل نفت و گاز را بدهد و همچنین لزومی هم ندارد که یک کشور تمامی نیازهای خود را صرفاً از داخل کشور تأمین کند. این مسأله، نه به لحاظ سیاسی و دیپلماتیک، نه از نظر امنیتی و نه از منظر اقتصادی نمی‌تواند عاقلانه باشد اما ورود مدیریت شده سرمایه‌گذاران خارجی در عرصه‌های مختلف تولید، هم می‌تواند به ورود علم و تکنولوژی به داخل کشور کمک کند و هم وابستگی کشورهای دیگر به تبادلات تجاری با ایران را افزایش می‌دهد که مورد آخر از جنبه سیاسی، دیپلماتیک و امنیتی بسیار حائز اهمیت است؛ چنانکه بعد از امضای توافق موقت ژنو و به ویژه بعد از حصول و اجرای توافق هسته‌ای میان ایران و قدرت‌های جهانی - موسوم به برجام - نیز دولت یازدهم و حالا دوازدهم یکی از تأکیدات خود را بر افزایش رفت و آمد هیأت‌های اقتصادی ایران و کشورهای دیگر گذاشته است. همین تأکیدات و گشایش‌ها موجب شد تا نخستین و بزرگترین قرارداد سرمایه‌گذاری خارجی، از زمان رفع تحریم‌ها تا امروز، به ارزش ۵ میلیارد دلار با مشارکت شرکت توتال فرانسه در تیرماه ۱۳۹۶ منعقد شود؛ قراردادی که گام بلندی در انعقاد قراردادهای نفتی محسوب می‌شود.

پیشرفت‌های ایران در حوزه نفت نشان می‌دهد که می‌توان با حمایت همه‌جانبه از تولید داخلی، نه تنها نیازهای داخلی کشور را تأمین کرد، بلکه با صادرات این محصولات، ارزآوری قابل توجهی برای کشور به ارمغان آورد. ضمن اینکه گشایش در عرصه نفت، برای کشور نفت خیزی مثل ایران، به منزله گشایش در کل کشور و رونق گرفتن تولید در کل کشور و در تمامی عرصه‌هاست و همین امر، خود موجب کاهش تدریجی وابستگی اقتصاد ایران به نفت و خروج از گرداب مخرب اقتصاد نفتی خواهد

تبیغه برف‌پاک‌کن و دسته آینه، قطعات جانبی موبایل یا کاغذ سیگار آن هم با قیمت مناسب کافی بود تا شرکت‌های بزرگ و برندهای جهانی به شرکت‌ها و کارخانه‌های چینی وابسته شوند. همین وابستگی کم‌کم موجب شد تولید بخش‌های جدی‌تر و بزرگ‌تری از تولید محصولات مختلف به سمت چین گسیل شود. طولی نکشید که چین توانست سلطه قابل توجهی بر بازارهای جهانی پیدا کند. حالا این کشور نه تنها محصولات کوچک و وابسته‌ساز را در داخل خود تولید می‌کند بلکه برخی برندهای چینی توانسته‌اند در رده برترین و گران‌قیمت‌ترین برندهای جهانی جای برای خود باز کنند. اهمیت صادرات، در سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی نیز به خوبی دیده می‌شود. بند دهم این سیاست‌ها بدین شکل مطرح شده است: «حمایت همه‌جانبه هدفمند از صادرات کالاها و خدمات به تناسب ارزش افزوده و با خالص ارزآوری مثبت از طریق: تسهیل مقررات و گسترش مشوق‌های لازم، گسترش خدمات تجارت خارجی و ترانزیت و زیرساخت‌های مورد نیاز، تشویق سرمایه‌گذاری خارجی برای صادرات، برنامه‌ریزی تولید ملی متناسب با نیازهای صادراتی، شکل‌دهی بازارهای جدید، تنوع بخشی پیوندهای اقتصادی با کشورها به ویژه با کشورهای منطقه، استفاده از ساز و کار مبادلات تهاوتی برای تسهیل مبادلات در صورت نیاز و ایجاد ثبات رویه و مقررات در مورد صادرات با هدف گسترش پایدار سهم ایران در بازارهای هدف.»

حضور چین در حوزه تولید، از کپی‌کاری و تقلیدهای بعضاً ناشیانه از محصولات با کیفیت غربی یا ژاپنی آغاز شد اما کم‌کم شرکت‌های بزرگ چینی و شرکت‌های دانش‌بنیان در این کشور وارد عمل شدند و توانستند تکنولوژی برخی محصولات مهم و استراتژیک را به کشورشان وارد کنند

در ایران اما نکته دیگری وجود دارد که می‌توان به عنوان الگویی مهم در عرصه حمایت از تولید داخلی از آن یاد کرد. حوزه نفت، گاز و انرژی، از آن عرصه‌هایی است که با وجود بروز مشکلات فراوان - به خصوص در بحبوحه دوران جنگ هشت ساله ایران و عراق و سوءمدیریت دوران هشت ساله دولت‌های نهم و دهم - توانسته در مجموع برآیند مثبتی را رو به جلو طی کند و با وجود اینکه سرمایه‌های اقتصادی داخلی توان پیشبرد تمامی اهداف این عرصه را نداشته، با ورود مدیریت شده شرکت‌های بزرگ نفتی جهان به پروژه‌های این حوزه، این نقیصه جبران شده است. سرمایه‌گذاری‌های انبوه و بزرگ خارجی در عرصه نفت به گونه‌ای مدیریت شده است که در عین حال که دست ایران از مخازن نفتش را کوتاه نمی‌کند، می‌تواند پروژه‌های بزرگی را اجرا کند که در نتیجه آن، حتی می‌توان سهم ایران در میدان بزرگ مشترک با برخی کشورهای حوزه خلیج فارس را افزایش داد. پروژه‌های پارس جنوبی نمونه بارزی است که می‌تواند به عنوان یک الگوی ملی تدریس شود. این پروژه‌ها یادآوری می‌کند که مشکلات سیاسی و بین‌المللی، تحریم‌های خارجی و کمبودهای اقتصادی داخلی هر چند می‌توانند سرعت توسعه را کم کنند اما قرار نیست آن را متوقف یا به طور کلی مسیر را عوض کنند.

در کنار پروژه‌های بزرگ نفت و گاز کشور در حوزه‌های استخراج، پالایش و پتروشیمی، بی‌شک یکی از پروژه‌های مهم در عرصه نفت و محصولات نفتی، که می‌تواند یکی از نمونه‌های بارز در زمینه تولید داخلی محسوب شود، پروژه احداث و تکمیل پالایشگاه ستاره خلیج فارس است. طرح احداث پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج فارس با هدف تولید و تأمین بیش از ۷۵ درصد بنزین و گازوئیل از خوراک میعانات گازی و مشتمل بر سه فاز پالایش میعانات گازی هر یک با ظرفیت پالایش ۱۲۰ هزار بشکه در روز با واحدهای فرآیندی، یوتیلیتی، مخازن و دیگر واحدهای جانبی است که با تولید ۳۶ میلیون لیتر در روز بنزین یورو ۴ و ۱۳،۵ میلیون لیتر نفت گاز یورو

شد. مورد اخیر، نه تنها آرزوی هر اقتصاددان ایرانی بلکه آرزوی هر شهروند این کشور است.

اهمیت حوزه نفت، حفظ و افزایش خودکفایی در این حوزه و افزایش صادرات، نکاتی است که به وضوح در چند بند از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی به آن‌ها اشاره شده است.

در بند سیزدهم آمده است: «مقابله با ضربه پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز از طریق: انتخاب مشتریان راهبردی، ایجاد تنوع در روش‌های فروش، مشارکت دادن بخش خصوصی در فروش، افزایش صادرات گاز، افزایش صادرات برق، افزایش صادرات پتروشیمی و افزایش صادرات فرآورده‌های نفتی.» همچنین بند چهاردهم این سیاست‌ها به ذخایر راهبردی اشاره می‌کند: «افزایش ذخایر راهبردی نفت و گاز کشور به منظور اثرگذاری در بازار جهانی نفت و گاز و تأکید بر حفظ و توسعه ظرفیت‌های تولید نفت و گاز، بویژه در میادین مشترک.»

در پانزدهمین و شانزدهمین بند نیز آمده است: «افزایش ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز، توسعه تولید کالاهای دارای بازدهی بهینه (براساس شاخص شدت مصرف انرژی) و بالا بردن صادرات برق، محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی با تأکید بر برداشت صیانتی از منابع. افزایش سالانه سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز تا قطع وابستگی بودجه به نفت.»

توسعه نفتی ایران اما نکته مهم دیگری را نیز یادآور می‌شود: آن هم اینکه اگر برخی اختلاف سلیقه‌های سیاسی و فرسایشی در کشور کنار گذاشته شود و دولتمردان و سیاستگذاران کشور به همان نسبت که به نفت اهمیت می‌دهند، به حوزه‌های مختلف تولید نیز اهمیت دهند، دیگر حوزه‌ها نیز می‌توانند از الگوی توسعه نفتی و حتی بهتر از آن پیروی کنند و ضمن فراهم آوردن امکان خودکفایی در عرصه‌های تخصصی خود، به افزایش صادرات کالا و ارائه خدمات در سطح جهانی کمک شایانی کنند.

اقدام دولت برای تحقق شعار سال

به هر روی، حالا شعار حمایت از کالای ایرانی در کشور ما مطرح

شده و اگر سیاست‌گذاری درستی انجام شود، قطعاً می‌تواند سال ۱۳۹۷ را به سالی پر بار و پر رونق در تاریخ کشور تبدیل کند. دولت با مصوبه خود در نخستین جلسه هیات وزیران در سال جدید که در نخستین روز کاری رسمی سال ۹۷ برگزار شد، نشان داد که قصد دارد به شعار امسال یعنی «حمایت از کالای ایرانی» اهمیت واقعی و عملی دهد. در جلسه مذکور، پس از ارائه گزارش وزیر صنعت، معدن و تجارت درباره ساختار حمایت از تولید کالای ایرانی با تأکید بر تولید محصولات رقابت پذیر، هیات وزیران خرید کالاهای خارجی دارای تولید داخل را برای کلیه دستگاه‌های دولتی براساس فهرستی که از این کالاها تهیه و به تأیید دولت رسیده است، ممنوع اعلام کرد. بر اساس اعلام سایت ریاست جمهوری، ممنوعیت خرید اقلام مذکور شامل کلیه دستگاه‌های دولتی، نهادهای عمومی دولتی و غیردولتی و کلیه طرف‌های معامله آنها اعم از پیمانکاران، فروشندگان داخلی و خارجی می‌شود.

البته برخورد دولت در مواجهه با شعار امسال نباید به همین مصوبه ختم شود یا در ادامه سال، به دست فراموشی سپرده شود. به طور اجمالی می‌توان از تسهیل تجارت بویژه در بخش صادرات از طریق اصلاح قوانین این حوزه، کاهش نگاه‌های صرفاً امنیتی به کارآفرینان و فعالان عرصه‌های تولید و خدمات، اعطا و افزایش یارانه بخش تولید، ارتباط بیشتر نمایندگان مجلس به عنوان قانون‌گذاران و ناظران اصلی کشور و دولتمردان به عنوان سیاستگذاران و مجریان قوانین با بخش خصوصی و آگاهی بیشتر و بهتر از مشکلات، کمبودها و خواسته‌های آنان، توجه بیشتر رسانه‌ها بویژه صداوسیما - که باید نقش مهمی در بخش تبلیغات و فرهنگ‌سازی ایفا کند - به تولید داخلی، انسجام ملی برای حمایت از محصولات ایرانی، ارتقاء کیفیت محصولات و خدمات برندهای ایرانی، کمک دولت و به طور کلی دستگاه حاکمیت از تولیدگران، کارآفرینان و بویژه کسانی که در ابتدای مسیر راهاندازی کسب و کارهای تازه هستند، اهمیت‌دهی بیشتر به حوزه IT به عنوان یکی از حوزه‌های نوین کارآفرینی و ارائه محصولات و خدمات داخلی در فضای مجازی، کمک صنایع مادر به راهاندازی کسب و کارهای کوچک، بازگشت بانک‌ها به مسیر اصلی خود یعنی کمک به پیشبرد اقتصاد کشور در بخش تولید و خدمات به جای بنگهداری و واسطه‌گری، کنترل شدید و دقیق مرزها و گمرکات کشور برای جلوگیری از قاچاق بی‌رویه کالا، کاهش واردات کالاهای کم‌کیفیت به کشور، اهمیت‌دهی بیشتر به دیپلماسی اقتصادی و ارائه وام‌ها و تسهیلات مناسب و کم‌بهره - البته با کاهش کاغذبازی‌ها و افزایش نظارت - به عنوان برخی از مهمترین راه‌های حمایت واقعی از تولید داخلی یاد کرد.

برخورد دولت در مواجهه

با شعار امسال نباید به

مصوبه ختم شود. به طور

اجمالی می‌توان از تسهیل

تجارت بویژه در بخش

صادرات از طریق اصلاح

قوانین این حوزه، کاهش

نگاه‌های صرفاً امنیتی به

کارآفرینان و ... به‌عنوان

برخی از مهمترین راه‌های

حمایت واقعی از تولید

داخلی یاد کرد.

مروری بر مهم‌ترین مصوبات نفتی بودجه ۱۳۹۷

بودجه همچنان بوی نفت می‌دهد

«آرزوی واقعی من - که البته ممکن است به این زودی‌ها قابل تحقق نباشد - این است که مادر چاه‌های نفت را ببندیم و اقتصاد خود را بر اساس کالاها و محصولات غیر نفتی بنیاد نهیم. یعنی فرض کنیم این کشور، کالایی به نام نفت ندارد.» این جملات، بخشی از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار کارگران و معلمان در تاریخ ۱۳ اردیبهشت سال ۷۳ است؛ ۲۴ سال پیش. آرزوی رهبر انقلاب در زمینه عدم اتکای دخل و خرج کشور به نفت و همچنین خودداری از خام‌فروشی، همچنان آنطور که باید محقق نشده اما گذر زمان و تجربه اداره کشور نشان می‌دهد که به‌واقع راهی جز دستیابی به این نقطه یعنی اقتصاد غیر نفتی نداریم. با این حال، بودجه سال ۱۳۹۷ نیز همانند بودجه‌های قبل به نفت متکی است؛ با کمی کاهش اتکا، چنانکه سهم درآمدهای نفتی از منابع بودجه کل کشور از ۹،۸۸ درصد در قانون بودجه سال ۱۳۹۶ به ۸،۴۵ درصد در بودجه امسال کاهش یافته است. از قام مربوط به محاسبه سهم نفت در بودجه اعم از نرخ تبدیل دلار به ریال، حجم صادرات و... در بودجه ذکر نمی‌شود و باید آن را برآورد کرد. بر این اساس، سرجمع منابع نفت در بودجه با احتساب منابع نفتی که قرار است به جای صندوق توسعه به بودجه دولت واریز شود حدود ۱۳۲ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده است. در ادامه، مهم‌ترین مصوبات مربوط به طلای سیاه در بودجه ۹۷ را مرور می‌کنیم:

و کمتر توسعه یافته اقدام کند. در ادامه مقرر شده که این مبالغ به صورت ماهانه واریز و از ماه یازدهم سال محاسبه و تسویه شود. همچنین در این بند از تبصره ۱ آمده است که گزارش هزینه‌کرد وجوه این بند هر سه ماه یکبار به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی و سازمان برنامه و بودجه کشور توسط وزارت نفت ارائه شود. براساس بند «ب» نیز سقف منابع حاصل از ارزش صادرات نفت، میعانات گازی و خالص صادرات گاز

در بند «الف» تبصره ۱ قانون بودجه کل کشور برای سال ۹۷، سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت، میعانات گازی و خالص صادرات گاز، ۳۲ درصد تعیین شده است. همچنین بانک مرکزی مکلف شده است در طول سال و متناسب با وصول منابع، بلافاصله نسبت به واریز این وجوه و سهم ۱۴،۵ درصد شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت و میعانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و همچنین سهم سه درصد مناطق نفت‌خیز، گازخیز

حسام‌الدین قاموس مقدم
روزنامه‌نگار

معادل ۹۵۹ میلیون و ۳۱۴ هزار و ۴۰۳ میلیون ریال و منابع مربوط به سه درصد صادرات نفت خام و میعانات گازی برای مناطق و شهرستان‌های نفت‌خیز، گازخیز و کمتر توسعه‌یافته، ۵۰ هزار و ۸۰۰ میلیارد ریال تعیین شده است.

در این بند همچنین مقرر شده است که در صورت افزایش ماهانه منابع دولت از محل منابع موضوع این بند در سال ۱۳۹۷ نسبت به یک‌دوازدهم مبالغ مذکور، مازاد حاصله پس از کسر سهم صندوق توسعه ملی و سهم شرکت ملی نفت ایران، برای مصارف تعیین‌شده در خصوص استان‌های نفت‌خیز، گازخیز و مناطق محروم اختصاص یابد.

براساس بند «ج» تبصره ۱ نیز چنانچه منابع دولت از محل صادرات نفت، میعانات گازی و خالص صادرات گاز در سال ۱۳۹۷ کمتر از یک میلیون و ۱۰ هزار و ۱۱۴ میلیارد و ۴۰۳ میلیون ریال شود، به دولت اجازه داده می‌شود از محل ۵۰ درصد منابع حساب ذخیره ارزی برای تأمین مابه‌التفاوت حاصل شده اقدام کند.

همچنین در بند «د»، به شرکت ملی گاز ایران اجازه داده شده است که علاوه بر تکالیف مندرج در بند «الف» ماده ۶۵ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، نسبت به بازسازی و مقاوم‌سازی خطوط لوله گازرسانی به شهرها و روستاها و اصلاح سیستم اندازه‌گیری به سامانه اندازه‌گیری هوشمند از محل عوارض موضوع بند مذکور اقدام کند.

قسمت اول از بند «ب» تبصره ۴ قانون بودجه کل کشور، نگاه توسعه‌ای به صنعت نفت داشته و مقرر کرده که به بانک‌های عامل اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۷ از محل منابع در اختیار از جمله منابعی که با تصویب هیأت عامل صندوق توسعه ملی در آن بانک سپرده‌گذاری شده است، نسبت به اعطای تسهیلات ارزی به سرمایه‌گذاران بخش‌های خصوصی، تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی برای طرح‌های توسعه‌ای بالادستی نفت و گاز با اولویت میدانی مشترک و جمع‌آوری گازهای همراه در راستای افزایش ضریب بازیافت مخازن و احیای چاه‌های قدیمی با داشتن ذخایر نفتی درجا و بدون انتقال مالکیت نفت و گاز موجود در مخازن و تولیدی از آنها، اقدام کنند.

در بند «ط» همین تبصره نیز آمده است که به‌منظور سرمایه‌گذاری در طرح‌های نفت و گاز با اولویت میدانی مشترک وزارت نفت و طرح‌های زیربنایی و توسعه‌ای وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارتخانه‌های مذکور باید از طریق شرکت‌های تابعه ذی‌ربط و با تصویب شورای اقتصاد، اوراق مالی اسلامی (ریالی - ارزی) در سقف ۵۰ هزار میلیارد ریال منتشر کنند و بازپرداخت اصل و سود این اوراق نیز باید توسط شرکت‌های مذکور از محل افزایش تولید همان میدانی (برای طرح‌های وزارت نفت) و عایدات طرح (برای طرح‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت) تضمین شود.

براساس بند «ی» نیز وزارت نفت مکلف شده است که از طریق شرکت‌های دولتی تابعه ذی‌ربط برای بازپرداخت اصل و سود اوراق ارزی - ریالی سررسیدشده، تسهیلات بانکی و تضامین سررسیدشده و همچنین بازپرداخت بدهی‌های سررسیدشده به پیمانکاران قراردادهای بیع متقابل طرح‌های بالادستی نفت و گاز تا سقف معادل سه میلیارد دلار اوراق مالی اسلامی (ریالی - ارزی) با تصویب هیأت وزیران منتشر کند و شرکت‌های مذکور نیز موظف شده‌اند که اصل و سود اوراق منتشرشده را حداکثر تا پنج سال از محل منابع داخلی خود تسویه کنند.

اما در بند «ح» تبصره ۶ قانون بودجه، یک محل درآمدی برای وزارت نفت به چشم می‌خورد. در این بند آمده است: «مطابق ماده ۱۲ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، به هر یک از وزارتخانه‌های نفت و نیرو از طریق شرکت‌های تابعه ذی‌ربط اجازه داده می‌شود ماهانه از هر واحد مسکونی مشترکین گاز مبلغ ۲۰۰۰ ریال و از هر واحد مسکونی مشترکین برق مبلغ ۱۰۰۰ ریال اخذ کنند و برای موارد مندرج در ماده مذکور به مصرف برسانند. برای مشترکین روستایی، مبالغ فوق‌الذکر معادل ۵۰ درصد خواهد بود.»

طبق ماده ۱۲ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت این درآمد باید صرف بیمه خسارات مالی و جانی اعم از فوت و نقص عضو و جبران هزینه‌های پزشکی ناشی از انفجار، آتش‌سوزی و مسمومیت مشترکان شهری و روستایی و سکونتگاهی عشایری گاز و برق از طریق شرکت‌های بیمه با برگزاری مناقصه شود.

در بند «ج» تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور، وزارت نفت از طریق شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و شرکت ملی گاز ایران موظف شده است که کلیه وجوه عمومی از جمله درآمد حاصل از فروش داخلی پنج فرآورده نفتی اصلی، سوخت هوایی و گاز طبیعی را از ابتدای سال ۱۳۹۷ به حساب متمرکز ریالی و ارزی به نام

**در بند «ج» تبصره ۱۴
قانون بودجه سال ۱۳۹۷
کل کشور، وزارت نفت از
طریق شرکت ملی پالایش
و پخش فرآورده‌های
نفتی ایران و شرکت
ملی گاز ایران موظف
شده است که کلیه وجوه
عمومی از جمله درآمد
حاصل از فروش داخلی
پنج فرآورده نفتی اصلی،
سوخت هوایی و گاز
طبیعی را از ابتدای سال
۱۳۹۷ به حساب متمرکز
ریالی و ارزی به نام
خزانه‌داری کل کشور که
تحت عنوان تمرکز وجوه
درآمد شرکت نزد بانک
مرکزی جمهوری اسلامی
ایران افتتاح می‌شود،
واریز کند.**

در بخش اخیر بند «ج» تبصره ۱۴ نیز آمده است که بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است به گونه‌ای عمل کند که شرکت ملی گاز ایران و شرکت‌های گاز استانی و همچنین شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران از ابتدای سال ۱۳۹۷ به صورت برخط، اطلاعات پرداخت مربوط به کلیه مشترکین را در اختیار داشته باشند. و نهایتاً طبق بند «الف» تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۹۷ کل کشور، با هدف اجرای برنامه اشتغال گسترده و مولد با تاکید بر اشتغال جوانان، دانش‌آموختگان دانشگاهی، زنان و اشتغال حمایتی به دولت اجازه داده شده است که صد در صد منابع حاصله از مابه‌التفاوت قیمت حامل‌های انرژی در سال ۱۳۹۷ نسبت به قیمت این حامل‌ها در ابتدای سال ۱۳۹۶ اعم از عوارض و مالیات موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده و همچنین سهم شرکت ملی نفت ایران موضوع بند «الف» ماده ۱ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت را به حساب خاصی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و منابع حاصله را تا سقف ۱۷۴ هزار میلیارد ریال به شکل وجوه اداره‌شده و یارانه سود و ترکیب با منابع صندوق توسعه ملی و تسهیلات بانکی در جهت حمایت از طرح‌های تولید، اشتغال و آموزش و کمک به کارورزی جوانان دانش‌آموخته دانشگاهی پرداخت کند.

در بخش پایانی این بند نیز آمده است که اعتبارات مذکور بر اساس شاخص‌هایی که به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیات وزیران می‌رسد، در اختیار استان‌ها قرار می‌گیرد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است به گونه‌ای عمل کند که شرکت ملی گاز ایران و شرکت‌های گاز استانی و همچنین شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران از ابتدای سال ۱۳۹۷ به صورت برخط، اطلاعات پرداخت مربوط به کلیه مشترکین را در اختیار داشته باشند

خزانه‌داری کل کشور که تحت عنوان تمرکز وجوه درآمد شرکت نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افتتاح می‌شود، واریز کند. به خزانه‌داری کل کشور نیز اجازه داده شده است که ماهانه سهم هدفمندی یارانه‌ها مربوط به شرکت‌های مذکور را با اولویت نسبت به سایر تکالیف، از حساب‌های فوق‌الذکر برداشت کند. نکته مهم، این بخش است که می‌گوید: «عدم اجرای این بند در حکم تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال دولتی یا عمومی است.»

ماده ۵۹۸ قانون مجازات اسلامی در خصوص تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال دولتی یا عمومی مقرر داشته است: «از کارمندان و کارکنان ادارات و سازمان‌ها یا شوراها و یا شهرداری‌ها و موسسات و شرکت‌های دولتی و یا وابسته به دولت و یا نهادهای انقلابی و بنیادها و موسساتی که زیر نظر ولی فقیه اداره می‌شوند و دیوان محاسبات و موسساتی که به کمک مستمر دولت اداره می‌شوند و یا دارندگان پایه قضایی و به طور کلی اعضا و کارکنان قوای سه گانه و همچنین نیروهای مسلح و مامورین به خدمات عمومی اعم از رسمی و غیر رسمی وجوه نقدی یا مطالبات یا حوالجات یا سهام و سایر اسناد و اوراق بهادار یا سایر اموال متعلق به هر یک از سازمان‌ها و موسسات فوق‌الذکر یا اشخاصی که برحسب وظیفه به آنها سپرده شده است را مورد استفاده غیر مجاز قرار دهد بدون آنکه قصد تملک آنها را به نفع خود یا دیگری داشته باشد، متصرف غیرقانونی محسوب و علاوه بر جبران خسارات وارده و پرداخت اجرت‌المثل به شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم می‌شود و در صورتی که منتفع شده باشد علاوه بر مجازات مذکور به جزای نقدی معادل مبلغ انتفاعی محکوم خواهد شد و همچنین است در صورتی که به علت اهمال یا تفریط موجب تضییع اموال و وجوه دولتی گردد و یا آن را به مصارفی برساند که در قانون اعتباری برای آن منظور نشده یا در غیر مورد معین یا زاید بر اعتبار مصرف نموده باشد.»

تنش میان تهران و ریاض توافق اوپک را تهدید می کند

را از این توافق اعلام کرده اند. اما از سوی دیگر بغداد اعلام کرده است که برنامه هایی برای افزایش میزان تولید نفتی خود دارد و این کشور اعلام کرده که ذخایر نفت خام آن می تواند بسیار بیشتر از حد پیش بینی باشد. پیامدهای اعلام این دو خبر از سوی عراق برای چشم انداز توافق چندان مثبت نیست. تاکنون یکی از سوالات اصلی این است که عربستان سعودی تا کی عواقب ناشی از کاهش تولید نفت را بر روی دوش خود تحمل خواهد کرد. تا به امروز، صبر و شکیبایی آن محدودیت هایی برای این کشور ایجاد کرده است. عربستان سعودی برای اجرای اصلاحات جاه طلبانه اقتصادی اش و در حالی که چشم انداز امیدوار خود را به شرکت آرامکو دوخته است، نمی تواند هم چنان به کاهش تولید نفت پایبند بماند. محاسبات نشان می دهد که پایین آوردن قیمت نفت در واقع منجر به درآمد بیشتر می شود، ریاض نیز از این مساله سود برده است.

آرامکو، شرکت ملی نفت عربستان سعودی است که تحت تملک دولت مرکزی عربستان است. این شرکت از لحاظ مالکیت ذخایر (نفت خام و گاز طبیعی) به عنوان یکی از باارزش ترین شرکت های جهان محسوب می شود. تنش های بیشتر میان ایران و عربستان سعودی باعث افزایش قیمت نفت خواهد شد. این مساله می تواند منجر به فروپاشی کارتل و لغو توافق کاهش تولید نفت شود که قیمت ها را تحت تاثیر قرار می دهد. به عبارت دیگر، ایران و عربستان سعودی ممکن است زمانی که در حوزه نفتی در برابر هم قرار می گیرند، بازی حاصل جمع صفر بازی می کنند. این مساله نه برای ایران و نه برای عربستان سعودی خوشایند نیست. بر همین اساس تهران و ریاض باید میان این دو مساله انتخاب کنند که آیا نفوذ خود را در منطقه افزایش دهند و یا برای مدت طولانی تر قیمت نفت را بالاتر نگه دارند.

بهای ژئوپلیتیکی در در حوزه نفت به همراه داشته باشد که در همین راستا باعث ایجاد شکاف هایی در وحدت اوپک شود و این مساله باعث پایان پیش از موعد این توافق شود. محمد بن سلمان ولیعهد عربستان در هر محفلی اظهارات ضدایرانی خود را تکرار می کند. وی به تازگی گفت: اگر با ایران برخورد نشود به تهدید بزرگی تبدیل خواهد شد. وی با اشاره به اینکه بیشتر کشورهای منطقه با ایران دشمنی دارند، ادامه داد: ایران دلیل مشکلات خاورمیانه است.

بن سلمان افزود: مشکلات و اختلافات تنها میان ایران و عربستان نیست بلکه میان ایران و عربستان، امارات، مصر، کویت، بحرین، یمن و تعدادی از کشورهای جهان است. بنابراین عربستان تضمین می کند که تمام نقشه ها و برنامه های ایران در داخل مرزهای خود خواهد ماند.

ولیعهد سعودی مدعی شد که عربستان ۹۵ درصد نفوذ ایران در آفریقا را قطع کرده است و این مسئله در آسیا و یمن و عراق نیز صدق می کند. اما این وحدت اوپک نه فقط به خاطر رابطه چالشی و پر تنش ایران و عربستان سعودی بلکه از زمان آغاز این توافق متضرر شده است.

نشست اوپک در ماه آینده میلادی برگزار می شود این نشست برای بازنگری توافق کاهش میزان تولید نفت، پیش از اجلاس اوپک پلاس در ماه ژوئیه است. با این حال بیشتر اعضای اوپک حتی عراق حمایت خود

امسال کارشناسان و تحلیلگران از بانک های سرمایه گذاری برجسته به برخی از اعضای این توافق درباره قیمت نفت هشدار دادند. روسیه یک نمونه قابل توجه در این باره است: با توجه به اینکه اقتصاد روسیه بیشتر بر پایه صادرات است، استفاده از قیمت پایین نفت می تواند ارزش پول روبل را پایین نگه داشته و در مقابل تقاضا برای محصولات صادراتی را حفظ می کند. به نظر می رسد که ایران نیز در همین مسیر قرار دارد و موافق قیمت نفت زیر هفتاد دلار باشد. ماه گذشته میلادی بیژن زنگنه وزیر نفت ایران در گفت و گو با روزنامه وال استریت ژورنال اعلام کرد که ایران مخالف نفت هفتاد دلاری است، زیرا این قیمت باعث افزایش تولید شیل نفتی آمریکا می شود. در واقع تولید ناخالص داخلی آمریکا به میزان قابل توجهی افزایش می دهد. اکنون تنش های فزاینده اخیر میان ایران و عربستان سعودی در حوزه های منطقه ای و بین المللی می تواند آخرین دو مینو برای برهم زدن این توافق باشد. چند روز گذشته "تیتش شاه" استراتژیست اقتصادی در گفت و گو با شبکه خبری ان بی سی اعلام کرد: این روابط تنها تاثیر کوتاه مدتی بر بازار نفت داشته است می تواند باعث پایان زود هنگام این توافق شود. وی ادامه داد: به نظر می رسد که تنش ها میان ایران و عربستان سعودی در حال افزایش است. این تنش های رخ داده در میان این دو کشور می تواند

مترجم: ساناز رضایی

تنش های اخیر بین ایران و عربستان سعودی شک و تردیدهایی را در مورد موفقیت توافق کاهش تولید نفت اوپک که دو سال پیش منعقد شد، به وجود آورده است. در حال حاضر، این شک و تردیدها درباره این توافق که در سال دوم خود قرار دارد، با تشدید چالش ها و اختلافات بین دو رقیب منطقه ای افزایش یافته است. به طور کلی با توجه به اینکه پایانی برای جنگ یمن، یکی از نقاط مورد اختلاف تهران و ریاض مشاهده نمی شود، احتمال پایان توافق کاهش تولید نفت به واقعیت نزدیک تر می شود. با گذشت چهار سال از آغاز جنگ در یمن نه تنها وضعیت در این کشور تغییر نکرده بلکه اوضاع بسیار وخیم تر شده است. در همین راستا چندی قبل آنتونیو گوتروش دبیر کل سازمان ملل از طرفین درگیر در یمن خواست تا به سازشی سیاسی با هدف پایان دادن به این درگیری چهار ساله که ۲۲ میلیون تن را نیازمند دریافت کمک های فوری کرده است، دست یابند اما تاکنون چنین سازشی به وجود نیامده است. بر اساس این توافق در کل اعضای اوپک و غیر اوپک متعهد شدند که میانگین ۱.۸ میلیون بشکه در روز از عرضه تولید نفت خام خود به بازار بکاهند. این توافق مربوط به ۹ ماهه پایانی سال ۲۰۱۸ بود چراکه توافق قبلی اوپک و غیر اوپک برای کاهش ۱.۸ میلیون بشکه ای نفت خام در هر روز تا ماه مارس ۲۰۱۸ اعتبار داشت. در حال حاضر به نظر می رسد که این توافق تا نشست ماه ژوئیه ۲۰۱۸ ادامه یابد. اوایل

صنعت نفت ایران در سال ۹۶

افتتاح‌های شش‌گانه در پارس جنوبی

در زمینه توسعه میدان‌های مشترک، ۲۷ فروردین ماه امسال و با حضور رئیس‌جمهور، فازهای ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰ و ۲۱ و لایه نفتی پارس جنوبی به بهره‌برداری رسید تا افزون بر افزایش ۱۵۰ میلیون مترمکعبی تولید گاز شیرین در این میدان گازی و همترازی ایران و قطر در برداشت از عظیم‌ترین میدان مشترک گازی جهان، قفل تولید نفت در لایه نفتی پارس جنوبی نیز گشوده و برداشت نفت از این میدان برای نخستین بار آغاز شود.

امضای بزرگ‌ترین قرارداد ساخت کالای صنعت نفت

در زمینه رایزنی‌های دیپلماتیک و امضای قراردادهای توسعه‌ای، پس از امضای برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) فعالیت شرکت ملی نفت ایران وارد فاز جدیدی شد و در دو سال اخیر شاهد حضور شرکت‌های مختلف فعال در زمینه نفت و گاز به منظور همکاری با صنعت نفت ایران هستیم. این رویکرد در سال ۹۶ با نگاه توسعه صنعت نفت ایران اجرایی شد و این زمینه از فعالیت‌های شرکت ملی نفت را می‌توان به عنوان دومین محور فعالیت‌های این شرکت در سالی که گذشت معرفی کرد.

در همین زمینه خردادماه امسال، بزرگ‌ترین قرارداد ساخت کالای صنعت نفت یعنی قرارداد ساخت لوله‌های CRA بین شرکت ملی نفت ایران و

صنعت نفت ایران در سالی که گذشت روزهای پر فراز و نشیبی را تجربه کرد؛ از امضای قراردادهای توسعه میدان‌های نفتی و افزایش سطح تولید تا رایزنی‌های دیپلماتیک برای ارتقاء جایگاه نفت ایران در مجامع بین‌المللی؛ از شکسته شدن رکورد انتقال گاز در کشور تا راه‌اندازی فازهای نخست و دوم پالایشگاه ستاره خلیج فارس؛ از روزهای خوشی که در تاریخ صنعت نفت رقم خورد تا روزهای تلخی که شاهد حوادث آتش‌سوزی در پالایشگاه تهران، فوران و آتش‌سوزی چاه ۱۴۷ رگ سفید و غرق شدن نفتکش سانچی در آب‌های چین بودیم. در ادامه، برخی از مهمترین رویدادهای حوزه نفت در سال ۹۶ را مرور می‌کنیم:

کنسرسیومی اسپانیایی - ایرانی به ارزش ۵۵۶ میلیون یورو امضاشد تا مقدماتی برای انتقال فناوری و بومی‌سازی این کالای راهبردی در ایران باشد.

امضای قرارداد توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی

امضای قرارداد توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی به عنوان نخستین گام اجرایی در قالب الگوی جدید قراردادهای نفتی را می‌توان از مهم‌ترین رویدادهای صنعت نفت ایران به شمار آورد؛ قراردادی که ۱۲ تیرماه امسال بین شرکت ملی نفت ایران و کنسرسیومی متشکل از شرکت توتال فرانسه، شاخه بین‌المللی شرکت ملی نفت چین (CNPCI) و پتروپارس ایران امضا شد و افزون بر آن که مقدمات سرمایه‌گذاری ۵ میلیارد دلاری را در کشور فراهم کرد، حاوی پیام‌هایی از جمله فروریختن دیوار تحریم‌ها، امنیت سرمایه‌گذاری و موفقیت دیپلماسی نفتی ایران بود.

امضای قرارداد توسعه میدان‌های مشترک آبان و پایدار غرب

در آخرین چهارشنبه سال ۹۶، قرارداد توسعه میدان‌های مشترک آبان و پایدار غرب، بین شرکت ملی نفت ایران و کنسرسیومی متشکل از شرکت زاروبنفت روسیه و شرکت ایرانی دانا انرژی امضا شد. این قرارداد همکاری در چارچوب قراردادهای جدید نفتی و با هدف بهبود ضریب بازیافت و افزایش تولید و بهره‌برداری از این دو میدان برای یک دوره ۱۰ ساله امضا شد. این قرارداد دستیابی به تولید روزانه حداکثر ۴۸ هزار بشکه نفت را هدف‌گذاری کرده است و برای مدت حداکثر ۱۰ سال دیگر نیز با توافق طرف‌ها قابل تمدید خواهد بود. سهم مشارکت شرکت زاروبنفت روسیه در این قرارداد ۸۰ درصد و سهم شریک ایرانی ۲۰ درصد عنوان شده است.

امضای قرارداد توسعه میدان‌های سپهر و جفیر

قرارداد توسعه یکپارچه میدان‌های نفتی جفیر و سپهر در واپسین روزهای اسفندماه امسال بین شرکت ملی نفت ایران و شرکت گسترش انرژی پاسارگاد امضا شد تا به این ترتیب، برای نخستین بار یک شرکت اکتشاف و تولید ایرانی به عنوان پیمانکار اصلی در قراردادهای جدید نفتی ایفای نقش کند. این قرارداد برای یک دوره ۲۰ ساله امضا شده است و هدف از آن، دستیابی به تولید روزانه حداکثر ۱۱۰ هزار بشکه نفت و تولید تجمعی حدود ۵۱۲ میلیون بشکه در ۲۰ سال است که هزینه‌های سرمایه‌ای مستقیم آن معادل ۲ میلیارد و ۴۲۷ میلیون دلار و هزینه‌های غیرمستقیم معادل ۴۱۳ میلیون دلار برآورد شده است.

صادرات ۷۷۷ میلیون بشکه نفت ایران در سال ۲۰۱۷

شرکت ملی نفت ایران در یک سال اخیر در زمینه صادرات نیز اقدام‌های توسعه‌ای خوبی را انجام داد، به طوری که ایران در سال ۲۰۱۷، ۷۷۷ میلیون بشکه نفت (حدود ۲ میلیون و ۱۳۰ هزار بشکه) صادر کرد که سهم آسیا از این میزان ۶۲ و سهم آسیا ۳۸ درصد بوده است. افزون بر این چین و هند بزرگ‌ترین مشتریان نفت ایران در آسیا به شمار می‌روند. کره جنوبی و ژاپن نیز از واردکنندگان نفت ایران در آسیا هستند. ترکیه در کنار ایتالیا، انگلیس، مجارستان، هلند و ... از مشتریان نفتی ایران در اروپا به شمار می‌آیند.

ایران همچنین در سال ۲۰۱۷، موفق شد ۱۸۰ میلیون بشکه

میعانات گازی یعنی روزانه ۴۹۰ هزار بشکه از این فرآورده صادر کنند. مقصد صادرات میعانات گازی ایران در ماه‌های اخیر به دلایل اختصاص دادن آن به پالایشگاه ستاره خلیج فارس و پالایشگاه‌های داخلی کاهش یافت. میانگین قیمت فروش نفت و میعانات گازی ایران نیز در سال ۲۰۱۷، حدود ۵۲ دلار برای هر بشکه بوده است. شرکت ملی نفت ایران همچنین در سال ۲۰۱۷، ۱۷ میلیون تن نفت کوره و حدود ۲ میلیون تن گازوئیل بیشتر به کشورهای همسایه صادر کرده است.

دیپلماسی نفتی ایران در سال ۹۶

خرداد سال ۹۶ در یکصد و هفتاد و دومین نشست عادی وزیران نفت و انرژی سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) با اجماع اعضا، مصوبه پیشین (کاهش تولید) برای ۹ ماه دیگر تمدید شد. همچنین اعضای اوپک، گزینه استوایی را به عنوان تازه‌ترین عضو اوپک تأیید کردند تا تعداد اعضای این سازمان به ۱۴ کشور برسد. این کشور سومین تولیدکننده بزرگ نفت در آفریقا است.

در مهرماه سال ۹۶ اعضای مجمع کشورهای صادرکننده گاز (جی‌سی‌اف) در نوزدهمین نشست وزراتی این مجمع با اکثریت آرا یوری سنتورین (Yury sentyrin) روس را به‌عنوان دبیرکل جدید این نهاد برگزیدند. دوره چهار سال دبیرکل محمدحسین عادل‌سی در مجمع کشورهای صادرکننده گاز، ۳۱ دسامبر به پایان رسید و دبیرکل جدید سوم ژانویه و پس از پایان تعطیلات کریسمس کارش را آغاز کرد.

در آذرماه نشست سران مجمع کشورهای صادرکننده گاز در بولیوی، بر لزوم افزایش همکاری کشورهای عضو و اتخاذ سیاست‌های هماهنگ به منظور افزایش درآمد‌های ملی کشورهای عضو این مجمع از محل صادرات گاز طبیعی با توجه به چالش‌های پیش روی بازار گاز تأکید شد. از دیگر مفاد مهم این بیانیه، تأکید بر رد تحریم‌ها و لزوم اقدام‌های هماهنگ کشورهای برای مقابله با اعمال تحریم‌های یکجانبه از سوی

از ابتدای سال ۹۶ تا پایان بهمن، بیش از ۱۸۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون مترمکعب گاز در شبکه انتقال گاز کشور منتقل شده که رقمی قابل توجه است. بالاترین میزان انتقال گاز کشور در سال ۹۶ به بهمن امسال اختصاص داشت که در یک روز ۷۵۷ میلیون مترمکعب گاز منتقل شد

برخی کشورهای علیه یک یا چند کشور عضو مجمع کشورهای صادرکننده گاز بود.

در همین ماه ۱۴ عضو اوپک در یکصد و هفتاد و سومین نشست عادی این سازمان بار دیگر توافق نوامبر ۲۰۱۶ را مبنی بر کاهش یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه‌ای نفت برای ۹ ماه دیگر تمدید کردند و در پایان بر اساس تصمیم اعضا، مقرر شد تولید نفت لیبی و نیجریه از سقف تولید سال ۲۰۱۷ فراتر نرود. در آذرماه سال ۹۶ وزیر نفت با الکسی میله، مدیرعامل گازپروم دیدار و گفت‌گو کرد. پس از این دیدار ۲ تفاهم‌نامه بین شرکت ملی نفت ایران و گازپروم روسیه با حضور وزیر نفت در زمینه نقشه راه همکاری ۲ طرف و پروژه ایران‌ال‌ان‌جی امضا شد. گازپروم بزرگ‌ترین تولیدکننده گاز طبیعی و یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های جهان است. در میان شرکت‌های گازی، شرکت گازپروم، به واسطه ذخایر گازی و در اختیار داشتن بیش از ۱۵۲۰۲۰۰ کیلومتر خط لوله گاز طبیعی، بزرگ‌ترین شبکه خطوط لوله انتقال گاز در جهان، جایگاه ویژه‌ای دارد.

حادثه نفتکش سانچی

در کنار همه این اقدام‌های توسعه‌ای، صنعت نفت ایران در سالی که گذشت یک اتفاق تلخ را نیز تجربه کرد. ۱۶ دی‌ماه ۹۶ نفتکش تحت مدیریت شرکت ملی نفتکش ایران به نام «سانچی» که با ۳۲ سرنشین ۲۵ آذرمه با محموله میعانات گازی به سفارش شرکت هانوا توتال کره جنوبی عازم این کشور بود در ۱۵۸ مایلی سواحل شرقی چین با یک کشتی فله‌بر چینی برخورد کرد. این اتفاق ساعت هشت شب به وقت ایران و ۳۰ دقیقه بامداد به وقت شانگهای روی داد، اما ۲۵ دی‌ماه خبر رسید که ۳۲ سرنشین این نفتکش جانشان را در این حادثه از دست دادند و سانچی به طور کامل غرق شد.

مهار فوران در رگ سفید

از دیگر اقدامات شرکت ملی نفت می‌توان به مقابله با حوادث رخ داده در صنعت نفت اشاره کرد. به طور مثال در سال ۹۶ بخش قابل توجهی از توان شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب و شرکت ملی حفاری ایران در ماه‌های آبان و آذر امسال، به مهار حادثه فوران چاه ۱۴۷ رگ سفید معطوف شد؛ رویدادی که هفتم آبان ماه امسال حادثه‌ساز شد و به جان باختن ۲ نفر از کارکنان شریف شرکت ملی حفاری ایران انجامید. عملیات مهار این حادثه عظیم، با تلاش شبانه‌روزی گروه عملیاتی و حضور حداکثری تیم مدیریتی (از معاون امور تولید شرکت ملی نفت ایران گرفته تا مدیران عامل شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب و شرکت ملی حفاری ایران) همراه بود و پس از آزمون روش مهار از سطح به دفعات و پیشبرد روش مهار از عمق به موازات، سرانجام این فوران

در پنجم دی ماه امسال مهار شد و بار دیگر توان متخصصان صنعت نفت کشور را به رخ کشید.

شکسته شدن رکورد انتقال گاز در کشور

از ابتدای سال ۹۶ تا پایان بهمن، بیش از ۱۸۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون مترمکعب گاز در شبکه انتقال گاز کشور منتقل شده که رقمی قابل توجه است. بالاترین میزان انتقال گاز کشور در سال ۹۶ به بهمن امسال اختصاص داشت که در یک روز ۷۵۷ میلیون مترمکعب گاز منتقل شد و در همین سطح نیز باقی ماند.

افزایش صادرات گاز ایران به کشورهای منطقه

بر اساس چشم‌انداز شرکت ملی گاز در برنامه ششم توسعه، حجم صادرات گاز ایران به ۲۰۰ میلیون مترمکعب در روز می‌رسد. هم‌اکنون نیز سالانه حدود ۲۰۰ میلیارد مترمکعب گاز در کشور مصرف می‌شود و تنها ۱۰ میلیارد مترمکعب به صادرات اختصاص می‌یابد که براساس اهداف برنامه ششم توسعه، این میزان باید به ۶۸ تا ۷۰ میلیارد مترمکعب افزایش یابد. با توجه به برنامه‌های تعریف شده، به طور میانگین باید روزانه ۲۰۰ میلیون مترمکعب به بخش صادرات اختصاص یابد که بخش قابل توجهی از آن به کشورهای منطقه تحویل و بخشی نیز در قالب ال‌ان‌جی به اروپا صادر می‌شود.

ایران با در اختیار داشتن حجم کافی گاز برای تامین نیاز داخلی و صادرات، سال‌هاست که کشورهای همسایه گاز صادر می‌کند. ترکیه، ارمنستان، آذربایجان و نخجوان و عراق، بازارهای کنونی صادرات گاز ایران هستند.

پروژه صادرات گاز به عراق از ۳۱ خردادماه امسال با ارسال روزانه ۷ میلیون مترمکعب از پایانه نفت شهر اجرایی شد و اکنون حجم صادرات گاز به بغداد به رقم روزانه ۱۴ میلیون مترمکعب رسیده است. ترکیه نیز از دیگر مشتریان مهم گاز ایران است. با پایان یافتن حساب و کتاب‌های گازی و مالی میان دو کشور، اکنون جریان صادرات گاز ایران به ترکیه روال عادی را طی می‌کند. در نیمه نخست امسال از مرز بازرگان، ۵ میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب گاز به ترکیه صادر شده است. صادرات گاز به ارمنستان نیز در قالب تهاتر گاز و برق اجرایی می‌شود؛ به این ترتیب که ایران سالانه ۳۶۵ میلیون مترمکعب گاز به ارمنستان صادر می‌کند و در قبال آن سه کیلووات ساعت برق وارد کشور می‌شود. از دیگر قراردادهای صادرات گاز ایران مربوط به آذربایجان و نخجوان است. ایران در گذشته یک قرارداد سوآپ بین جمهوری آذربایجان و نخجوان داشت که براساس آن یک مقدار گاز را با حجم کمتر از یک میلیون مترمکعب در آستارا تحویل می‌گرفت و مطابق همان حجم گاز را از طریق جلفا به نخجوان تحویل می‌داد و به ازای انتقال گاز، هزینه ترانسفر گاز

از کشورهای طرف قرارداد دریافت می‌شد. اکنون نیز روزانه یک میلیون مترمکعب گاز به نخجوان صادر می‌شود که این رقم طی ۸ ماه امسال به ۲۵۰ میلیون مترمکعب رسید.

راه‌اندازی فاز نخست و دوم پالایشگاه

ستاره خلیج فارس

پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج فارس از جمله طرح‌های مهم و کلیدی است که فاز نخست آن اردیبهشت امسال به بهره‌برداری رسید و روزانه ۱۲ میلیون لیتر بنزین یورو ۵، ۴۵ میلیون لیتر نفت گاز، یک میلیون لیتر نفت سفید و یک میلیون و ۳۰۰ هزار لیتر مایع به تولید کشور اضافه کرد. همچنین تولید بنزین در فاز دوم این پالایشگاه در آخرین روزهای امسال آغاز شد، این در حالی است که ۲۵ بهمن امسال واحد تقطیر فاز دوم این پالایشگاه افتتاح شد.

معکوس‌سازی خطوط انتقال فرآورده

در ۱۸ تیرماه سال ۹۶، برخی خطوط لوله انتقال فرآورده با هدف اجرای سیاست‌های صادرات فرآورده‌های نفتی در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت معکوس شد. این خطوط شامل خط لوله فرآورده ۱۶ اینچ اصفهان-یزد و بخشی از خط لوله فرآورده ۱۰ اینچ آبادان - اهواز - تهران می‌شود.

بهره‌برداری از نخستین پل کابلی کشور

پل کابلی ۳۸۰ متری که بزرگ‌ترین پل اختصاصی خط لوله انتقال نفت خام کشور به شمار می‌رود، روی دریاچه سد کارون ۴، حدفاصل مراکز انتقال نفت شماره ۵ و ۶ مارون-اصفهان یکم مردادماه به بهره‌برداری رسید. این پل کابلی امکان انتقال روزانه ۵۰۰ هزار بشکه نفت خام را از میدان نفتی مارون به اصفهان فراهم کرده است.

افتتاح سامانه جی‌آی‌اس

سامانه جی‌آی‌اس (اطلاعات مکانی ایران) هم‌راه امسال در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت رونمایی شد. این سامانه که پیاده‌سازی آن در واحد مهندسی و طرح‌های شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت انجام شده، اطلاعات توصیفی از طول و عرض جغرافیایی خطوط لوله، نقشه‌های ماهواره‌ای از گسل‌ها و ... را جمع‌آوری و قابل دسترسی به پروفایل خطوط لوله سراسر کشور می‌کند.

بهره‌برداری از خودروهایی سوخت‌رسان سیار

اواخر امسال اپلیکیشن درخواست سوخت پیدو (Pido) به طور رسمی راه‌اندازی شد. این طرح با کمک شرکت پتروآیریک و پشتیبانی بانک پارسیان بهره‌برداری شد که می‌تواند به کاهش آلودگی هوا و

کاهش تردد خودروها به منظور سوختگیری کمک کند.

اجرای طرح‌های افزایش کمیت و کیفیت بنزین در پالایشگاه‌ها

افتتاح طرح بنزین‌سازی پالایشگاه بندرعباس در روزهای پایانی سال، افتتاح طرح بنزین‌سازی پالایشگاه‌های لاوان و اصفهان در اوایل امسال و طرح تولید بنزین سبز (آلکالیت) در پالایشگاه آبادان از جمله طرح‌های دیگری بود که افزون بر افزایش تولید بنزین، بر کیفیت آن نیز افزوده است. اجرای طرح‌های پالایشی در کشور سبب افزایش تولید بنزین به حدود ۷۷ میلیون لیتر در روز شده که با توجه به مصرف حدود ۷۹ میلیون لیتری بنزین، فاصله بین تولید و مصرف تا اندازه زیادی برابر شده است.

افتتاح مجتمع پتروشیمی کردستان

در نخستین روز کاری سال اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال، مجتمع پتروشیمی کردستان، بزرگ‌ترین پروژه صنعتی این استان با حضور رئیس جمهوری و وزیر نفت به طور رسمی افتتاح شد. دکتر روحانی در این مراسم، اشتغال جوانان را بهترین عیدی برای خود عنوان کرد. این مجتمع از طرح‌های دوازده‌گانه اقتصاد مقاومتی در صنعت پتروشیمی بود که به گفته وزیر نفت، با اجرای این طرح، بزرگ‌ترین سرمایه‌گذاری صنعتی تاریخی این استان صورت گرفته است. این مجتمع افزون بر توسعه بخش پایین‌دستی صنایع پتروشیمی و تکمیل زنجیره ارزش، سبب ایجاد بازارهای جدید صادراتی، اشتغال‌زایی و ارزش افزوده بیشتر در کشور به‌ویژه در مناطق غرب و شمال غرب ایران می‌شود. مجتمع پتروشیمی کردستان با دریافت خوراک از خط لوله اتیلن غرب با تولید سالانه ۳۰۰ هزار تن پلی‌اتیلن سبک سبب گسترش زنجیره صنایع تکمیلی در این استان می‌شود. این مجتمع با سرمایه‌گذاری ارزی ۲۵۷ میلیون یورو و (۳۸۰۰ میلیارد ریال) ساخته شده است.

افتتاح چهار مجتمع پتروشیمی با ارزش آوری سالانه ۲ میلیارد دلار

اما افتتاح‌ها در صنعت پتروشیمی در فروردین ماه با بهره‌برداری رسمی از پتروشیمی کردستان پایان‌پذیرفت و بیست‌وهفتمین این ماه چهار طرح دیگر این صنعت با ارزش آوری سالانه ۲ میلیارد دلار افتتاح شدند. واحد MEG پتروشیمی مروارید با هدف تولید انواع اتیلن گلایکول با ظرفیت تولید سالانه ۵۴۰ هزار تن محصول و سرمایه‌گذاری ارزی و ریالی به ترتیب حدود ۱۷۰ میلیون یورو و ۸۹۰۰ میلیارد ریال، پلی‌استایرن انتخاب با ظرفیت تولید ۲۵۰ هزار تن در سال پلی‌استایرن انبساطی با سرمایه‌گذاری ارزی و ریالی به ترتیب حدود ۱۲۰ میلیون دلار و ۲۰۰۰ میلیارد ریال، فاز ۲ پتروشیمی کاپوان به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده اتیلن منطقه خاورمیانه با هدف تأمین خوراک واحدهای پتروشیمی مسیر خط لوله اتیلن غرب با ظرفیت تولید سالانه یک میلیون تن اتیلن و سرمایه‌گذاری ارزی و ریالی به ترتیب حدود ۲۰۰ میلیون یورو و ۲۳۵۰ میلیارد ریال و پتروشیمی تخت جمشید پارس با هدف تولید انواع محصولات پلی‌استایرن به ظرفیت تولید سالانه ۶۵ هزار تن با سرمایه‌گذاری ارزی و ریالی به ترتیب حدود ۴۰ میلیون یورو و ۱۳۵۰ میلیارد ریال چهار طرحی بودند که با حضور رئیس جمهوری و وزیر نفت به بهره‌برداری رسیدند و در مجموع حدود ۲

میلیون تن به ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی و پلیمری ایران افزوده شد.

امضای توافق با شرکت ایرلیکوئید

مردادماه ۹۶، توافقنامه همکاری شرکت ملی صنایع پتروشیمی و شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی با شرکت ایرلیکوئید برای ایجاد لیسانس مشترک فرآیند تولید پروپیلن از متانول و مهندسی پایه واحد ۵۰۰ هزار تن MTP امضا شد. براساس مذاکراتی که شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی با شرکت‌های خارجی انجام می‌دهد، انتقال فناوری‌ها به شرط بومی‌سازی انجام خواهد شد که با اجرای این الگو شاهد انتقال فناوری به کشور، فرار از خام‌فروشی، اشتغال‌زایی، اتصال صنایع بالادست، میان‌دست و پایین‌دست صنعت پتروشیمی و ایجاد ارزش افزوده در زنجیره پتروشیمی برای کشور خواهیم بود.

آغاز عملیات اجرایی پتروشیمی دهلران

همزمان با هفته دولت امسال در شهریور ماه، عملیات اجرایی پتروشیمی دهلران با هدف تکمیل زنجیره ارزش و استفاده از گازهای همراه نفت جمع‌آوری شده از طرح آن‌جی‌ال ۳۱۰۰ برای تولید محصولات پتروشیمی و پلیمری آغاز شد. با ارزیابی‌های صورت گرفته، این مجتمع ظرفیت تولید ۷۰۰ هزار تن اتیلن، ۱۵۰ هزار تن پروپیلن، ۵۰ هزار تن پیرولیز اشباع نشده و ۶ هزار تن سوخت کوره را دارد. بهره‌برداری کامل پتروشیمی دهلران اشتغال‌زایی ۱۲۰۰ نفر را به طور مستقیم خواهد داشت.

افزایش تولید صنعت پتروشیمی

صنعت پتروشیمی امسال نیز با رشد قابل توجهی در تولید همراه بود به نحوی که عملکرد تولید ۱۱ ماهه مجتمع‌های پتروشیمی کشور از ابتدای امسال تا پایان بهمن ماه نشان از تولید بیش از ۴۹ میلیون تن محصول پتروشیمی می‌دهد که براساس این عملکرد، تولید ۲۱ مجتمع پتروشیمی مستقر در منطقه ماهشهر ۱۷ میلیون و ۹۵۶ هزار تن، تولید ۱۶ مجتمع پتروشیمی مستقر در منطقه عسلویه حدود ۲۰ میلیون و ۸۸۶ هزار تن و تولید ۲۱ مجتمع پتروشیمی مستقر در مناطق داخلی کشور حدود ۱۰ میلیون و ۲۰۷ هزار تن بوده است.

آغاز احداث پتروشیمی کوروش

در نیمه آذرماه امسال، کلنگ احداث پتروشیمی کوروش با سرمایه‌گذاری ۱۹۰ میلیون دلار به منظور تولید سالانه ۱۵۰ هزار تن پروپیلن و مشتقات پایین‌دستی در بندر ماهشهر به زمین زده شد که براساس برآورد انجام شده، ساخت‌وساز آن ۴۰ ماه به طول خواهد انجامید. پروپیلن یکی از مواد پایه برای توسعه زنجیره ارزش در صنایع پتروشیمی محسوب می‌شود که خوشبختانه در این پروژه مسیر توسعه پایین‌دست و تکمیل زنجیره ارزش نیز پیش‌بینی شده است.

منبع: شانا

در کنار همه این

اقدام‌های توسعه‌ای،

صنعت نفت ایران

در سالی که گذشت

یک اتفاق تلخ را

نیز تجربه کرد، ۱۶

دی‌ماه ۹۶ نفتکش

تحت مدیریت

شرکت ملی

نفتکش ایران به نام

«سانچی» که با ۳۲

سر نشین ۲۵ آذرماه

با محموله میعانات

گازی به سفارش

شرکت هانوا توتال

کره جنوبی عازم

این کشور بود در

۱۵۸ مایلی سواحل

شرقی چین با یک

کشتی فله‌بر چینی

بر خورد کرد

در گفت‌وگو با مدیر عامل پالایشگاه کرمانشاه مطرح شد:

ضرورت همفکری پالایشگاه‌ها با مجلس برای بازنگری در قانون مالیات بر ارزش افزوده

پالایشگاه در بحث مالیات با چه مشکلاتی مواجهند؟

در ارتباط با عوارض آلاینده‌گی هم این شرکت همواره دچار مشکل بوده است. شرکت پالایش نفت کرمانشاه، با انجام هزینه‌های سنگین، بنا بر اعلام سازمان محیط زیست استان کرمانشاه توانسته است از لیست صنایع آلاینده خارج شود، اما سازمان امور مالیاتی به بهانه‌های مختلف از جمله اینکه شرکت‌های پالایشی به‌دانه آلاینده هستند یا اینکه اعلام سازمان محیط زیست کرمانشاه کفایت نمی‌کند و باید از طریق سازمان محیط زیست کل به اداره دارایی (سازمان امور مالیاتی کل) اعلام شود و بهانه‌هایی واهی از این دست، همواره اقدام به صدور آرای مختلف در دوره‌های زمانی مختلف کرده‌اند و طلب عوارض آلاینده‌گی می‌کنند.

در خصوص جریمه‌هایی که به‌عنوان مختلف به شرکت‌های پالایشی تحمیل می‌شود، این شرکت دچار مشکل است. به‌عنوان مثال، طبق قانون و مصوب هیأت محترم وزیران، چنانچه شرکتی اصل مالیات عملکرد خود را پرداخت کند، باید تمامی جرائم مربوط به آن بخشیده شود اما این موضوع، با اینکه اختیار قانونی برای آن وجود دارد، اما متأسفانه توسط سازمان امور مالیاتی کرمانشاه به‌انجام نمی‌رسد و به‌عنوان مختلف پرونده‌های مالیاتی این شرکت به اداره مرکزی تهران ارجاع می‌شود که تاکنون نتیجه قابل قبولی نیز به دست نیامده است.

علاوه بر مالیات عملکرد در خصوص جرائم مالیاتی و عوارض بر ارزش افزوده این موضوع با مبالغ بسیار با اهمیت‌تر و چشمگیرتر وجود دارد که متأسفانه با وجود همکاری‌های این شرکت در خصوص پرداخت اصل این مبلغ و این مورد که بعضاً نسبت به پرداخت قسمت‌هایی از

در خصوص مالیات و عوارض بر ارزش افزوده می‌توان به مشکلاتی از جمله پذیرفته نشدن قیمت اعظم اعتبار مالیاتی این شرکت به بهانه فروش کالای معاف و تصمیم اعتبار مالیاتی این شرکت بین کالای عمومی و خاص به نسبت مبلغ فروش آنها اشاره کرد که این امر موجب می‌شود بیشتر اعتبار مالیاتی به کالای خاص در نظر گرفته شود. این موضوع به ضرر شرکت‌های پالایشی است؛ چراکه تسویه مالیات و عوارض کالای خاص طبق قانون به عهده شرکت ملی پالایش و پخش است و همچنین باعث می‌شود پرداختی شرکت‌های پالایشی در قسمت کالای عمومی به شدت افزایش یابد.

نکته دیگر اینکه مالیات و عوارض کالای خاص بر عهده شرکت ملی پالایش و پخش است اما متأسفانه سازمان‌های مالیاتی به بهانه تسویه حساب کالای خاص اقدام به صدور رأی و برگ مطالبه می‌کنند و گاه حساب‌های بانکی شرکت را مسدود کرده‌اند، در حالی که طبق قانون تسویه حساب و پرداخت مالیات و عوارض به عهده آخرین زنجیره تولیدی است و شرکت‌های پالایشی در این زمینه وظیفه قانونی ندارند.

همچنین فروش نفت سفید ویژه به شرکت‌های پتروشیمی باید به عنوان کالای عمومی لحاظ شود در حالی که سازمان امور مالیاتی ادعا دارد این محصول، کالای خاص محسوب می‌شود که این امر با توجه به اختلاف و تفاوت‌هایی که از لحاظ فنی نفت سفید ویژه با نفت سفید خانگی دارد کاملاً اشتباه است.

پالایشگاه‌ها در دو حوزه مالیات و عوارض بر ارزش افزوده و مالیات عملکرد با مشکلات عدیده‌ای روبرو هستند. همچنین عدم اهتمام دولت به کمک‌های ضروری به این مجموعه‌های با اهمیت کشور، چه در زمینه مالیات و چه در زمینه حمایت‌های فناورانه، از دیگر مشکلات مهم این عرصه محسوب می‌شود. در این خصوص، پای درد دل مهندس ابراهیم باقری، مدیرعامل پالایشگاه کرمانشاه نشستیم تا درباره مصائب مختلف پالایشگاه‌های کشور در زمینه‌های گوناگون با ما سخن بگوید. او ضمن تأکید بر لزوم حمایت دولت، پیشنهاد می‌کند مؤدیان بزرگ مالیاتی همانند شرکت‌های پالایشی باید مشکلات خود را با نمایندگان مجلس شورای اسلامی در کمیسیون‌های مرتبط مطرح کنند تا قانون مالیات بر ارزش افزوده مورد بازنگری قرار گیرد.

گفت‌وگوی کامل نشریه «پالایش نفت» با مدیرعامل پالایشگاه کرمانشاه را در ادامه خواهید خواند:

جرائم مربوطه اقدام کرده است، ولی بخشودگی در خصوص جرائم آن لحاظ نشده و نمی‌شود.

نکته دیگر این است که فرآورده‌های صادراتی باید معاف از پرداخت مالیات و عوارض بر ارزش افزوده باشند، چراکه شرکت‌های پالایشی از این بابت مالیات و عوارض دریافت نمی‌کنند، اما متاسفانه اداره دارایی به دلیل اینکه برگه سبز گمرکی به نام شرکت پالایشی ثبت نشده، بر این مبالغ، مالیات و عوارض محاسبه کرده و طلب می‌کند.

نکته آخر در این خصوص این است که در ارتباط با مقادیری از نفت کوره و نفت گازی که به عنوان سوخت به مصرف شرکت‌های پالایشی می‌رسد نیز اداره دارایی مالیات و عوارض محاسبه کرده و از این شرکت آن را طلب می‌کند؛ این در حالی است که شرکت‌های پالایشی در این خصوص مبالغی را وصول نکرده‌اند و همچنین به دلیل محدودیت گاز طبیعی اختیاری در مصرف نکردن این محصولات نداشته و به اجبار در ماه‌های سرد سال باید از نفت کوره و نفت گاز به عنوان سوخت دستگاه‌های پالایشی استفاده کنند.

اما در خصوص مالیات عملکرد باید به این نکته اشاره کرد که متاسفانه ممیزین محترم مالیاتی بخش عمده‌ای از هزینه‌های پرسنلی شامل هزینه‌های ورزشی، ذخیره مستمری بازنشستگان پیش از موعد، کارمزد وام‌های پرداختی به صندوق‌های بازنشستگی و موارد مشابه دیگر را غیر قابل قبول اعلام می‌کند که این امر مغایر با ماده ۱۴۷ قانون مالیات‌های مستقیم است. همچنین بر اساس بند ۱۰ اختیارات و وظایف صنعت نفت تعیین حقوق و مزایای کارکنان به عهده وزیر نفت است. بنابراین غیر قابل اعلام کردن هزینه‌های ذکر شده، مغایر با قوانین مربوطه است.

به چه کمک‌هایی از سوی مجلس و دولت برای حل مشکل مالیات احساس نیاز می‌شود؟

قانون مالیات و عوارض بر ارزش افزوده دارای نواقض بسیار زیادی است که در مرحله اجرا هم برای ممیزین مالیاتی و هم برای مؤدیان مشکلات فراوانی را ایجاد کرده است. پیشنهاد می‌شود در جلسه‌ای، مؤدیان بزرگ مالیاتی همانند شرکت‌های پالایشی مشکلات خود را با نمایندگان مجلس شورای اسلامی در کمیسیون‌های مرتبط مطرح کنند و قانون مالیات بر ارزش افزوده مورد بازنگری قرار گیرد.

انجمن در بحث ارتباط با مجلس و دولت و پیگیری حقوقی کار پالایشگاه در امور مالیاتی چقدر می‌تواند مؤثر باشد؟

انجمن در پیگیری رفع مغایرت‌ها و همچنین رفع اختلاف در تغییر قوانین پالایش و پخش و سازمان

امور مالیاتی می‌تواند نقش مؤثری ایفا کند.

استقرار فناوری‌های نوین چقدر می‌تواند به کاهش آلایندگی و به دنبال آن، کاهش مالیات کمک کند و به نظر شما چقدر نسبت به این موضوع اهتمام وجود دارد؟

با توجه به نتایج سنجش پارامترهای زیست محیطی توسط آزمایشگاه‌های معتمد سازمان حفاظت محیط زیست، کلیه پارامترهای زیست محیطی شرکت در محدوده ضوابط و استانداردهای سازمان محیط زیست قرار دارد و شرکت در لیست صنایع آلاینده قرار ندارد. با این حال، باید به این نکته نیز اشاره کرد که استفاده از فناوری‌های نوین در زمینه بهبود وضعیت زیست محیطی و همچنین مدیریت انرژی قطعاً تأثیرگذار خواهد بود.

با توجه به اهمیت پالایشگاه‌ها در موضوع خودکفایی و جلوگیری از خام‌فروشی، آیا بحث مالیات اقدامات تشویقی برای پالایشگاه‌ها مدنظر قرار می‌گیرد؟

خیر. متاسفانه نه تنها اقدامات تشویقی در این خصوص برای شرکت‌های پالایشی وجود ندارد، بلکه عدم شفافیت قوانین و تفسیرهای ناقصی که توسط سازمان‌های مالیاتی صورت می‌گیرد، مشکلات عدیده‌ای را برای این شرکت بوجود آورده است.

تجهیزات و دستگاه‌های پالایشگاه در چه حدی نوسازی و بهسازی شده‌اند؟

تجهیزات پالایشگاه و سیستم کنترلی و ابزار دقیق آن همان تجهیزات قدیمی نصب شده است و در خصوص نوسازی این پالایشگاه تغییر و اقدام موثری انجام نشده است؛ به جز در برخی موارد محدود مثل واحد پنتان و مخازن LAB که در دهه ۸۰ ساخته شده‌اند.

تجهیزات و تکنولوژی پالایشگاه در مقایسه با تکنولوژی مورد استفاده در جهان در چه سطحی قرار دارد؟

تجهیزات پالایشگاه، همانطور که در پرسش قبلی پاسخ داده شد، قدیمی است و به سال‌های ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۰ مربوط می‌شود. کوره‌ها، سیستم ابزار دقیق، واحدهای فرآیندی و غیره بر اساس طراحی بسیار قدیمی هستند و هیچگونه تغییری به جز موارد محدود (مثل مولدهای ژنراتور، کمپرسور توربینی، تبدیل آب صنعتی قدیم به واحد DM، احداث واحدهای پساب و برج خنک‌کننده در اوایل سال‌های دهه ۸۰ شمسی و دو دستگاه بویلر استاندارد فاسل که در سال ۸۷ در سرویس قرار گرفتند) در خصوص

به روز کردن آنها صورت نگرفته است و طبیعتاً نسبت به تکنولوژی جدید مورد استفاده در پالایشگاه‌های

جدید از راندمان پایین‌تری برخوردار است. با وجود اینکه پالایشگاه کرمانشاه در سال ۱۳۵۰ طراحی و احداث شده است و نزدیک به ۴۷ سال از قدمت آن می‌گذرد، ولی نوسازی زیرساخت‌های آن از قبیل واحدهای DM، برج خنک‌کننده، پساب صنعتی، دو دستگاه بویلر HP با ظرفیت ۳۰ تن در ساعت کمپرسور توربینی گازهای گردشی واحد کنتری فرم، دو دستگاه توربین ژنراتور ژنریشن هر یک به ظرفیت ۳ MW که همگی بعد از سال ۱۳۸۰ راه‌اندازی شده و در سرویس قرار گرفته‌اند باعث شده‌اند که توان تولید یوتیلیتی برای افزایش ظرفیت خوراک نفت خام تا ۴۰ هزار بشکه در روز قابل تأمین باشد. واحد پنتان و هگزان از LSRG نیز سهم بسزایی در تولید این دو محصول در کشور ایفا می‌کنند. در حال حاضر با پروژه‌های که قرارداد آن توسط بخش خصوصی در شرف امضا است، ظرفیت تولید پنتان و هگزان تا بیش از ۲ برابر افزایش خواهد یافت؛ ضمن اینکه می‌توان هگزان بدون بنزین تولید کرد. امید است که واحدهای جدید در این رابطه در دو سال آینده در سرویس قرار بگیرند.

واحد LAB که تأمین‌کننده خوراک پتروشیمی LAB محسوب می‌شود نیز از سیستم‌های مدرنی بهره می‌گیرد و توان تأمین خوراک پتروشیمی بیستون را تا ۱۰ هزار بشکه در روز نفت سفید دارا است. نظر به اینکه این شرکت تنها پالایشگاه موجود در بین استان‌های غرب کشور - یعنی همدان، ایلام، لرستان، کردستان و کرمانشاه - است و از طرفی فاصله بسیار نزدیکی با مرز کشور عراق دارد، همگی نشان از موقعیت استراتژیک این پالایشگاه دارد که امید است در آینده نه چندان دور شاهد تحول آن و نقش ویژه‌ای که در منطقه در تأمین سوخت ایفا خواهد کرد، باشیم.

آیا در زمینه به‌روزرسانی تکنولوژی و تجهیزات، دولت توانسته کمک‌هایی به پالایشگاه‌ها انجام دهد؟

خیر؛ به جز موارد محدودی که به آنها اشاره شد، که آن هم در زمان دولتی بودن پالایشگاه انجام گرفته است، هیچگونه کمکی از طرف دولت در این خصوص صورت نگرفته است.

در کنار بحث فناوری روز برای تولید، ایمنی پالایشگاه و کارکنان، نسبت به استانداردهای جهانی در چه حدی است؟

در این رابطه استانداردهای HSE و ISO 14001 و OHSAS 18001 در شرکت پالایش نفت کرمانشاه پیاده شده‌اند و در شرف انجام مطالعات HAZOP و HAZID است.

وزیر نفت در کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی خبر داد:

خودکفایی در تولید بنزین در نیمه دوم امسال

او ادامه داد: «ما از شش ماهه دوم سال جاری بنزین وارد نخواهیم کرد».

زنگنه در ادامه به مشکلی اشاره کرد که کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد؛ وزیر نفت گفت که «مشکل بنزین را در پالایشگاه‌ها نینید بلکه آن را کارخانه‌های خودروسازی ببینید. ما سالانه ۱۰ درصد افزایش رشد مصرف داریم همچنان که تولید خودرو هم به همین میزان افزایش دارد». زنگنه درست می‌گوید؛ اگر با افزایش رشد ورود خودرو به بازار مصرفی کشور، ظرفیت تولید بنزین به همان میزان افزایش نیابد، کشور باز هم بعد از چند سال مجبور وارد بنزین خواهد شد. از سوی دیگر خودکفایی در تولید بنزین از چند سو حائز اهمیت است؛ از یک طرف مانع خروج ارز از کشور برای واردات بنزین می‌شود؛ اشتغال‌زایی درون کشور از سوی دیگر و همچنین مانع از خام‌فروشی نفت خواهد شد. اما

میهمانان اصلی این جلسه بود، به بررسی چگونگی حمایت از کالای ایرانی پرداخت.

وزیر نفت در این جلسه از اتفاقی خبر داد که می‌تواند اطمینان بخش در زمینه تامین حامل‌های انرژی باشد؛ او در این جلسه از خودکفایی در تولید بنزین ظرف شش ماهه دوم سال جاری خبر داد.

سال گذشته تولید بنزین ۱۵ میلیون لیتر افزایش یافت

به گزارش «ایسنا»، «بیژن نامدار زنگنه» در پایان این نشست در پاسخ به اظهارات نادر قاضی پور نماینده ارومیه درباره واردات بنزین گفت: «در سال گذشته تولید بنزین ۱۵ میلیون لیتر افزایش یافت و در چهار ماه آینده هم ۱۲ میلیون لیتر دیگر هم به تولید بنزین افزوده می‌شود و تا آخر سال ۱۲ میلیون لیتر دیگر به این میزان اضافه خواهد شد».

همواره تولید بنزین با کیفیت داخلی پای ثابت دغدغه‌های مسئولین در رده‌های بالای کشور است. آنها به حق این دغدغه را دارند؛ چرا که عدم تامین این محصول استراتژیک در داخل، کشور را وابسته به واردات بنزین می‌کند.

می‌توان گفت مهمترین کالای ایرانی که تولید آن مربوط به حوزه وزارت نفت بوده، محصولات پالایشگاه‌ها و در راس آنها «بنزین» است. به همین خاطر است که برای خودکفایی کشور در زمینه بنزین تلاش‌های زیادی در جریان است. ساخت پالایشگاه‌ها از جمله پالایشگاه ستاره خلیج فارس نمونه‌ای از این تلاش‌هاست. از همین رو، در اولین روزهای آغاز به کار مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۹۷، کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی با حضور رییس مجلس و همچنین وزرای صنعت و نفت برگزار شد. «بیژن زنگنه» وزیر نفت که یکی از

وزارت نفت باید ۲۰۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری کند

او با اشاره به قرارداد وزارت نفت با شرکت توتال برای فاز ۱۱ گفت: «مجلس و شخص آقای لاریجانی خیلی از این قرارداد حمایت کردند. مناقصه‌های اول این قرارداد چهار میلیارد دلار بود و بدون اینکه ما اجبار کرده باشیم ۸۰ درصد از نظر ارزش را شرکت‌های ایرانی برنده شدند و این در یک رقابت طبیعی اتفاق افتاد».

وزیر نفت با بیان اینکه «این وزارتخانه باید ۲۰۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری کند» گفت: «ما در بسیاری از پروژه‌ها خریدار کالا نیستیم بلکه قراردادی می‌بندیم و می‌گوییم این پالایشگاه را برای ما بسازید اما همواره به این موضوع توجه داریم».

در قراردادهای نفتی هم مهمتر از ساخت داخل مدیریت توسعه فناوری است. مادر قراردادهای نفتی فرمول‌های مختلفی گنجانده‌ایم که شرکت‌های ایرانی هم درگیر شوند. از جمله اینکه در کنار هر شرکت خارجی یک شرکت ایرانی فعالیت کند.

همچنین با اغماض ۱۵ شرکت ایرانی را تایید صلاحیت کردیم و فرمولی تعیین کردیم که از ساخت داخل بیشتر استفاده شود. چراکه معتقدیم سازندگان ایرانی باید تقویت شوند.

البته سه عامل قیمت، کیفیت و زمان بندی که رقابت را تشکیل می‌دهند، باید مورد توجه قرار گیرد و گزینه امکان استفاده از کالاهای داخل فراهم نمی‌شود».

زنگنه با بیان اینکه «سالانه ۳۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری باید انجام شود» اضافه کرد: «ما گازرسانی روستایی را انجام دادیم که هم رضایت مردم را تامین می‌کند و هم ایجاد شغل می‌کند. آیا در این کار هیچ جنسی از خارج وارد شد؟ اما تقاضا برای کار ایجاد شد و البته ۱۴، ۱۵ هزار میلیارد تومان در شبکه‌های گازرسانی هزینه شد».

کردن تولید داخل راه‌انداختن جریان سرمایه‌گذاری است» ادامه داد: «مهمترین کاری که ما باید انجام دهیم این است که جریان سرمایه‌گذاری را ایجاد کنیم. کشوری که نیاز به سرمایه‌گذاری دارد نباید در وضعی قرار گیرد که فرار سرمایه رخ دهد. اگر این اتفاق بیفتد یعنی جریان برعکس شده است». او اضافه کرد: «در حال حاضر تمام پالایشگاه‌های ما نیاز به نوسازی دارند و ما روزی تقریباً ۲۰ مورد سوراخ شدن لوله را داریم. باید اقداماتی در این زمینه انجام شود و کاری کنیم که تقاضای تولید داخل ایجاد شود. مهمتر از آن این است که پول بچرخد». زنگنه اضافه کرد: «من خودم را از صاحب نظرترین آدم‌ها در زمینه توانمندسازی ساخت داخل می‌دانم. از سال ۶۷ که به وزارت نیرو رفتم، به این موضوع پرداختیم و نتیجه آن تاسیس مینا و شرکت‌های مشابه شد. در سال ۷۶ هم پتروپارس و پتروایران را راه‌انداختیم».

پیشرفت قابل توجهی در تجهیزات شرکت‌های نفتی داریم

او با اشاره به گزارش‌های تهیه شده در مجلس در زمینه نظارت بر دستگاه‌ها گفت: «این گزارش‌ها بسیار با ارزش است. اما براساس طبع نظارتی شما (نمایندگان) آنچه اشکال دارد را می‌نویسید و نمی‌گویید چه پیشرفت‌هایی رخ داده است. همین باعث می‌شود که مردم نقاط منفی را ببینند. من شهادت می‌دهم امروز توان تولید کشور با ۲۰ سال گذشته قابل قیاس نیست».

ما در سال ۷۶ یک متر هم نتوانستیم لوله‌گذاری دریایی کنیم و یک چهارپایه ساده برای سکوی نفتی نمی‌توانستیم بسازیم بلکه آن را به سنگاپور سفارش می‌دادیم اما الان عرشه که تجهیزات پیشرفته ۲۰۰ میلیون دلاری است را چندین شرکت می‌سازند و پیشرفت قابل توجهی در تجهیزات شرکت‌های نفتی داریم».

اگر در زمینه تولید بنزین کشور پس از خودکفایی به ظرفیتی خواهد شد، بلکه با صادرات بنزین می‌توان برای کشور ارزآوری هم داشت. از این رو تلاش‌های زیادی برای به نتیجه رسیدن فعالیت پالایشگاه‌ها در زمینه تولید بنزین می‌شود. به گفته «محمدعلی دادور» مدیر عامل پالایشگاه ستاره خلیج فارس، «فاز تولید در فاز نخست پالایشگاه ستاره خلیج فارس هم اکنون تثبیت شده و روزانه حدود ۱۲ میلیون لیتر بنزین یورو ۵، ۳،۵ میلیون لیتر نفت‌گاز یورو ۵ و ۷۰۰ هزار لیتر گاز مایع این پالایشگاه در کشور توزیع می‌شود». او اواخر سال گذشته هم فاز دوم پالایشگاه ستاره خلیج فارس، به بهره‌برداری رسید که مدیرعامل این پالایشگاه اعلام کرد: «با تکمیل و تثبیت فاز دوم ستاره خلیج فارس ۴ میلیون لیتر نفت‌گاز و ۱۲ میلیون لیتر بنزین یورو ۵ به تولید پیشین اضافه می‌شود». با احتساب تثبیت فاز دوم ستاره خلیج فارس این پالایشگاه، روزانه ۲۴ میلیون لیتر بنزین وارد چرخه سوخت کشور خواهد کرد؛ بنا بر این چون ظرفیت این پالایشگاه ۳۶ میلیون لیتر در روز است، ۱۲ میلیون لیتر باقی مانده، پس از بهره‌برداری از فاز سوم پالایشگاه وارد چرخه می‌شود. یعنی روزانه ۳۶ میلیون لیتر بنزین با کیفیت یورو ۵».

کشور نباید در وضعی قرار بگیرد که فرار سرمایه رخ دهد

وزیر نفت در این جلسه با تاکید بر ضرورت جذب سرمایه در حوزه‌های نفتی گفت: «کشوری که نیاز به سرمایه‌گذاری دارد، نباید در وضعی قرار بگیرد که فرار سرمایه رخ دهد. اگر این اتفاق بیفتد یعنی جریان برعکس شده است».

«بیژن نامدار زنگنه» با اشاره به سرمایه‌گذاری ۴۲ میلیارد دلاری در سالهای ۹۰ و ۹۱ گفت: «با توجه به اینکه تمام پول‌های ما صرف هدفمندی یارانه‌ها می‌شود، ما نیازمند جذب سرمایه در حوزه‌های مختلف به ویژه حوزه‌های نفتی هستیم در این شرایط یا باید سرمایه‌ای از خارج بیآوریم یا از منابع داخلی جذب کنیم. ما حتی گفتیم شش میلیارد دلار منابع جذب شود تا ما از سرمایه‌گذار ریال بگیریم و با او به دلار محاسبه کنیم. در این زمینه مهمتر از تولید نفت برای من اشتغال است. ما در خیلی از موارد گفتیم که کالاها باید تماماً در داخل تامین شود. اگر ما چهار- پنج میلیارد دلار کار به داخلی‌ها ارجاع دهیم آنها فعال می‌شوند و تقاضا برای کار داخل هم ایجاد می‌شود و چرخه سرمایه‌گذاری ایجاد خواهد شد».

پالایشگاه‌ها نیاز به نوسازی دارند

وزیر نفت با بیان اینکه «ریشه تولید داخل و فعال

حمایت از کالای ایرانی شاه بیت اشتغال و رونق اقتصادی است

نامگذاری سال جاری توسط مقام معظم رهبری مبنی بر حمایت تولید داخلی و اشتغال به حق شاهبیت رفع مشکلات و تنگنای جامعه است؛ با توجه به اینکه رهبری انقلاب در حوزه‌های مختلف اجرایی و تقنین صاحب تجربه عملی و اندیشه هستند لذا پیروی از رهنمود ایشان در جایگاه رهبری نظام برای مسئولان نظام و قوای سه‌گانه و ملت عزیز فرض است و باید راهکارهای عملی آن را ارائه دهند و در جهت شکوفایی اقتصاد مقاومتی آن را عملیاتی کنند. مجموعه دولت، تولیدکنندگان و ملت اگر مصمم به انجام و اجرای آن نباشند این مباحث در نام‌گذاری خلاصه می‌شود و فقط در سخنرانی‌ها و مقالات و شعارهای آن باقی می‌ماند. دولت و ملت و تولیدکنندگان باید عزم خود را جزم کنند؛ دولت نسبت به رفع تنگناها و رفع قوانین باز دارنده و جلوگیری از ورود کالاهای مشابه داخلی اقدام کند و ملت نیز از تولیدات داخلی مصرف کند و بداند که با مصرف تولیدات داخلی هزینه و حقوق کارکنان و کارگران ایرانی را پرداخت می‌کند و از طرفی تولید کننده داخلی به این باور برسد که خودش هم در این کشور مصرف کننده است باید کالایی تولید کند که به لحاظ کیفیت قابل رقابت با جنس مشابه خارجی و به لحاظ قیمت هم پایین‌تر یا هم‌تراز با کالای خارجی باشد و توان رقابت در داخل و حتی صادرات را داشته باشد.

البته بار این مسئولیت به نسبت مساوی در سه ضلع نیست بلکه دولت که یکی از اضلاع است باید نسبت به وظایف خود حداکثر تلاش و سعی را داشته باشد، رفع موانع تولید را به جد پیگیری کند و جلوی کالای قاچاق و غیر ضرور را بگیرد. چرا باید ما کالاهای بنجل کشورهای دیگر را مصرف کنیم. از طرفی تولیدکنندگان ایرانی باید به نام خود برند و نام ایرانی را ارتقاء دهند و با محوریت (کیفیت بهتر، قیمت کمتر) به تولیدات خود افتخار کنند. ملت هم باید به لحاظ فرهنگی بداند که ایران کشور پهناور بزرگی است و دارای فرهنگ و تاریخی غنی بوده و هست. در اکثر رشته‌ها تولیدات داخلی می‌تواند تأمین کننده معیشت زندگانی مردم باشد؛ حتی در خیلی از رشته‌ها امکان صادرات فراهم است لذا مردم هم باید در نوع مصرف خود تجدیدنظر کنند و به جای افتخار به پوشاک و خوراک و... خارجی به تولیدات ایرانی خود افتخار کنند.

اقتصاد مقاومتی که از سال‌ها قبل از طرف مقام معظم رهبری نام‌گذاری شد نیز در این راستا بوده که اقتصاد از درون و تولیدات و داشته‌های خود در اولویت باشد، این نوع اقتصاد نه ریاضت و نخوردن است و نه دست نیافتنی است بلکه توجه و نگاه به درون و توانمندی‌های کشور است و به یک عبارت استفاده حداکثری از ظرفیت‌های افراد و توانمندی‌های داخلی است و واردات فقط بر اساس ضرورت و آن دسته از کالاهایی که در داخل امکان تولید و تأمین آن نیست صورت گیرد. دولت و سازمان توسعه تجارت ثبت سفارش کالاهای غیر ضرور، بنجل و بی کیفیت را نپذیرد. هم‌اکنون یک چرخه معیوب وجود دارد؛ ثبت سفارش انجام می‌شود و کالا توسط تجار که حلقه دیگر اثرگذار در اقتصاد و تولید کشور هستند از خارج تأمین می‌شود.

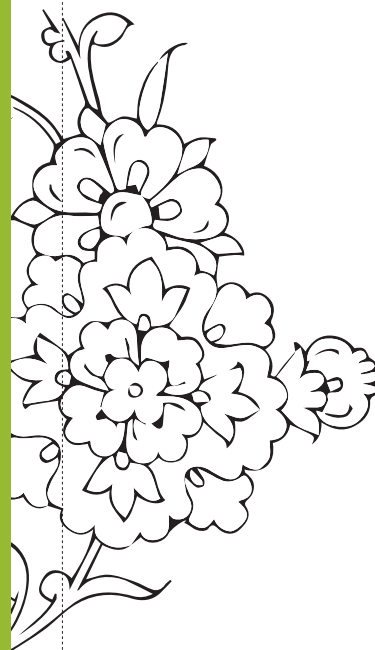
در ابتدای ورود کالا در گمرک، برخی کالاها توسط مراکز قانونی غیراستاندارد و غیرقابل استفاده اعلام می‌شود، این کالاها یا باید مرجوع شود یا پس از مدت‌ها بلا تکلیفی در انبارها توسط مراجع قانونی به سازمان اموال تملیکی تحویل شود، بعضاً پس از چند سال همان کالای بی کیفیت مجدداً به مزایده گذاشته می‌شود و به صورت کاملاً قانونی به بازار عرضه می‌شود که خود حدیث مفصل بخوان از این مجمل.

از طرفی هم حلقه چهارم که تجار هستند باید به کالاهای با کیفیت ایرانی و صادرات فکر کنند نه اینکه فقط واردکننده باشند، در واردات کالا نیز باید کالاهای مرغوب و باکیفیت کهبشان ایران و ایرانی حفظ شود فقط در مقابل صادرات کالا صورت بگیرد و تجار باید ضمن نگاه به منافع تجاری خود به منافع ملی کشور، مردم و ایران عزیز نگاه ویژه داشته و تراز اقتصادی کشور را در تجارت لحاظ کنند و منافع تجاری خود را با صادرات و درست‌کاری و بسته‌بندی و برندسازی و کیفیت کالا در دراز مدت تأمین کنند.

امیدوارم دولت و حلقه‌های ذکر شده طوری برنامه‌ریزی کنند که در آخر سال ۹۷ آمار نشان دهنده تغییر اساسی در حمایت از کالای ایرانی و اشتغال باشد.

ناصر عاشوری

دبیر کل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت

با حضور رییس جمهوری صورت گرفت؛

افتتاح فاز اول طرح افزایش تولید و ارتقای کیفیت بنزین و گازوئیل پالایشگاه بندرعباس

فاز اول طرح افزایش تولید و ارتقای کیفیت بنزین و نفت گاز پالایشگاه نفت بندرعباس در راستای تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و به منظور افزایش کمیت تولید و ارتقای کیفیت بنزین تولیدی سازگار با محیط زیست، با حضور رییس جمهوری افتتاح شد.

این پروژه در قالب افزایش ظرفیت تولید بنزین پالایشگاه بندرعباس (واحد‌های بنزین سازی جدید) شامل تفکیک نفتای سبک و سنگین، تصفیه هیدروژنی نفتای سنگین، تبدیل کاتالیستی، تصفیه هیدروژنی نفتای سبک و ایزومریزاسیون، تصفیه هیدروژنی نفت گاز و بازیافت گوگرد، تصفیه گاز با آمین، تصفیه آب ترش و سرویس‌های جانبی مورد نیاز، به مرحله اجرا درآمده است.

با بهره‌برداری کامل از این پروژه کیفیت فرآورده‌های بنزین و نفت گاز تولیدی دارای استاندارد یورو ۴ خواهد بود.

از جمله دستاوردهای این پروژه افزایش ظرفیت تولید بنزین نهایی پالایشگاه به میزان ۴ میلیون لیتر در روز، ارتقای کیفیت فرآورده‌های نفتی بر اساس استاندارد یورو ۴، حفظ و صیانت از محیط زیست از طریق بهبود کیفیت فرآورده‌ها و کاهش میزان انتشار آلاینده‌های زیست محیطی، بهینه‌سازی مصرف انرژی، فراهم شدن زمینه‌های اشتغال مولد و مستمر و ایجاد بستر تربیت نیروی متخصص و ارتقای سطح دانش و تجربه نیروی انسانی شاغل و ارتقای توانمندی شرکت‌های داخلی برای حضور موثرتر در عرصه‌های رشد اقتصادی و پیشرفت صنعتی کشور خواهد بود.

یورو ۴ در این پالایشگاه تثبیت خواهد شد. هزینه اجرای فازهای دوم و سوم این پالایشگاه نیز بالغ بر ۳۲۰ میلیون یورو پیش بینی شده که عملیات تکمیل آنها در دست اجراست.

همچنین «حسن روحانی» رییس جمهوری در جمع مردم هرمزگان با بیان اینکه «فاز دوم پالایشگاه ستاره خلیج فارس در ماه‌های اولیه سال ۹۷ افتتاح خواهد شد»، از دنبال شدن تکمیل فاز سوم این پالایشگاه خبر داد. او همچنین از امضای سندی خبر داد که طبق پول‌های مورد نیاز این پالایشگاه از محل صندوق توسعه ملی برای فاز سوم در اختیار این پالایشگاه قرار می‌گیرد.

پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری

هزینه اجرای فاز اول این طرح ۶۰۰ میلیون یورو بوده که ۶۰۲ نفر به شکل مستقیم در آن مشغول کار شده‌اند. بر اساس پیش‌بینی‌ها فازهای دوم و سوم این طرح نیز به ترتیب در تیر و شهریور سال ۹۷ به بهره‌برداری رسیده و ظرفیت تولید ۱۲ میلیون لیتر بنزین دارای استاندارد

وزیر نفت: توسعه صنعت نفت نیاز به سرمایه‌گذاری‌های کلان داخلی و خارجی دارد

همه آنان که بهار صنعت نفت ایران را با تلاش برای ملی کردن صنعت نفت در ۲۹ اسفند، رقم زدند تا بیگانگان بدانند، ایران و ثروت‌های خدادادی‌اش برای ایرانیان است؛ مردمانی که این مصرع از حکیم طوس همواره ورد زبانشان است؛ چو ایران نباشد، تن من مباد».

برای رفع تبعیض میان بانوان و آقایان از هیچ کوششی مضایقه نمی‌کنم

وزیر نفت همچنین در سخنرانی به مناسبت روز زن با بیان اینکه «پیشرفت بانوان در مشاغل حساس صنعت نفت در یک سال اخیر خیره‌کننده بوده است»، گفت: «هم‌اکنون بانوان زیادی در سطوح بالای گروه مذاکره‌کننده قراردادهای نفتی فعالیت دارند».

او ادامه داد: «در سال‌های اخیر تلاش زیادی شده است تا بانوان به جایگاه بهتری در صنعت نفت دست یابند، اصل بر این است که خانم‌ها بتوانند در جایگاه بالای مدیریتی قرار گیرند و مسیر به گونه‌ای باشد که آنها رشد کنند و به آن جایگاه‌ها برسند».

زنگنه افزود: «با پیگیری خانم تندگویان، خانم‌ها هم‌اکنون تنها برای کار در سکو محدودیت دارند و در دیگر بخش‌ها این محدودیت برداشته شده است، هر وقت برنامه استخدام داشته باشیم، بدون شک هیچ تفاوتی میان خانم‌ها و آقایان وجود نخواهد داشت».

وزیر نفت با اشاره به اینکه «برای رفع تبعیض میان بانوان و آقایان از هیچ کوششی مضایقه نمی‌کنم»، گفت: «البته به این موضوع نباید فقط از منظر اجتماعی و مدنی پرداخته شود و مدیران هم باید به آن توجه کنند. تبعیض میان خانم‌ها و آقایان یک موضوع تاریخی است». او ادامه داد: «در گروه مذاکره‌کننده قراردادهای نفتی که یک گروه کنترل شده است، خانم‌های زیادی در سطوح بالای مذاکرات فعالیت دارند که بسیار هم شایسته هستند، این که تعداد زیادی از بانوان جوان در صنعت نفت حضور دارند بسیار خوب است و باید از آن محافظت کرد». او افزود: «نام شهید تندگویان و همچنین حضور خانم تندگویان در صنعت نفت یک سرمایه است. خانم تندگویان همسو با درخواست رئیس جمهوری مبنی بر حضور بانوان شایسته در تمام سمت‌های مدیریتی تلاش زیادی انجام دادند که جای قدردانی دارد. حضور خانم‌های شایسته در جایگاه واقعی خود کمک‌کننده خواهد بود».

تمامی این اهداف برداشته است. اینها همه، جز با همت و ایمان و ایده و عقیده شما همکاران بزرگ و بزرگوارم محقق نمی‌شود و از این‌رو، روا نیست به عنوان مدیران ارشد مجموعه صنعت نفت، در راستای تحقق شرایط بهتر برای شما نکوشیم». زنگنه ادامه داد: «از مجموعه اهداف ما، امروز دو هدف بیش از سایرین خودنمایی می‌کنند؛ نخست توسعه صنعت نفت که خود مبنای ریل توسعه ایران عزیز اسلامی است و نیاز به سرمایه‌گذاری‌های کلان داخلی و خارجی دارد و جز با زدودن غبار

بیژن نامدار زنگنه در پیام نوروزی خود با بیان اینکه «صنعت نفت ایران در آستانه سالی تازه قرار دارد»، گفت: «به فضل الهی و به برکت دستان پرتوان همه شما- از زن و مرد- سال ۹۶ را با کوله‌باری تازه از تجربه و انباشت دانش پشت سر گذاشته‌ایم». او ادامه داد: «در سالی که گذشت بار دیگر دولت تدبیر و امید زمام امور اجرایی کشور را با عزم و اراده بخش‌های وسیعی از مردمان عزیز ایران به دست گرفت و ما را مکلف ساخت تا مسیری را که در آغاز این دولت، برگزیده بودیم، در دولت دوازدهم نیز

افکار غلط در برخی نحل‌ها و جریان‌ها و نیز با بازنگری در برخی اندیشه‌ها میسر نیست و هدف دیگر، بهبود وضع معیشتی و رفاهی و زیستی کارکنان زحمتکش این صنعت، که بی‌گمان در صورت داشتن زندگی بهتر، بهره‌روی بیشتری را از خود نشان خواهند داد».

او در پایان گفت: «بر خود لازم می‌دانم یادی کنم از همه عزیزانی که در سال ۹۶ در مسیر خدمت در صنعت نفت -از بخش خصوصی گرفته تا بخش دولتی-، جان عزیزشان را در مناطق عملیاتی و کارگاه‌ها -از پالایشگاه تهران تا فوران چاه ۱۴۷ رگ سفید- از دست دادند؛ برای آنان علو درجات و برای خانواده‌های شریفشان صبر و تندرستی مسئلت کنم و همچنین یادی می‌کنم از

ادامه دهیم». وزیر نفت افزود: «کارهای فراوانی در چندسال گذشته در صنعت نفت ایران آغاز شده که در اینجا بنا ندارم به بازگویی آنها بپردازم، اما همین قدر کافیست که همه‌ی ذینفعان صنعت نفت ایران -که بی‌گمان یکایک ملت بزرگ ایرانند- می‌دانند صنعت نفت ما از پس سال‌های تنگنا و تحریم، چندسالی است که دوباره در مسیر پیشرفت و تعالی قرار دارد».

او با اشاره به چهل سالگی انقلاب اسلامی، گفت: «امروز در آستانه سال ۹۷ خورشیدی و بهاری خجسته که توامان است با چهل سالگی انقلاب پرشکوه اسلامی ایران، مفتخریم که بگوییم صنعت نفت ما در مجموعه وزارت نفت و تمامی شرکت‌های تابعه، گام‌های بزرگ و بی‌بدیلی در

دادور خبر داد: تزریق ۱۰۰ میلیون یورو سرمایه برای پالایشگاه ستاره خلیج فارس

صادق نیست». او ادامه داد: «تا پایان امسال از واردات بنزین بی نیاز شده و واردات صفر می‌شود؛ چرا که هم ذخایر هم وضعیت تولید مطلوب است. بنزین ماه گذشته این پالایشگاه با اکتان بالای ۹۰، بنزن ۰.۳ و آروماتیک ۲۸ و گوگرد ۰.۵ پی.پی.ام تحویل داده شده است؛ ضمن اینکه بنزین یورو ۵ نیز با اکتان ۹۱.۵ عرضه می‌شود».

است»، گفت: «بنابر این حتی در شرایطی که تحریم‌ها یا هرگونه ممنوعیتی در این زمینه وجود داشته باشد، مشکلی در تامین و تعویض این کاتالیست‌ها وجود ندارد. برخی از پالایشگاه‌های کشور، کاتالیست‌های خود را از چین و هند تامین می‌کنند که در برخی موارد ممکن است برای تعویض آن به مشکل بخورند؛ اما این موضوع درباره پالایشگاه ستاره خلیج فارس

مهر: مدیرعامل پالایشگاه ستاره خلیج فارس با بیان اینکه «اسناد و مدارک لازم برای دریافت نخستین قسط به مبلغ ۴۰ میلیون یورو را تهیه کرده‌ایم»، گفت: «تا پایان سال، حداقل ۱۰۰ میلیون یورو را دریافت می‌کنیم».

«محمدعلی دادور» ادامه داد: «به این ترتیب توانستیم مصوبه لازم برای دریافت ۲۶۰ میلیون یورو سرمایه لازم برای تکمیل دو فاز باقی مانده این پالایشگاه را کسب کنیم». او افزود: «به زودی محصولات یورو ۵ گازوییل را تحویل بازار می‌دهیم، از سویی دیگر حدود ۳ میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه از فاز یک و ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه گازوییل یورو ۵، از فاز ۲ این پالایشگاه تولید می‌شود و به این ترتیب می‌توانیم ۶ و نیم میلیون بشکه گازوییل یورو ۵ را به بازار مصرف عرضه کنیم».

مدیرعامل پالایشگاه ستاره خلیج فارس افزود: «در حال حاضر حداقل ۶۰۰ نفر در این واحدها مشغول به کار هستند که اکثریت آنها، مقیم بندرعباس و بومی هستند و برخی دیگر به منظور جلوگیری از هدررفت زمان و بالا رفتن بهره‌وری، در خوابگاه‌هایی که برای آنها در خود پالایشگاه تهیه شده، شب را سپری می‌کنند». او با اشاره به اینکه «کاتالیست‌های مورد استفاده در این پالایشگاه با کیفیت کاملاً تولید داخل

عضو کمیسیون انرژی مجلس: وضعیت پیشرفت پالایشگاه ستاره خلیج فارس بهبود یافته است

می‌تواند نیاز کشور را در حوزه بنزین تامین کند تا از خارج بی نیاز شویم».

ایران صادرکننده بنزین می‌شود

شانا: «علی ادیانی» نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس با اشاره به اینکه «با راه‌اندازی فازهای مختلف پالایشگاه ستاره خلیج فارس، ایران به جمع کشورهای صادرکننده بنزین می‌پیوندد»، گفت: «با تکمیل نهایی این پالایشگاه و تولید روزانه بیش از ۳۰ میلیون لیتر بنزین یورو ۵ در آن، ایران صادرکننده بنزین می‌شود».

نماینده قائمشهر در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: «آلودگی هوا به بنزین ارتباطی ندارد، مشکل آلودگی هوا به نوع مدیریت برمی‌گردد؛ همچنین به دلیل افزایش خودروها و نبود انسجام و تمرکز تصمیم‌گیری در یک اداره و نهاد خاص، شاهد این چالش برای کل مردم تهران و کلانشهرها هستیم و اگر این معضل برطرف نشود مشکلات بیش از پیش افزایش خواهد یافت».

در پالایشگاه ستاره خلیج فارس هستیم»، افزود: «گفت‌وگوهایی درباره تولید بنزین با استاندارد یورو ۵ در پالایشگاه ستاره خلیج فارس مطرح شده که می‌توان به تولید بنزین‌های استاندارد مورد نظر در بندرعباس و تهران دست یافت».

مرادی گفت: «پالایشگاه ستاره خلیج فارس یک سرمایه ملی است و با بهره‌برداری فازهای جدید

خانه‌ملت: «احمد مرادی» نماینده بندرعباس گفت: «حدود ۳۶ میلیون لیتر بنزین روزانه باید توسط پالایشگاه ستاره خلیج فارس تولید شود، تاکنون نیز تولید ۱۲ میلیون لیتر روزانه از سوی این پالایشگاه تحقق یافته و اگر این میزان تحقق یابد می‌تواند سبب خودکفایی در تولید بنزین شود». او ادامه داد: «هم‌اکنون پالایشگاه نفت بندرعباس در هم‌زمان به تنهایی ۱۸ درصد از نیاز ما در کشور را به صورت مستقیم و ۴۵ درصد را به صورت غیرمستقیم تامین می‌کند که مکمل این پالایشگاه ستاره خلیج فارس است که می‌تواند به تولید بنزین در کشور کمک کند».

این عضو کمیسیون انرژی با بیان اینکه «اکنون با تغییر مدیریت وضعیت پیشرفت پالایشگاه ستاره خلیج فارس بهبود یافته»، افزود: «اما اگر دولت از این پالایشگاه حمایت مالی نکند، سرنوشت گذشته بار دیگر تکرار می‌شود و این پالایشگاه نمی‌تواند میزان مصرف بنزین داخلی کشور را تامین کند». او با اشاره به اینکه «به دنبال تولید بنزین یورو ۵

مدیرعامل شرکت پالایش نفت تبریز: تنها ۱۰ درصد محصولات مان را به صنایع پایین دستی می‌فروشیم

کیفی و اینتگراسیون با سال پایه ۱۳۹۴- سال هدف ۱۳۹۹، از اهداف استراتژیک عملیات و طرح‌های زیرساختی جانبی این شرکت است». او افزود: «خرید و نصب آنالایزرهای آنلاین دودکش‌ها جهت ایجاد امکانات پایش مستمر وضعیت آلاینده‌گی کوره‌ها و طراحی، ساخت و نصب سیستم تصفیه آب به روش اسمز معکوس جهت افزایش میزان بازیافت آب از ۶۵ درصد به ۹۵ درصد از دیگر پروژه‌های زیست محیطی شرکت پالایش نفت تبریز به شمار می‌آید». او تأکید کرد: «احداث واحد گوگردزایی از نفت گاز، واحد بازیافت گازهای انتهایی گوگرد سازی، احداث واحد خلوص سازی هیدروژن، احداث برج خنک کننده جدید و اصلاح شبکه آب خنک کننده از محصولات این سبد است».

مدیرعامل شرکت پالایش نفت تبریز با اشاره به اینکه «احداث واحدهای اختلاط روغن‌های روان کار، ایزومریزاسیون نفتا، مطالعات طرح جامع و انتگراسیون فرآیندی از پروژه‌های مستقل این شرکت است»، افزود: «با راه‌اندازی این واحد، امکان تولید روغن با ظرفیت ۳۰-۴۰ هزار تن در سال، تولید روغن موتورهای دیزلی و بنزینی تک و چند گریدی، تولید روغن‌های صنعتی، تولید ضد یخ برایمان مه‌پا می‌شود». او ادامه داد: «این پروژه از خرداد ۹۳ شروع شده و پیش بینی می‌شود به زودی به بهره برداری برسد. اعتبار این طرح نیز ۱۵ میلیون یورو است و با راه‌اندازی فاز یک این واحد به تنهایی ۱۰ محصول دیگر بر ۱۳ محصول این شرکت اضافه خواهد کرد».

محصول هم آماده بهره‌برداری است». گفت: «برای سال بعد یک گام بلند با سرمایه‌گذاری یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون یورویی برای تولید روغن موتور بر اساس آخرین متد استاندارد و کاهش مازوت به کمتر از ۱۰ درصد را خواهیم داشت».

او ادامه داد: «تلاش‌هایی در راستای انتقال مالیات بر ارزش افزوده پرداختی از تهران به استان اشاره شده که در صورت تحقق این موضوع مهم مالیات این شرکت به بیش از ۳۵۰ میلیارد تومان در سال خواهد رسید». او افزود: «بر اساس آرمان شرکت، پالایش نفت تبریز، پیشرو پالایشگاه منطقه خاورمیانه با اعتبار جهانی است و بر مبنای مأموریت خود، تأمین خوراک، تولید و عرضه فرآورده‌های نفتی مورد نیاز مشتریان با استانداردهای کیفی روز را برعهده دارد».

مدیرعامل شرکت پالایش نفت تبریز با بیان اینکه «بهبود و توسعه پایدار کسب و کار با تأکید بر ارزش آفرینی و مسؤولیت‌های اجتماعی از استراتژی‌های این شرکت است»، گفت: «این شرکت سال ۵۶ به بهره‌برداری رسیده، و با تأمین نفت خام از طریق خط لوله ای از ری به تبریز، افزایش ظرفیت به ۱۱۰ هزار بشکه در روز را انجام داده و در سال ۹۱ خصوصی‌سازی شده، و همچنان مصمم به اجرای مأموریت‌های خود است».

باقری گفت: «افزایش بهره‌وری عملیات تولید به میزان ۱۰ درصد فعلی، تنوع بخشی محصولات به میزان ۳۰ درصد فعلی و مطالعه طرح جامع ارتقای

دهمین جلسه ستاد هماهنگی تجارت فرامرزی آذربایجان شرقی به ریاست سرپرست امور اقتصادی و توسعه منابع انسانی استانداری در شرکت پالایش نفت تبریز برگزار شد. در این جلسه «غلامرضا باقری»، مدیرعامل شرکت پالایش نفت تبریز گفت: «در حال حاضر مادر پالایشگاه دو آزمایشگاه تخصصی در حوزه نفت داریم و آزمایشگاه‌هایمان کاملاً مجهز هستند و بر اساس الزامات استاندارد، نفت خام و فرآورده‌های حاصل از مشتقات آن در هر سه مرحله ورود، فرآیند تولید و خروج از نظر الزامات کیفیت استاندارد مراحل آزمایشگاهی راطی می‌کنند». او ادامه داد: «۹۰ درصد فروش محصولات ما، متعلق به دولت است و ما تنها ۱۰ درصد محصولات مان را به صنایع پایین دستی می‌فروشیم». او افزود: «ما تنها برای آنچه که خودمان می‌فروشیم ۱۰۰ میلیارد تومان مالیات می‌دهیم و مصمم هستیم با توجه بیش از پیش به مسایل زیست محیطی پروژه‌های خود همچون، احداث واحدهای گوگردزایی از نفت‌گاز با هدف تولید محصول مطابق استاندارد یورو چهار، ایزومریزاسیون جهت تولید کل محصول بنزین با استاندارد یورو چهار که هم اکنون ۴۰ درصد این محصول با استاندارد یورو چهار عرضه می‌شود، و همچنین با نصب واحد بازیافت گازهای انتهایی گوگردسازی به منظور افزایش راندمان بازیابی گوگرد از ۹۵ به ۹۹٫۵ درصد گام‌های بلندی را در این حوزه برداریم».

باقری با بیان اینکه «از سال ۹۲ تا ۹۵، ۳۰۰ میلیون یورو بهره‌برداری داشتیم، بالای ۱۰۰ میلیون یورو،

عرضه گازوئیل پالایشگاه شیراز مطابق با یورو ۵ در آینده نزدیک

۶۰ هزار بشکه در روز) به میزان ۲۶ هزار بشکه در روز و میزان گوگرد نفت گازنهایی آن در محدوده ۶ هزار پی‌پی‌ام وزنی که با اجرای طرح فوق بر اساس استانداردهای جهانی یورو ۵، حداکثر میزان گوگرد نفت گاز به ۱۰ پی‌پی‌ام وزنی کاهش خواهد یافت. سرمایه‌گذاری در پروژه واحد تصفیه هیدروژنی نفت گاز این پالایشگاه از اهمیت چشمگیری برخوردار است.

او ادامه داد: «هدف از طراحی واحد تصفیه هیدروژنی نفت گاز افزایش مرغوبیت نفت گاز با کاهش ترکیبات گوگردی در حد استانداردهای لازم و همچنین کاهش اثرات و پیامدهای زیست محیطی است. در این فرآیند علاوه بر کاهش میزان گوگرد، عدد «ستان» نفت گاز تصفیه شده نیز به میزان ۲ الی ۵ واحد افزایش می‌یابد.» «شمس‌الدینی» افزود: «در حال حاضر نفت گاز کل پالایشگاه (با خوراک

رحیم شمس‌الدینی، مدیر عامل شرکت پالایش نفت شیراز با اشاره به امضای قرارداد خرید لیسانس و طراحی پایه طرح ارتقای تولید محصول نفت گاز با ظرفیت ۲۶ هزار بشکه در روز با شرکت «HONEY WELL U.O.P.(U.K)» گفت: «براساس توافق صورت پذیرفته در آینده نزدیک محصول گازوئیل پالایشگاه شیراز مطابق با استاندارد جهانی یورو ۵ به بازار عرضه خواهد شد.»

۱,۲ میلیارد لیتر بنزین در ۱۳ روز عید دود شد

روبه‌رو نشد، گفت: رکورد مصرف روزانه بنزین در نوروز ۹۷ شکسته شد و از مرز ۱۱۶ میلیون لیتر عبور کرد.

رکورد مصرف بنزین در نوروز ۹۷ شکسته شد
ایرنا: مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با بیان این که با برنامه‌ریزی‌های انجام شده، نوروز امسال هیچ جایگاهی با کمبود سوخت

باشگاه خبرنگاران جوان: ایرانی‌ها در ۱۳ روز تعطیلات نوروز ۹۷ با میانگین مصرف روزانه ۹۷.۱ میلیون لیتر، در مجموع یک میلیارد و ۲۶۶.۳ میلیون لیتر بنزین مصرف کردند.

از سوی سازمان حفاظت محیط زیست صورت گرفت؛ انتخاب پالایشگاه کرمانشاه، به عنوان صنعت سبز کشور

شرکت پالایش نفت کرمانشاه در نوزدهمین همایش ملی واحدهای صنعتی و خدماتی سبز در سال ۹۶ با توجه به انجام پروژههای زیست محیطی متعدد، رعایت ضوابط و الزامات زیست محیطی، ترویج فرهنگ زیست محیطی و پیشگیری از ایجاد آلودگیهای زیست محیطی به عنوان صنعت سبز کشور انتخاب و موفق به دریافت تندیس و لوح تقدیر از سوی سازمان حفاظت محیط زیست کشور شد.

مهمترین اقدامات و پروژههای زیست محیطی انجام شده در شرکت پالایش نفت کرمانشاه به این شرح است:

۱. استقرار، پیاده سازی و ارتقای سیستمهای مدیریتی از جمله ISO14001 و OHSAS18001
۲. نصب و راه اندازی سیستمهای پایش لحظه ای و آنلاین بر روی دودکش کوره و همچنین خروجی
۳. رعایت الزامات و استانداردهای زیست محیطی مطابق ضوابط خوداظهاری در پایش پارامترهای زیست محیطی
۴. حفظ، نگهداری و توسعه فضای سبز
۵. مدیریت پسماندهای عادی، صنعتی و ویژه
۶. بهینه سازی مصرف سوخت و انرژی

مشعل نخستین سکوی فاز ۱۴ پارس جنوبی روشن شد

مجری طرح توسعه فاز ۱۴ پارس جنوبی از روشن شدن مشعل نخستین سکوی فاز ۱۴ پارس جنوبی خبر داد و گفت: «این سکو با ثبت رکوردی تازه و در مدت ۱۸ روز از مرحله نصب، آماده تولید گاز می شود.»
«حمیدرضا مسعودی» افزود: «گاز ترش غنی سکوی ۱۴A با ظرفیت ۵۰۰ میلیون فوت مکعب

در روز (۱۴۰۱) میلیون مترمکعب) از طریق یک خط لوله ۳۲ اینچی، تا ۲۰ اسفندماه ۹۶ از بلوک این فاز به پالایشگاه فازهای منطقه پارس ۲ در کنگان منتقل شد.
سکوی ۱۴A پارس جنوبی نخستین عرشه طرح توسعه فاز ۱۴ است که با وزنی معادل ۲۵۰۰ تن، چهارم بهمن ماه ۹۶ با موفقیت در بلوک مخزنی این

طرح نصب شد و در مرحله برداشت گاز قرار گرفت. او با یادآوری این که شرکت ملی حفاری ایران پیمانکار عملیات حفاری چاههای این فاز بوده است، افزود: «در مرحله نخست، از ۱۱ حلقه چاه سکوی A فاز ۱۴ پارس جنوبی، هشت حلقه چاه بعد از عملیات کامل نصب و راه اندازی سکو، در مدار تولید قرار خواهند گرفت.»

تشکیل کمیته سوانح بررسی حادثه سانچی در چین؛ جست و جو برای یافتن پیکرها ادامه دارد

تا بررسی نهایی علت سانحه جلسات کمیته سانحه را هم در تهران و هم در شانگهای ادامه خواهیم داد و امیدوارم هرچه زودتر علت این حادثه کشف و اعلام شود».

منتقل شده، کمیته سوانح در حال بررسی است و به زودی کارشناسان ما برای تشکیل کمیته اصلی سوانح با حضور چهار کشور ذی نفع به چین اعزام می شوند». او افزود: «ما

ایسنا: معاون امور دریایی سازمان بنادر و دریانوردی با اشاره به پیگیری های انجام شده درباره حادثه سانچی، گفت: «جعبه سیاه نفت کش سانچی چند هفته ای است به ایران

مدیرعامل شرکت ملی نفتکش ایران تغییر کرد

برنا: به موجب حکم جمشید تقی زاده مدیرعامل صندوق بازنشستگی کشوری، کاپیتان نصرالله سردشتی به عنوان نماینده این صندوق جهت عضویت در هیات مدیره شرکت ملی نفتکش ایران معرفی و منصوب شد. همچنین در جلسه هیات مدیره شرکت ملی نفتکش ایران، کاپیتان سردشتی به عنوان مدیرعامل جدید این شرکت انتخاب شد. او جایگزین سیروس کیان ارثی شده است که از مهر ماه سال ۱۳۹۵ تاکنون مدیرعاملی شرکت ملی نفتکش ایران را برعهده داشته است.

کاپیتان سردشتی از دریانوردان پیشکسوت و با سابقه شرکت ملی نفتکش ایران است که پیش از این مدیریت بازرگانی این شرکت را عهده دار بود. از جمله سمت های پیشین کاپیتان سردشتی می توان به ریاست دفتر اجاره شرکت ملی نفتکش ایران در سال های گذشته اشاره کرد.

قرارداد ۴۴ میلیارد دلاری هند و عربستان برای ساخت پالایشگاه در غرب هند

ساخت یک مجتمع عظیم پتروشیمی در عربستان است. پیش بینی شده این پروژه ۸ هزار شغل در عربستان ایجاد کند. «آرامکو» یکی از شرکت های بزرگ نفتی و دارای سرمایه گذاری گسترده در داخل و خارج عربستان است.

یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه نفت در روز را خواهد داشت. این شرکت همچنین اعلام کرده پروژه مذکور از بزرگترین پروژه های پالایشگاهی و پتروشیمی در جهان است.

شرکت ملی نفت عربستان همچنین قرارداد دیگری هم به ارزش ۵ میلیارد دلار با شرکت فرانسوی توتال امضا کرد؛ هدف از این قرارداد،

«آرامکو» شرکت ملی نفت عربستان و کنسرسیومی متشکل از سه شرکت نفتی دولتی در هند قراردادی به ارزش ۴۴ میلیارد دلار برای ساخت پالایشگاهی در ایالت ماهاراشترا در غرب هند امضا کردند. هر دو طرف در این پروژه ۵۰ درصد سهم دارند. طبق اعلام شرکت آرامکو سعودی، این پالایشگاه پس از ساخت و تکمیل شدن پروژه، توان تولید

شاخص‌های بنزین به طور مرتب پایش می‌شود؛ تولید بنزین یورو ۴ در پالایشگاه‌ها و عرضه فراگیر در ۸ کلانشهر

و آروماتیک به ترتیب ۰.۹۵ درصد و ۳۳.۶۸ درصد است که نسبت به سال‌های پیش، بهبود یافته و مطابق استانداردها است.

طبق اظهارات وی، این بنزن ناشی از انجام واکنش در راکتورهای بنزین‌سازی بوده و به هیچ‌عنوان برشی به نام بنزن یا غنی از بنزن به بنزین اضافه نمی‌شود و همه شرکت‌های پالایشی با استفاده از واحدهای جداسازی بنزن یا واحدهای کاتالیستی ایزومریزاسیون آن را به حداقل می‌رسانند و بر همین اساس مطابق استاندارد به کمتر از یک درصد می‌رسد.

استاندارد یورو ۴ کمتر از یک درصد است که از سوی سازمان‌های نظارتی (استاندارد و محیط زیست) شاخص‌های بنزین به طور مرتب پایش می‌شود.

انصاری، مدیر کل پایش فراگیر سازمان حفاظت محیط زیست در گزارشی که در تاریخ ۶ اسفند ۹۶ ارائه داد، عنوان کرد: «از ابتدای آبان ماه امسال از ۴۵ جایگاه عرضه سوخت کلانشهر تهران نمونه‌برداری و تلاش شد این نمونه‌برداری پراکنش مناسبی داشته باشد و نقاط مختلف شهر تهران را در بر گیرد». به گفته او، بر اساس این اندازه‌گیری‌ها، میانگین بنزن

پالایش و پخش: بنزین یورو ۴ با مشخصات استاندارد در برخی از شرکت‌های پالایشی نظیر پالایشگاه اراک، اصفهان، تبریز و میعانات گازی ستاره خلیج فارس تولید و در ۸ کلانشهر توزیع می‌شود و بدیهی است این روند با تکمیل دیگر پروژه‌های پالایشی به سایر شهرها نیز گسترش خواهد یافت.

این شاخص‌ها شامل عدد اکتان ۹۱، آروماتیک کمتر از ۳۵ درصد حجمی، الفین کمتر از ۱۸ درصد حجمی، بنزن کمتر از یک درصد و محتوای گوگرد کمتر از ۵۰ ppm می‌شود. مقدار بنزن در

جزئیات تولید و مصرف بنزین کشور در سال ۹۶

بوده که در اواخر اسفندماه به ۲۹ میلیون لیتر رسید و پیش‌بینی شده است چنانچه فاز دوم پالایشگاه ستاره خلیج فارس به مدار بیاید این میزان به ۵۰ میلیون لیتر برسد.

مصرف بنزین در کشور با رسیدن به مرز ۱۱۵ میلیون لیتر در ۲۸ اسفندماه رکورد زد. مصرف بنزین در کل کشور در ۲۸ اسفندماه به ۱۱۵ میلیون و ۸۰۰ هزار لیتر رسید. این در شرایطی است که در مدت مشابه سال گذشته مصرف بنزین در کشور ۱۰۵ میلیون و ۱۰۰ هزار لیتر بود، بنابراین مصرف بنزین در ۲۸ اسفندماه امسال در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته ۱۰.۲ درصد افزایش یافت.

بنزین نیز در سال ۱۳۹۶، رشد یافته و میزان واردات بنزین در سال ۱۳۹۶ روزانه ۱۲.۶ میلیون لیتر بود، در واقع واردات بنزین تا دی‌ماه سال مذکور بیش از سه درصد رشد داشت که از زمانی که پالایشگاه ستاره خلیج فارس وارد مدار شد واردات بنزین در سه ماه دی، بهمن و اسفند بیش از ۷۴ درصد کاهش یافت. طبق آخرین آمار اعلام شده، تولید بنزین در کشور از ۶۶.۴ در سال ۱۳۹۵ به ۷۷.۴ در سال ۱۳۹۶ رسید. همچنین میزان تولید بنزین از ابتدای سال ۱۳۹۶ تا آذرماه ۶۶.۶ بوده و از آذرماه تا اواخر اسفندماه به ۷۷.۴ رسید.

همچنین میزان بنزین یورو ۴ تا آذرماه ۲۴ میلیون

ایسنا: رشد مصرف بنزین برای سال ۱۳۹۶، در حالی حدود شش درصد پیش‌بینی شده بود که در این سال رشد هشت درصدی مصرف بنزین در کشور صورت گرفت. میانگین روزانه مصرف بنزین تا ۲۱ اسفندماه سال ۱۳۹۶، ۸۰.۳ میلیون لیتر بود و پیش‌بینی شده مصرف بنزین در سال جاری روزانه ۸۷ میلیون و ۸۰۰ هزار لیتر شود. مصرف بنزین سوپر در سال ۱۳۹۶، بیش از ۱۲ درصد رشد داشت و از ۳.۳ به ۳.۷ رسید. پیش‌بینی شده میزان مصرف بنزین سوپر در سال ۱۳۹۷ با ۲۰ درصد رشد به پنج میلیون لیتر برسد.

در راستای افزایش مصرف بنزین در کشور، واردات

افزایش قیمت بنزین در اختیار دولت است

از کارت سوخت استفاده می‌کنند، لحاظ شود یعنی باید سهمیه خاصی با قیمتی متفاوت به آنها داده شود که این به معنای دو نرخ شدن بنزین خواهد بود. هنوز دولت درباره اجرای این مصوبه اقدامی نکرده و مشخص نیست که می‌خواهد چطور این سیاست را اعمال کند». او با اشاره به اینکه «دو نرخ شدن قیمت بنزین زمانی توجیه دارد که ما تولید بنزین به اندازه کافی نداشته باشیم و نخواهیم از خارج وارد کنیم»، گفت: «کنون در شرایطی هستیم که نیاز به واردات نداشته و تولید داخلی‌مان نیز به اندازه مصرف روزانه است. به هر حال اینکه دولت بخواهد قیمت بنزین را در سال آینده افزایش دهد تحت اختیار خودش است ولی هنوز چنین تصمیمی گرفته نشده است».

برای عرضه کارت سوخت ملزم کرده بود و حتی در مصوبه‌اش مشوق‌های لازم را برای کسانی که از کارت سوخت استفاده می‌کنند، در نظر گرفت. این اتفاق عملاً به معنای سهمیه‌بندی بنزین است». قره‌خانی افزود: «وقتی قرار باشد مشوق‌هایی برای کسانی که

اسدالله قره‌خانی، سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس با بیان اینکه «افزایش قیمت بنزین در اختیار دولت است و دولت هنوز تصمیمی در این باره نگرفته است»، گفت: «دولت در لایحه بودجه، افزایش قیمت بنزین را در تبصره ۱۸ تحت عنوان درآمد حاصل از حامل‌های انرژی لحاظ کرده که مجلس با افزایش قیمت موافقت نکرد». نماینده علی‌آبادکتول در مجلس شورای اسلامی افزود: «البته مجلس مصوبه دیگری درباره لزوم بکارگیری کارت سوخت و همچنین قانون هدفمندی را دارد که اختیار به دولت داده است که درباره قیمت بنزین اقدامات لازم را انجام دهد که تاکنون هم پیشنهادی ابلاغ نشده است». او ادامه داد: «مجلس، دولت را

آغاز تعمیرات اساسی همزمان ۴ واحد عملیاتی در شرکت پالایش نفت اصفهان

قزوینی‌زاده با اشاره به اینکه برنامه انجام تعمیرات اساسی روی این واحدها با در نظر گرفتن کلیه شرایط عملیاتی، در فواصل زمانی ۳ ساله پیش‌بینی می‌شود، تصریح کرد: «هم اکنون شرکت پالایش نفت اصفهان ۲۴ واحد عملیاتی دارد که تعمیرات اساسی هر یک از واحدها، بر اساس برنامه زمان‌بندی، به صورت جداگانه یا همزمان انجام می‌شود». مدیر نگهداری و تعمیرات شرکت پالایش نفت اصفهان گفت: «تمام پرسنل شرکت و پیمانکاری درگیر در تعمیرات اساسی، قبل از آغاز به کار تعمیرات، دوره آموزشی ایمنی را زیر نظر اداره HSE پالایشگاه اصفهان گذرانده‌اند. به همین جهت خوشبختانه تا کنون شاهد بروز حادثه‌ای نبوده‌ایم زیرا اولویت اول مسئولان اجرایی این پالایشگاه ایمنی و برنامه‌ریزی تعریف شده است».

قزوینی‌زاده به تعویض قسمت اعظم سیستم عایق کاری داخل کوره واحد هیدروژن اشاره کرد و هدف از این کار را بهینه‌سازی مصرف انرژی و جلوگیری از آسیب رسیدن به ساختار فلزی کوره عنوان کرد. وی خوراک واحدهای آیزوماکس و هیدروژن دو را به ترتیب ۲۲ هزار بشکه در روز و ۷۰۰۰ کیلوگرم در ساعت عنوان کرد و گفت: «بنزین، گاز مایع، نفت سفید، سوخت هوایی و نفت گاز از تولیدات واحد آیزوماکس است».

مدیر نگهداری و تعمیرات شرکت پالایش نفت اصفهان همچنین به انجام همزمان تعمیرات واحدهای «SRP» (تصفیه گوگرد) و مولد شماره ۴ واحد آب و برق و بخار اشاره کرد و گفت: «امیدواریم این تعمیرات نیز به بهترین وجه ممکن صورت پذیرد».

واحدهای آیزوماکس و هیدروژن شماره دو شرکت پالایش نفت اصفهان، ۲۱ فروردین ماه به واحد نگهداری و تعمیرات شرکت، واگذار شد. خوراک این واحدها از ۱۸ فروردین به منظور تعمیرات اساسی قطع شده بود.

مدیر نگهداری و تعمیرات شرکت پالایش نفت اصفهان گفت: «با توجه به اهمیت واحدهای مذکور و حجم بالای کارهای تعمیراتی، پیش‌بینی شرکت برای انجام تعمیرات اساسی همزمان این واحدها حدود ۴۰ روز کاری اعلام شده است که به منظور سرعت بخشی کار برای در مدار قرار گرفتن واحدها، درصد هسته‌ی ضمن رعایت مسائل ایمنی، با فعالیت مستمر ۲۴ ساعته و تلاش بی‌وقفه، مدت زمان پیش‌بینی را به حداقل برسانیم».

مهندس علیرضا قزوینی‌زاده افزود: «در طول زمان تعمیرات در کنار تعمیرات کلی، تمامی لوله‌های آب خنک‌کننده رفت و برگشت زیرزمینی واحدهای آیزوماکس و هیدروژن شماره ۲ شرکت، به رو زمینی تبدیل می‌شود».

او افزود: «همچنین به منظور ارتقاء ظرفیت واحد آیزوماکس به لحاظ تولید محصولات و به روز کردن سیستم داخلی رآکتورهای واحد، برای نخستین بار قطعات داخلی رآکتورهای آن، به طور کامل تعویض خواهد شد و به تبع، کاتالیست واحد نیز بر اساس قطعات جدید، تعویض می‌شود».

وی با بیان اینکه اجرا و نصب قطعات توسط کارشناسان و متخصصان شرکت انجام می‌پذیرد، ادامه داد: «با توجه به حساسیت رآکتورها در واحد آیزوماکس و اهمیت کار، احتمال افزایش زمان تعمیرات وجود دارد، اما تلاش بر این است که در کمترین زمان ممکن کار را به سرانجام برسانیم».

▲ دیدار نوروزی مدیرعامل شرکت پالایش نفت تهران با کارکنان

▲ تقدیم تندیس بلورین جایزه سرمایه‌مدی

«پالایش نفت بندرعباس» در میان برگزیدگان نخستین دوره جایزه سرمایه‌مدی و بهبود مستمر صنعت نفت

نخستین دوره جایزه سرمایه‌مدی و بهبود مستمر صنعت نفت دوازدهم اسفندماه با حضور بیژن زنگنه، وزیر نفت و معاونان این وزارتخانه برگزار شد. در این مراسم شرکت‌های گاز استان اصفهان و مازندران، پتروشیمی‌های رازی، فجر، پارس، شیراز، ممین، پالایش نفت بندرعباس، پالایش گاز هاشمی‌نژاد و شرکت نفت و گاز پارس تندیس بلورین نخستین جایزه سرمایه‌مدی و بهبود مستمر صنعت نفت را دریافت کردند.

▲ دیدار نوروژی مدیر عامل و مدیران شرکت پتروشیمی تبریز با مدیر عامل و مدیران شرکت پالایش نفت تبریز در راستای سینرژی دو قطب بزرگ صنعتی شمال غرب کشور در اولین روز کاری سال ۹۷

► رونمایی از طرح سوخت رسانی سیار

نشست آموزشی مدیران مالی و آی تی پالایشگاه‌ها با حضور کارشناسان سازمان امور مالیاتی

خصوصی کشور آموزش دادند و در ادامه به سوالات و ابهامات مدیران مالی شرکت‌ها پاسخ داده شد. همچنین مقرر شد براساس تکالیف قانونی کلیه گزارشات مالی شرکت‌ها از اول سال ۱۳۹۷ در سامانه الکترونیکی ثبت شود.

نشست آموزشی مدیران مالی و آی تی پالایشگاه‌ها با حضور کارشناسان سازمان امور مالیاتی برگزار شد. در این نشست کارشناسان سازمان امور مالیاتی نحوه تنظیم صورت‌های مالی الکترونیکی را به مدیران مالی و آی تی پالایشگاه‌های

▲ گواهینامه سیستم مدیریت یکپارچه (IMS) شرکت پالایش نفت بندرعباس پس از ارزیابی‌های تیم ممیزی و تایید گواهینامه‌های استاندارد برای یک دوره سه ساله دیگر تمدید شد.

سه هدف احتمالی تور نفتی بن سلمان

این قرارداد با توتال در حالی در زمینه صنعت پتروشیمی است که بن سلمان در زمان حضور در آمریکا نیز توافقنامه‌هایی با شرکت‌های آمریکایی در زمینه پایین دست صنعت نفت به امضا رسانده بود. احداث یک مجتمع پتروشیمی در تگزاس و توسعه بزرگ‌ترین پالایشگاه نفت آمریکا از برنامه‌هایی است که طی حضور بن سلمان در آمریکا، برای آرامکو ریخته شد. اما امضای قراردادهای اقتصادی تنها یک‌روی سکه سفر بن سلمان به آمریکا و اروپاست.

شاهزاده جوان عرب که سودای تغییرات اقتصادی، فرهنگی و سیاسی را برای عربستان در سر دارد، طی این مسافرت‌ها در گام نخست قصد اثبات خود به متحدان غربی را دارد. این نخستین هدف سیاسی بن سلمان از مسافرت‌هایش است. در واقع به نظر می‌رسد بن سلمان در خلال این سفرها، به نوعی در حال اطمینان‌بخشی به سران غربی است تا این پیام را به آنها بدهد که پس از به دست گرفتن قدرت در بزرگ‌ترین کشور تولیدکننده نفت خام، با آنها در تعامل باقی خواهد ماند و منافع شرکت‌های آنها را تامین خواهد کرد. این تنظیم روابط استراتژیک با غرب می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در آینده سیاسی ولیعهد سعودی داشته باشد.

هدف دیگری که در دل اهداف سیاسی بن سلمان قرار دارد، همراه کردن کشورهای غربی در موضع عربستان علیه ایران است. تفاهم‌نامه‌های میلیارد دلاری که طی این سفرها به امضا رسیده است، به نوعی مویذ این

ولیعهد جوان سعودی پس از به پایان رساندن تور سه‌هفته‌ای سفر به آمریکا، راهی اروپا شد تا در قاره سبز نیز متحدانی را به لحاظ سیاسی و اقتصادی با خود همراه سازد. فرانسه نخستین مقصد محمد بن سلمان در اروپا بود.

او ابتدا وارد پاریس شد. دستاورد نفتی بن سلمان در سفر به پاریس، قرارداد ۱۰ میلیارد دلاری شرکت آرامکو با چند شرکت فرانسوی است.

بر اساس گزارش رویترز، شاهزاده جوان سعودی که به دنبال اصلاحات مدرن در عربستان است، در حالی به فرانسه سفر کرده که روابط دو کشور به علت اختلافات آنها بر سر نقش ایران در منطقه با پیچیدگی‌هایی همراه شده است.

با این حال همانطور که امین ناصر، مدیرعامل شرکت دولتی نفت عربستان (آرامکو) اعلام کرده بود، مراسم رسمی امضای قراردادها که بر اساس اطلاعات موجود یکی از آنها میان آرامکو و توتال فرانسه است، عصر روز گذشته برگزار شد.

اظهار نظر کارشناسان است. در واقع بحث بر سر موقعیت ایران در منطقه در حالی یکی از سرفصل‌های مذاکرات بن‌سلمان در تورهای مسافرتی‌اش است که بر روند امضای قراردادهای شاهزاده سعودی با غربی‌ها نیز اثرگذار بوده. این را می‌توان از میزان قراردادهای امضا شده در آمریکا و فرانسه دریافت. به گزارش رویترز، قراردادهایی که عربستان با فرانسه منعقد کرده است بسیار کمتر از قراردادهایی است که در آمریکا به امضا رسیده و این موضوع احتمالاً به اختلاف نظرهایی بازمی‌گردد که بر سر نقش ایران در منطقه میان سران عربستان و فرانسه وجود دارد.

اما هدف دیگری که در قراردادهای نفتی امضا شده آرامکو و شرکت‌های تابعه‌اش با شرکت‌های غربی جست‌وجو می‌شود، حفظ صادرات پایدار نفت خام عربستان به بازار جهانی است. این هدف از سوی آرامکو با حضور گسترده بین‌المللی در پایین‌دست صنعت نفت پیگیری می‌شود. در واقع آرامکو به دنبال این است که ظرفیت پالایشی بین‌المللی خود در دنیا را افزایش دهد تا به این ترتیب از حفظ سهم بازار اطمینان داشته باشد.

مساله مقابله با ایران در جریان سفرهای شاهزاده جوان سعودی در حالی یکی از سناریوهای احتمالی است که این گمانه را در پی دارد که شاید انعقاد قرارداد جدید با توتال نیز برای افزایش فشار به ایران است. پس از انتشار اخباری مبنی بر امضای یک قرارداد میان آرامکو و توتال فرانسه (به‌منظور توسعه پالایشگاه مشترک میان این دو شرکت)؛ مدیرعامل توتال اعلام کرد شرکت متبوع او قصد دارد شراکت خود با آرامکو را گسترش دهد. پاتریک پویان در حاشیه مجمع اقتصادی فرانسه و عربستان گفت: ما در حال برنامه‌ریزی برای افزایش سرمایه‌گذاری مشترک خود با عربستان هستیم.

توتال در حال حاضر یک پالایشگاه بزرگ در عربستان دارد و آن‌طور که مدیرعامل این شرکت تاکید کرده گام بعدی آنها برای افزایش ارزش افزوده، ورود به تولید محصولات پتروشیمی در عربستان است.

پویان در ادامه افزود: ما نه تنها به خودی خود سرمایه‌گذاری خواهیم کرد بلکه از شرکت‌های دیگر نیز دعوت به همکاری می‌کنیم. منابع خبری آگاه هفته گذشته به خبرگزاری رویترز اعلام کردند که توافق‌نامه میان توتال و آرامکو مربوط به توسعه یک مجتمع پالایشی-پتروشیمی (SATORP) در عربستان سعودی باشد که سهام آن متعلق به آرامکو و توتال است. این مجتمع در شهر جبیل عربستان قرار دارد و احتمالاً یک واحد کراکر نیز می‌تواند در طرح توسعه آن وجود داشته باشد. ۶۲/۵ درصد از سهام SATORP در اختیار آرامکو قرار دارد و ۳۷/۵ درصد از آن نیز به توتال فرانسه تعلق دارد. این دو شرکت در حال حاضر روزانه ۴۰۰ هزار بشکه نفت خام را در SATORP به فرآورده‌های نفتی تبدیل می‌کنند و قصد دارند تولیدات پتروشیمی این شرکت را گسترش دهند.

اما قرارداد تازه میان آرامکو و توتال فرانسه در حالی به امضا رسیده است که تیرماه سال گذشته کنسرسیومی به رهبری توتال فرانسه قراردادی حدوداً ۵ میلیارد دلاری برای توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی با ایران به امضا رساند. از این رو این گمانه مطرح است که شاید یکی از اهداف عربستان از امضای قرارداد تازه با توتال، فشار به ایران و اجبار این شرکت برای ترک توسعه فاز ۱۱ باشد.

قرارداد تازه میان آرامکو

و توتال فرانسه در حالی

به امضا رسیده است

که تیرماه سال گذشته

کنسرسیومی به رهبری

توتال فرانسه قراردادی

حدوداً ۵ میلیارد دلاری

برای توسعه فاز ۱۱ پارس

جنوبی با ایران به امضا

رساند. از این رو این گمانه

مطرح است که شاید

یکی از اهداف عربستان

از امضای قرارداد تازه با

توتال، فشار به ایران و

اجبار این شرکت برای

ترک توسعه فاز ۱۱ باشد.

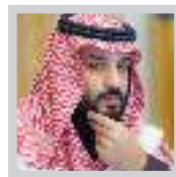

قرارداد ۲۰ ساله توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی، نخستین قرارداد در قالب «قراردادهای جدید نفتی» بود که پس از برجام میان شرکت ملی نفت ایران و یک شرکت مطرح بین‌المللی به امضا رسید. با این حال موانع داخلی و خارجی فراوانی که بر سر راه آن قرار دارد، از سرعت اجرای این قرارداد کاسته است. گمانه افزایش همکاری‌ها با توتال برای فشار به ایران در حالی مطرح است که از نظر کارشناسان بعید است توتال قرارداد ایران را ترک کند و به سراغ عربستان برود. کارشناسان تهدیدهای ترامپ برای خروج از برجام را بسیار جدی‌تر از تهدید عربستان می‌دانند و می‌گویند: اگر برجام پابرجا بماند، بعید است توتال خود را زیر سوال ببرد و قرارداد خود با ایران را به علت اجرای قراردادی دیگر با عربستان بر هم بزند. اما اگر احتمالاً تهدید برجام جدی و ادامه کار برای توتال مشکل شود، در این صورت توتال یک پروژه جایگزین مناسب در منطقه دارد که می‌تواند روی آن کار کند. با وجود این اظهارنظرها، نمی‌توان منکر مذاکرات ولیعهد سعودی با سران غربی در رابطه با ایران شد.

ژانویه، به‌طور میانگین ۷۴۴ هزار بشکه در روز بوده است که نسبت به ژانویه سال ۲۰۱۷ که ۱/۳۵ میلیون بشکه در روز بوده است کاهش چشمگیری را نشان می‌دهد. این میزان کاهش صادرات اگر چه می‌تواند ناشی از پایبندی بالای عربستان سعودی به طرح کاهش تولید اوپک باشد اما به نظر می‌رسد عربستان از سهم بازار خود پس از اتمام این طرح غافل نمانده است. آرامکو که طبق گفته مقامات سعودی تا نیمه دوم سال جاری میلادی ۵ درصد از سهام آن عرضه عمومی خواهد شد، به شدت در پی افزایش ظرفیت پالایشگاهی خود در دنیا است. طبق برنامه‌های اعلام شده از سوی آرامکو، این شرکت قصد دارد ظرفیت پالایشی فعلی خود را در دنیا از حدود ۵/۴ میلیون بشکه در روز به ۸ تا ۱۰ میلیون بشکه در روز برساند. سیاست حضور آرامکو در بخش پایین دست صنعت نفت پیش از این نیز از سوی سعودی‌ها پیگیری می‌شد. مذاکرات برای سرمایه‌گذاری در مجتمع‌های پتروشیمی و پالایشی کشورهایی چون چین، ژاپن، کره جنوبی، سنگاپور و مالزی که طی تور مسافرتی ملک سلمان به خاور دور در سال ۲۰۱۶ انجام شد، از جمله این اقدامات است. به این ترتیب با گسترش حضور آرامکو در پایین دست صنعت نفت در دنیا، عربستان سعودی بابت حفظ سهم بازار خود پس از پایان توافق کاهش تولید، نگرانی نخواهد داشت.

از دیگر قراردادهایی که عربستان سعودی برای حضور در پایین دست صنعت نفت در آمریکا به امضا رسانده، با شرکت آگرون موبیل است. بر اساس این قرارداد که در سال ۲۰۱۷ به امضا رسیده است، پروژه توسعه یک تاسیسات مشترک تولید پلاستیک در تگزاس مد نظر است که در سال ظرفیت تولید ۱/۸ میلیون تن کراکر را دارد. این پروژه همچنین دارای واحدهای تولید پلی اتیلن و مونواتیلن گلاکول است.

**شاهزاده جوان عرب که
سودای تغییرات اقتصادی،
فرهنگی و سیاسی را برای
عربستان در سر دارد، در
گام نخست قصد اثبات
خود به متحدان غربی
را دارد. این نخستین
هدف سیاسی بن سلمان
از مسافرت‌هایش است.
در واقع به نظر می‌رسد
بن سلمان در خلال این
سفرها، به نوعی در حال
اطمینان بخشی به سران
غربی است تا این پیام را
به آنها بدهد که پس از
به دست گرفتن قدرت
در بزرگ‌ترین کشور
تولیدکننده نفت خام،
با آنها در تعامل باقی
خواهد ماند**

موتیوا انترپرایزز (Motiva Enterprises) یکی از شرکت‌های تابعه آرامکو است که طی سفر بن سلمان به آمریکا دو تفاهم‌نامه با شرکت‌های هانیول و تکنیپ به امضا رساند تا بر اساس آن فناوری تولید محصولات پتروشیمی برای استفاده در مجتمع شیمیایی چند میلیارد دلاری که آرامکو در حال بررسی ساخت آن در پالایشگاه پورت آرتور است را مورد مطالعه قرار دهد. این قرارداد پس از توافق‌نامه‌ای امضا شد که طی آن آرامکو قصد دارد با همکاری یک شرکت خدمات مهندسی نفتی بریتانیایی، ساخت دو مجتمع پتروشیمیایی در ایالت تگزاس را مورد مطالعه قرار دهد.

اما به گزارش پلاتنس، ارزش تفاهم‌نامه‌ای که شرکت موتیوا با شرکت‌های هانیول و تکنیپ منعقد کرده است، بین ۸ تا ۱۰ میلیارد دلار ارزیابی می‌شود و طبق بیانیه‌ای که شرکت موتیوا اعلام کرده، تصمیم نهایی در مورد سرمایه‌گذاری در مجتمع پتروشیمی پورت آرتور تا سال ۲۰۱۹ اتخاذ خواهد شد. طبق این بیانیه رشد اقتصادی قوی، انگیزه‌های رقابتی و حمایت‌های قانونی اثر زیادی بر اجرای این توافق‌نامه خواهد داشت.

طبق گزارش پلاتنس آن‌طور که اظهارات خالد الفالح، وزیر نفت عربستان سعودی نشان می‌دهد؛ آرامکو در نظر دارد تا پنج سال آینده ۲۰ میلیارد دلار در پالایشگاه‌های مطرح آمریکا سرمایه‌گذاری کند. بر این اساس آمریکا در پی این است که با همکاری بلندمدت پتروشیمی‌ها و پالایشگاه‌های آمریکایی به واسطه سرمایه‌گذاری در آنها، برای نفت خام خود بازاری امن و پایدار فراهم سازد. آمارها نشان می‌دهد واردات نفت خام آمریکا از عربستان سعودی در ماه

گزارشی از فعالیت‌های نفتی مشترک ایران و روسیه

ماه عسل نفتی ایران و روسیه به دور از هیاهوی ترامپ

در حالی که «دونالد ترامپ» با هیاهو و سخن‌پراکنی مشغول کارشکنی و محدود کردن شرکت‌های آمریکایی و اروپایی در تعامل با ایران است، تهران و مسکو همکاری‌های گسترده و بی‌سابقه‌ای را در صنعت نفت آغاز کرده‌اند.

ایران و روسیه در ماه‌های اخیر، دور جدیدی از همکاری در صنعت نفت را آغاز کرده‌اند که نسبت به دوره‌های پیشین کم سابقه بوده است. از جمله این همکاری‌ها می‌توان به امضای قرارداد توسعه دو میدان نفتی ایران با شرکت «ن‌اروبز نفت» روسیه اشاره کرد؛ ایران و روسیه پیشتر در بخش‌های مختلف صنعت نفت مانند خرید خدمات همکاری داشته‌اند اما تاکنون در توسعه میدان‌های نفتی همکاری نکرده بودند.

از این تمایل به همکاری با صنعت نفت کشورمان داشته‌اند.

با وجود تمایل شرکت‌های آمریکایی برای مشارکت در صنعت نفت ایران به دلیل بازی‌های سیاسی و فشارهای دولت واشنگتن، این شرکت‌ها تاکنون از حضور در ایران محروم بوده‌اند. بدین ترتیب شرکت‌های روسی، چینی و اروپایی در سایه غیبت شرکت‌های آمریکایی، همکاری با ایران را گسترش داده‌اند که در این میان، شرکت‌های روسی تلاش کرده‌اند، سهمی بیشتر از سایر رقبا کسب کنند.

نفت و گاز به شمار می‌رود. کشورمان اکنون با دارا بودن یک هزار و ۱۴۰ میلیارد و ۲۰۰ میلیون بشکه «ذخایر درجا»ی هیدروکربوری، رتبه نخست ذخایر هیدروکربوری و عنوان چهارمین کشور تولیدکننده نفت خام جهان را در اختیار دارد.

ذخایر گاز ایران ۵۵ تریلیون و ۳۳ میلیارد مترمکعب و میزان نفت در جای ۷۱۱ میلیارد بشکه است. چنین ویژگی‌هایی ایران را به بازاری جذاب برای شرکت‌های نفتی بین‌المللی تبدیل کرده است به طوری که حتی شرکت‌های آمریکایی نیز پیش

صادرات نفت ایران به روسیه و همکاری دو کشور برای ساخت خط لوله صادرات گاز به شبه‌قاره هند نیز از دیگر همکاری‌های دو کشور در ماه‌های اخیر به شمار می‌رود. توسعه همکاری ایران و روسیه در صنعت نفت در حالی رخ می‌دهد که پس از روی کار آمدن «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهوری آمریکا، فشارها و تهدیدات این کشور علیه شرکت‌های روسی و ایرانی رو به افزایش بوده است.

ایران به دلیل دارا بودن بزرگترین ذخایر نفت و گاز جهان، بازاری بکر و دست‌نخورده برای فعالان صنعت

عصر جدید همکاری‌های نفتی تهران - مسکو

شرکت‌های روسی پس از شدت یافتن تحریم‌های غرب و خروج از پروژه‌های نفتی کشورهای اروپایی، در صدد برآمده‌اند با تامین منابع مالی و فاینانس، نظر مساعد ایران برای همکاری را جلب و فصلی جدید از حضور در صنعت نفت کشورمان را آغاز کنند. وقوع بحران اوکراین و تحریم مسکو توسط غرب، روس‌ها را وادار کرده تا پس از افزایش فشار کشورهای غربی، در کنار تقویت همکاری سیاسی با ایران در مسایل منطقه‌ای، اقدام به گسترش همکاری‌های اقتصادی و نفتی کنند.

با توجه به مشروط شدن حضور شرکت‌های معتبر اروپایی برای بازگشت به صنعت نفت ایران، مقام‌های شرکت نفت به سراغ راه‌های مطمئن‌تری رفته و به مذاکره با شرکت‌های روسی و چینی پرداخته‌اند تا از حضور آنها برای پر کردن ظرفیت‌های خالی صنعت نفت کشورمان استفاده کنند. روس‌ها، پیشتر در برخی پروژه‌های نفتی ایران حضور داشتند، اما پس از تشدید تحریم‌های مرتبط با مسایل هسته‌ای، همکاری با ایران را متوقف کرده بودند.

برنامه روس‌ها برای سرمایه‌گذاری ۵۰ میلیارد دلاری در

پروژه‌های نفتی ایران

روسی‌ها در دوره جدید همکاری با ایران، برنامه سرمایه‌گذاری ۵۰ میلیارد دلاری در پروژه‌های نفتی ایران را در دستور کار دارند. بر اساس گزارش خبرگزاری ایترتاس از مسکو، «یوری اوشاکوف»، دستیاری رئیس جمهوری روسیه اعلام کرده، شرکت‌های نفت و گاز این کشور می‌توانند بیش از ۵۰ میلیارد دلار در توسعه میدان‌های نفت و گاز ایران سرمایه‌گذاری کنند.

اوشاکوف همچنین گفت: انرژی، امیدوارکننده‌ترین حوزه برای همکاری میان روسیه و ایران است؛ شرکت‌های پیش‌تاز نفت و گاز روسیه، همچون گازپروم، گازپروم نفت، روسنفت، لوک اویل، زاروبنفت و تانتفت به طور ساختارمند توسعه میدان‌ها را در ایران بررسی می‌کنند.

امضای دومین قرارداد جدید نفتی ایران با یک شرکت

روسی

شرکت ملی نفت ایران در روزهای پایانی اسفند سال ۹۶، دومین قرارداد جدید نفتی خود در پسابرجام را با کنسرسیومی به رهبری زاروبنفت روسیه برای توسعه دو میدان نفتی غرب کشور امضا کرد. بر این اساس، کنسرسیومی متشکل از زاروبنفت روسیه و دانا انرژی ایران قرار شده است که توسعه میدان‌های مشترک نفتی آبان و پایدار غرب را انجام دهند.

قرارداد توسعه میدان‌های نفتی آبان و پایدار غرب با هدف اجرای طرح بهبود باز یافت و افزایش تولید و بهره‌برداری برای یک دوره ۱۰ ساله امضا شد. هدف از این قرارداد، دستیابی به تولید روزانه حداکثر ۴۸ هزار بشکه نفت و تولید تجمعی اضافی حدود ۶۷ میلیون بشکه در ۱۰ سال آینده است.

هزینه‌های سرمایه‌ای طرح توسعه میدان‌های آبان و پایدار غرب، ۶۷۴ میلیون دلار آمریکا (شامل هزینه‌های مستقیم سرمایه‌ای و هزینه تعمیر و جایگزینی پمپ‌های درون‌چاهی) برآورد می‌شود و هزینه‌های غیرمستقیم آن نیز ۶۸ میلیون دلار پیش‌بینی شده است. نخستین قرارداد جدید نفتی در پسابرجام نیز در دوازدهم

تیرماه امسال بین شرکت ملی نفت و کنسرسیوم بین‌المللی به رهبری شرکت نفتی توتال فرانسه برای توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی امضا شد.

روس‌ها، رکورددار امضای تفاهمنامه‌های

نفتی با ایران

شرکت‌های روسی با مطالعه ۱۱ میدان نفت و گاز ایران، رکورددار امضای تفاهمنامه نفتی با ایران به شمار می‌روند که به تازگی قرارداد نهایی توسعه سه میدان نفتی را نیز امضا کرده‌اند.

۴۶ تفاهمنامه مطالعات میدان‌های نفتی ایران پس از توافق هسته‌ای (برجام: برنامه جامع اقدام مشترک) با شرکت‌های بین‌المللی به امضا رسیده که در این میان، شرکت‌های روسی پیش‌تازند.

«امیر حسین زمانی‌نیا» معاون امور بین‌الملل و بازرگانی وزیر نفت درباره همکاری با شرکت‌های روسی گفت: با توجه به اینکه روابط همکاری ایران و روسیه در بخش انرژی سابقه چندانی ندارد، مذاکرات برای همکاری و به نتیجه رساندن آن قدری طولانی شده است. زمانی‌نیا یادآوری کرد: مطالعه ۱۱ میدان نفت و گاز ایران به هفت شرکت بزرگ روسیه سپرده شده است و مذاکره مربوط به سه میدان با دو شرکت روسی مراحل پایانی خود را طی می‌کند.

میدان‌های آبتیمور، منصور، آبان، پایدار غرب، دهلران، چنگوله، آذر و چشمه خوش از جمله میدان‌های نفتی هستند که شرکت روسی تفاهمنامه مربوط به مطالعات آنها را با ایران امضا کرده‌اند.

همایل بزرگ‌ترین شرکت نفتی روسیه به

سرمایه‌گذاری در منطقه زاگرس

منطقه زاگرس به علت شرایط زمین‌شناختی، دارای ذخایر گسترده هیدروکربوری و به ویژه گاز است؛ بر این اساس، شرکت‌های نفتی همواره توسعه آن را مورد توجه داشته‌اند.

طبق گزارش خبرگزاری رویترز از مسکو، انتشار یک سند رسمی در روسیه نشان داد شرکت «روسنفت» به پروژه‌های نفت و گاز در منطقه زاگرس در ایران علاقه‌مند است.

مطابق سند یادشده که در یکی از پایگاه‌های اینترنتی دولت روسیه منتشر شده، از میانه ماه فوریه (بهمن-اسفند) سال جاری میلادی، روسنفت قصد داشته فرصت‌های اکتشاف و تولید نفت در منطقه زاگرس را بررسی کند. در سال گذشته میلادی، روسنفت و شرکت ملی نفت ایران برای همکاری در چند پروژه راهبردی در ایران با ارزشی تا سقف ۳۰ میلیارد دلار، به توافق اولیه دست یافتند.

مشارکت در ساخت خط لوله صادرات گاز به

شبه قاره هند

در مسیر گسترش همکاری‌های نفتی، در اسفند

با توجه به مشروط

شدن حضور

شرکت‌های معتبر

اروپایی برای بازگشت

به صنعت نفت ایران،

مقام‌های شرکت

نفت به سراغ راه‌های

مطمئن‌تری رفته و به

مذاکره با شرکت‌های

روسی و چینی پرداخته

اند تا از حضور

آنها برای پر کردن

ظرفیت‌های خالی

صنعت نفت کشورمان

استفاده‌کنند

صادرات نفت دارد در راستای گسترش همکاری‌های استراتژیک با ایران، موافقت کرد که بخشی از نفت صادراتی ایران را خریداری کند و سپس در بازارهای جهانی به فروش برساند.

در دوران تحریم، طرح صادرات روزانه ۵۰۰ هزار بشکه نفت ایران به روسیه مطرح بود، اما پس از اجرای برجام و رفع تحریم‌ها، حجم توافق شده برای صادرات کاهش یافت. در نهایت پس از فراز و نشیب بسیار، صادرات نفت ایران به روسیه در نیمه دوم پارسال آغاز شد. بیژن زنگنه وزیر نفت در حاشیه یکصد و هفتاد و سومین نشست عادی وزیران نفت و انرژی سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) که در آذر ۹۶ در وین برگزار شد، از صادرات نخستین محموله نفت خام ایران به مقصد روسیه خبر داد. براساس گزارش‌ها، میزان صادرات نفت ایران اکنون به ماهانه حدود ۳ میلیون بشکه رسیده است.

تاکید شرکت روسی بر پایبندی در مقابل با کارشکنی‌ها در اجرای برجام

سرگئی کودریاشف مدیرعامل شرکت زاروبژنفت روسیه که قرارداد توسعه دو میدان نفتی آبان و پایدار غرب را با ایران امضا کرده است، در پاسخ به این پرسش که موضع شما در برابر نقض احتمالی برجام چه خواهد بود، گفت: هر قراردادی ریسک‌های مختلفی از جمله سیاسی، قیمتی و... دارد؛ باید ریسک‌ها را پذیرفت و کار را با جدیت جلو برد.

وی تاکید کرده است: «مروز هیچ مزاحمی نداریم»
منبع: ایرنا

ایرانی و آمریکایی قرار داد.

روزنامه آمریکایی وال استریت ژورنال در این باره نوشت: شرکت‌های آمریکایی امیدوار بودند که طبق توافق هسته‌ای مبادلاتشان با ایران صورت بگیرد. اما تهدید ترامپ برای خروج از توافق هسته‌ای باعث شده این شرکت‌ها که طبق معافیت‌های وزارت خزانه داری آمریکا در ایران تجارت می‌کردند، دچار تردید شوند. وال استریت ژورنال ادامه داد: ترامپ گفته است که (در صورت عدم اصلاح) از توافق هسته‌ای خارج خواهد شد. در هفته‌های اخیر نیز دو منتقد سرسخت توافق هسته‌ای یعنی «مایک پمپئو» را به عنوان وزیر خارجه و جان بولتون را به عنوان مشاور امنیت ملی به دولت خود اضافه کرده است.

بیژن نامدار وزیر نفت ایران با اشاره مستقیم به ترامپ، به روزنامه وال استریت ژورنال گفت: دلیل اصلی ازدست دادن فرصت شرکت‌های آمریکایی در این بازار شما هستید. اگر برای آمدن شرکت‌های آمریکایی به ایران آن‌ها را تحت فشار قرار ندهید، آمریکا می‌تواند با آمدن به ایران سود کند. روزنامه آمریکایی وال استریت ژورنال یادآور شد که ترس از تحریم‌ها و بررسی‌های موشکافانه مکرر در آینده، بسیاری از شرکت‌های بزرگ آمریکایی را به حاشیه برد در زمانی که شرکت خودروسازی رنو و پژو و شرکت بزرگ توتال فرانسه در ایران سرمایه‌گذاری کردند.

صادرات نفت ایران به روسیه

روسیه با وجود این که اکنون بزرگترین تولیدکننده نفت در جهان به شمار رفته و سهمی بزرگ نیز در بازار

سال ۹۶، هیاتی به ریاست «امیرحسین زمانی‌نیا» معاون امور بین‌الملل و بازرگانی وزیر نفت عازم مسکو شد، تا درباره چگونگی مبادلات نفتی مذاکراتی را انجام دهد.

در حاشیه این سفر، نخستین نشست کارگروه خط لوله صادرات گاز ایران به هند و پاکستان در محل وزارت انرژی روسیه و با حضور شرکت گاز پروم برگزار شد. معاون امور بین‌الملل و بازرگانی وزیر نفت در این باره گفت: این خط لوله قرار است گاز ایران را از جاسک و از طریق دریا به پاکستان و هند منتقل کند.

روسیه و ایران آبان ماه ۹۶ و در حاشیه سفر رئیس‌جمهور روسیه به ایران یادداشت تفاهمی را برای ساخت خط لوله گاز ۱۲۰۰ کیلومتری از ایران به هند امضا کردند که به گفته وزیر انرژی روسیه، در این پروژه افزون بر روسیه و ایران، شرکت‌های هندی و پاکستانی نیز مشارکت دارند.

وزیر نفت جمهوری اسلامی ایران نیز پیشتر در یک گفت‌وگوی تلویزیونی در این زمینه گفته بود ما آمادگی خود را برای صادرات گاز ایران اعلام کردیم و قرار شد گاز پروم روسیه هماهنگی‌های لازم را با پاکستان و هند انجام دهد.

ترامپ، عامل از دست رفتن فرصت برای شرکت‌های آمریکایی

ترامپ، پس از روی کار آمدن در راستای افزایش فشار بر ایران، تلاش کرد در مسیر مبادلات بین‌المللی شرکت‌های ایرانی کارشکنی کند که این موضوع، موانع متعددی را پیش روی همکاری شرکت‌های

اولویت مناطق نفت خیز جنوب در سال حمایت از کالای ایرانی

بیژن عالی پور، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب - یکی از مهمترین اقدامهای شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در سال ۹۷ اجرای برنامه برون سپاری تعمیرات و نگهداری تأسیسات جدید فرآورش به بخش خصوصی و شرکت های واجد شرایط است که آگهی مناقصه آن در ماه پایانی پارسال منتشر و هم اکنون در مرحله شناسایی پیمانکار است.

افزون بر یک قرن است که چرخ اقتصاد ما بر محور نفت می گردد. هفت دهه از این تاریخ پرفراز و نشیب مقطع طولانی حضور خارجی ها، سیطره آنان بر سرنوشت این صنعت، دخالت در نحوه بهره برداری از مزیت اصلی اقتصاد کشور و در یک کلام نقض استقلال سیاسی و اقتصادی ایران، بوده است. بی تردید پیروزی انقلاب اسلامی پایانی بر ۷۰ سال کشمکش ایرانیان با شرکت های وارث قراردادهای استعماری نفت و آغاز راهبری صنعت به دست نیروهای ایرانی بود؛ اما در چهار دهه گذشته با وجود موفقیت های کم نظیر، با چالش هایی پر شمار نیز روبه رو بوده ایم. در مقطعی، خلاء کارشناسی ناشی از خروج متخصصان خارجی، در دوره ای طولانی تر، جنگ تحمیلی و در همه سال های پس از انقلاب، تحریم های ظالمانه، مهمترین گردنه ها و گلوگاه های صنعت نفت در مسیر خوداتکالی بوده که عبور از آنها با تلاش و تدبیر میسر شده است.

افرادی که از فرآیند تولید و نحوه اکتشاف و استخراج نفت اطلاع کافی دارند، به خوبی واقف هستند که افزون بر این ها، یک چالش اجتناب ناپذیر دیگر نیز فراروی بخش بالادستی صنعت نفت وجود دارد و آن تغییر شرایط تولید از میدان ها در دوره میانسالی و کهنسالی است. کاهش فشار مخازن در پایان دوره برداشت اولیه، نمکی شدن چاه ها و پیچیده شدن مراحل فرآورش نفت خام، ضرورت حفاری چاه های بیشتر و اعمال برنامه های ازدیاد برداشت برای جبران کاهش طبیعی مخازن را

اجتناب ناپذیر می سازد؛ به عبارتی پایان دوره استخراج آسان، از ویژگی های تولید در دهه های اخیر است. براین اساس در سال های اخیر رویکرد پروژه ها و طرح های عمده مرتبط با تولید و سیاست های اتخاذ شده برای اعمال مدیریت درست بر میدان های نفتی، عمدتاً با هدف عبور از این چالش، با وجود کمبود نقدینگی و تأثیر تحریم ها و قدمت تأسیسات بوده است.

با نگاهی به عملکرد و دستاوردهای این شرکت در سال ۹۶ و بررسی نحوه مواجهه با این چالش ها، در می یابیم که سال ۱۳۹۶ به جهاتی، سالی استثنایی برای شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب بوده است؛ از این جهت که این شرکت افزون بر تلاش و تکاپو برای اجرای مأموریت اصلی خود یعنی تأمین نفت خام مورد نیاز برای صادرات و تحویل به پالایشگاه های داخلی، تأمین و تحویل خوراک مجتمع های پتروشیمی واقع در استان خوزستان، به اجرای توأم آن پروژه های بزرگ پشتیبانی از تولید، توسعه ساخت داخل، تعمیر و نگهداری تأسیسات، آموزش و توسعه منابع انسانی، پژوهش و فناوری و ایمنی و محیط زیست، که در هر کدام دستاوردهای کم نظیری داشته و رکوردهای جدیدی به ثبت رسانده است، در زمینه توسعه میدان های نفت و گاز و نوسازی تأسیسات روسطحی نیز طرح های جدیدی تعریف و اجرایی شده است. درباره تولید نفت خام، با اجرای برنامه های حفاری چاه های توسعه ای، تعمیری و ترمیمی، تعمیر و نگهداری تأسیسات و خطوط لوله و راه اندازی پروژه های نمکزدایی، جبران کاهش طبیعی تولید از مخازن و پایداری تولید در چارچوب برنامه ابلاغی شرکت ملی نفت ایران را در پی داشته است.

در نیمه دوم این سال شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب با حادثه فوران و آتش چاه رگ سفید ۱۴۷ مواجه

گردید که با دستور وزیر محترم نفت و حضور حماسی مدیران، کارشناسان و نیروهای متعهد عملیاتی، با موفقیتی کم نظیر مهار شد و ضمن ثبت چند رکورد در زمینه فراهم کردن مقدمات و تمهیدات مهار چاه، فرصتی برای نمایش توانمندی متخصصان ایرانی در عرصه های جهانی فراهم شد.

سال ۹۶ از حیث اجرا و تکمیل پروژه های پشتیبانی از تولید، با موفقیت چشمگیر همراه بود. این شرکت در کنار افتتاح ده ها پروژه بزرگ و کوچک، ۸ پروژه بزرگ نمکزدایی را با ظرفیت فرآورش ۶۸۰ هزار بشکه در روز به سرانجام رساند که افزایش کمی و کیفی تولید نفت خام را در پی داشته، از کاهش خیره کننده تولید در میان مدت جلوگیری کرد.

درباره توسعه میدان ها، طرح قرارداد توسعه چهار میدان رگ سفید، پارسی، شادگان و کرنج پس از مذاکرات مفصل و امضای تفاهم نامه با شرکت های داخلی و خارجی، مهلت تحویل پیشنهادهای نهایی با درخواست برخی شرکت ها تمدید شد و امضای نخستین قرارداد که پیش بینی می شد در اسفندماه ۹۶ انجام شود به اوایل سال جاری موکول شد؛ امیدواریم به زودی شاهد امضای قرارداد نهایی با شرکت های واجد شرایط باشیم.

از دیگر سو، این شرکت برنامه توسعه ۲۷ مخزن در چارچوب الگوی جدید قراردادی عملیات محور (Job Based) و قراردادهای EPCF و EPDF پی گرفته و طی سال های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ با سرمایه گذاری بیش از ۴،۳۷ میلیارد دلاری، افزایش ۳۴۰ هزار بشکه ای تولید نفت را هدف گذاری کرده است که مقدمات آن در سال گذشته انجام شده و در مرحله نهایی شدن است.

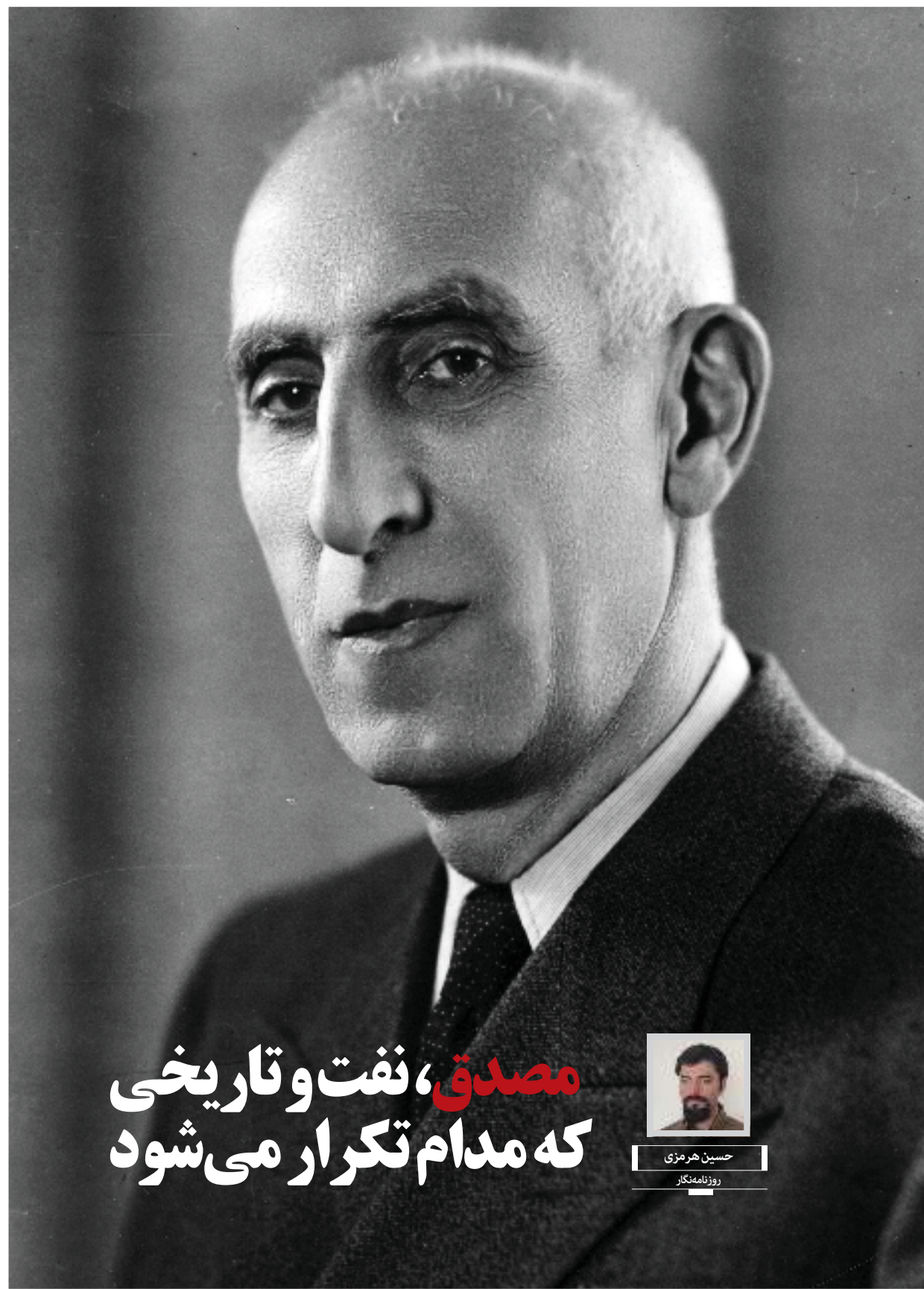
یکی از مهمترین اقدام های شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در سال ۹۷ اجرای برنامه برون سپاری تعمیرات و نگهداری تأسیسات جدید فرآورشی به بخش خصوصی و شرکت های واجد

شرایط است که آگهی مناقصه آن در ماه پایانی سال گذشته منتشر و هم اکنون در مرحله شناسایی پیمانکار است. از آنجا که در این طرح کلیه امور تعمیر، نگهداری، خدمات پشتیبانی و ایمنی و به عبارتی فرآیند کامل تولید در واحدهای فرآورشی به بخش خصوصی واگذار می شود، بدون شک در زمینه ایجاد اشتغال و رونق کسب و کار در مناطق پیرامونی تأسیسات نیز تأثیری به سزا در پی خواهد داشت.

در حوزه ساخت داخل، مناطق نفت خیز جنوب در سال ۹۶ شاهد به ثمر نشستن برخی از پروژه های بومی سازی کالاهای راهبردی و پرمصرف از جمله دانش فنی و ساخت مته حفاری دندانه ای، پمپ های فرآیندی چند مرحله ای (BB3)، روتور کامل کمپرسور گازی سولار C16، پمپ های میله ای مکشی SRP و روتور کامل پمپ دیوید براون بودیم که در قالب ۱۰ خانواده کالای اساسی و پرمصرف تعیین شده از سوی وزارت نفت طراحی و بومی سازی شده اند. بدون شک در سالی که از سوی مقام معظم رهبری، به نام «حمایت از کالای ایرانی» مزین شده، این برنامه ها با تلاش و تعهدی دوچندان پیگیری شده و بومی کردن دیگر اقلام پرمصرف با هدف عبور از تهدید به تحریم، تسریع در راه اندازی پروژه ها و کمک به اشتغال مولد در دستور کار خواهد بود.

به عنوان حسن ختام این مطلب لازم است یادآور کنیم توجه به نیروی انسانی به عنوان مهمترین رکن سازمان، پیگیری بهبود وضع معیشت و ترمیم حقوق بخشی از کارکنان که از پارسال از سوی مقام عالی وزارت نفت کلید خورده و این شرکت نیز پیشنهادهای خود را در قالب طرحی مدون به شرکت ملی نفت ایران اعلام داشته است. یکی از اولویتهای اصلی مدیریت بوده است که امیدواریم در نیمه نخست امسال به نتایجی مطلوب و خرسندکننده منجر شود.

منبع: شانا

مصدق، نفت و تاریخی
که مدام تکرار می شود

حسین هرمزی

روزنامه‌نگار

اغلب ما دکتر محمد مصدق را با ملی شدن صنعت نفت می‌شناسیم؛ اقدامی که بدون شک یکی از پرافتخارترین رویدادهای تاریخ ایران را رقم زد و نام نخست وزیر وقت را نه تنها در ایران بلکه در کل جهان جاودانه کرد. با این حال، اقدامات مصدق به ملی شدن صنعت نفت محدود نمی‌شود و می‌توان از «دفاع از منافع ایران در مقابل دولت انگلیس»، «اصلاحات در سیستم مالی کشور و کوشش در جهت وضع قوانین بودجه و برنامه‌ریزی در این زمینه»، «وضع قوانین و طرح لایحه‌های گوناگون جهت اصلاح سیستم ارباب و رعیتی و ایجاد طرح‌های عمرانی در روستاها»، «یجاد زیرساخت اقتصادی و تصویب و اجرای طرح‌های نوسازی و آبادانی» و همچنین، «تصویب و اجرای لوایح و قوانینی به نفع کسبه، آموزگاران، کارمندان و زنان» و به طور کلی «تلاش برای محدود کردن نقش پادشاه در اداره امور کشور» به عنوان مهمترین بخش‌های کارنامه او در مقام نخست وزیر یاد کرد.

اما اصولاً «ملی شدن» به چه معنا و مفهومی است؟ دولت ایران با استناد به قانون ملی شدن صنعت نفت در ایران اظهار می‌کرد که معنی اساسی ملی شدن این است که کلیه عملیات باید مستقیماً و منحصراً در دست دولت قرار گرفته و تمام درآمد فروش نفت عاید دولت شود؛ حال آنکه نمایندگان طرف با استناد به طرز عمل بعضی کشورها، واگذاری عملیات صنعت ملی شده را به غیر، تحت نظارت دولت و تخصیص قسمتی از عواید آن را به عامل، مغایر اصل ملی شدن نمی‌دانستند.

در این خصوص یکی از متخصصان حوزه تاریخ و فلسفه ملی کردن، چنین می‌نویسد: «مفهومی که ما کلمه ملی کردن را به آن اطلاق می‌کنیم فقط عبارت از یک فن یا روشی که دولت به وسیله آن فعالیت‌های مطلقاً اقتصادی را به عهده می‌گیرد نیست، بلکه بیش از آن است و مخصوصاً شامل آرزوی نیل به صلح و عدالت اجتماعی و برطرف کردن اختلافات و کشمکش‌های اجتماعی است. هر چند به نظر ما این هدف‌ها به هیچ وجه تحقق نیافته‌اند و صرف نظر از این که عقیده ما در این مسأله چه باشد و آیا از نتایجی که تاکنون حاصل شده است بتوان امیدوار بود که این روش، روش صحیحی است یا نه، در هر حال نمی‌توان انکار کرد که همه اقدامات این چند ده سال اخیر در زمینه ملی کردن صنایع، متکی بر آرزوی صلح و مساوات اجتماعی بوده است.»

مفهوم «ملی کردن»

«ملی کردن» به معنی جامع این مفهوم، هدف اساسی مکتب‌های سیاسی-اجتماعی است و بدیهی است که رکن عمده مرام سوسیالیسم، کمونیسم و جمع‌گرایی (Collectivism) ملی کردن اقتصاد به‌طور عام بوده است. در این رژیم‌ها دایره شمول مفهوم

ملی کردن بسیار وسیع است، یعنی همه وسایل و فعالیت‌های تولیدی را در بر می‌گیرد و شامل همه انواع کارهایی می‌شود که انسان طبق برنامه معین برای تأمین نیازمندی‌های مادی و معنوی خود انجام می‌دهد. البته ملی کردن منحصر به رژیم‌های سوسیالیستی نیست بلکه رژیم‌هایی هم که متکی به اصل آزادی مالکیت خصوصی هستند و به نظام‌های سرمایه‌داری مبتنی بر لیبرالیسم یا رادیکالیسم معروفند نیز تا اندازه‌ای صنایع خود را ملی کرده و این روش‌ها یعنی آزادی مالکیت خصوصی و فعالیت اقتصادی و ملی کردن بعضی بخش‌های اقتصادی و صنعتی را توأم کرده‌اند.

نفت ملی شد

هفدهم اسفند ۱۳۲۹ کمیسیون نفت پیشنهاد ملی کردن صنعت نفت را تصویب کرد؛ یعنی یک روز پس از قتل رزم‌آرا و چند روز پیش از نخست وزیر شدن حسین علاء. قانون ملی شدن صنعت نفت، پیشنهادی با امضای همه اعضای کمیسیون مخصوص نفت در مجلس شورای ملی ایران بود که ۲۴ اسفند ۱۳۲۹ در مجلس شورای ملی تصویب شد. عنوان متن پیشنهادی بدین صورت بود: «به نام سعادت ملت ایران و به منظور کمک به تأمین صلح جهانی، امضاکنندگان ذیل پیشنهاد می‌نماییم که صنعت نفت ایران در تمام مناطق کشور بدون استثناء ملی اعلام شود یعنی تمام عملیات اکتشاف، استخراج و بهره‌برداری در دست دولت قرار گیرد.» این متن - که پیشتر هشتم آذرماه ۱۳۲۹ از سوی جبهه ملی در مجلس پیشنهاد شده ولی به تصویب نرسیده بود - در ۲۹ اسفند ۱۳۲۹ از سوی مجلس سنا تصویب شد تا این روز به عنوان روز ملی شدن صنعت نفت در تاریخ کشورمان به یادگار بماند.

در آنچه از سوی مجلس و سپس سنا تصویب شد، تأکید شده بود که «کمیسیون نفت مجاز است از کارشناسان داخلی و خارجی در صورت لزوم دعوت

نماید و مورد استفاده قرار دهد». پس از آن، قانون طرز اجرای اصل ملی شدن صنعت نفت در سراسر کشور، نهم اردیبهشت ۱۳۳۰ به تصویب رسید. در این راستا تصمیم‌گیری شد که به منظور ترتیب اجرای قانون مورخ ۲۴ و ۲۹ اسفندماه ۱۳۲۹ راجع به ملی شدن صنعت نفت در سراسر کشور هیأت مختلطی مرکب از پنج نفر از نمایندگان مجلس سنا و پنج نفر از نمایندگان مجلس شورای ملی به انتخاب هریک از مجلسین و وزیر دارایی یا قائم‌مقام او تشکیل شود.

تکلیف دولت

طی این مصوبه، دولت مکلف شد «با نظارت هیأت مختلط بلافاصله از شرکت سابق نفت انگلیس و ایران خلع ید کند و چنانچه شرکت برای تحویل فوری به عذر وجود ادعایی بردولت متعذر شود، دولت می‌تواند تا میزان ۲۵ درصد از عایدات جاری نفت را پس از وضع مخارج بهره‌برداری برای تأمین مدعا به احتمالی شرکت در بانک ملی ایران یا بانک مرضی‌الطرفین دیگر ودیعه گذارد.»

در ماده چهارم این مصوبه آمده است: «چون از تاریخ ۲۹ اسفند ۱۳۲۹ که ملی شدن صنعت نفت به تصویب مجلس سنا نیز رسیده است کلیه درآمد نفت و محصولات نفتی حق مسلم ملت ایران است، دولت مکلف است با نظارت هیأت مختلط به حساب شرکت رسیدگی کند و نیز هیأت مختلط باید از تاریخ اجرای این قانون تا تعیین هیأت عامله در امور بهره‌برداری دقیقاً نظارت نماید». و همچنین بر لزوم آموزش متخصصان ایرانی در حوزه صنعت نفت تأکید شده و راه را برای تحصیل آنها در خارج از کشور باز کرده است: «برای تبدیل تدریجی متخصصین خارجی به متخصصین ایرانی هیأت مختلط مکلف است آیین‌نامه فرستادن عده‌ای محصل به طریق مسابقه در هر سال برای فراگرفتن رشته‌های مختلف معلومات و تجربیات مربوط به صنایع نفت به کشورهای خارج

مرداد ۱۳۳۲ را می‌توان یکی از سیاه‌ترین روزها در تقویم تاریخ ایران زمین دانست؛ کودتایی که به کنار گذاشتن مصدق از نخست‌وزیری، محاکمه، زندان و تبعید او تا پایان عمر منجر شد. شاید اگر اصلاحات مدنظر مصدق که بخش قابل توجهی از آنها را تا زمان حضورش در قدرت اجرا کرده بود، پابرجا می‌ماند و کودتای مشترک آمریکا (CIA)، انگلیس (SIS) و ارتش شاهنشاهی ایران در ۲۸ مرداد رخ نمی‌داد، تاریخ ایران در ده‌های آتی دستخوش تغییرات متفاوت‌تری می‌شد.

همه کودتاچیان

با وجود اینکه طرفداران شاه (محمدرضا پهلوی)، کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ را «قیام و رستاخیز ملی» می‌نامند، اما اسناد تاریخی، بویژه آنچه حدود ۶۰ سال بعد و حتی اخیراً (سال ۲۰۱۷ میلادی) منتشر شد، به وضوح نشان داد که نقش دولت‌های وقت آمریکا و بریتانیا در این کودتا بسیار پررنگ و تعیین‌کننده بوده است. یکی از نکات جالب ماجرا، آنجاست که خود مرحوم مصدق تا پایان عمر خود، دولت بریتانیا را مسئول این اتفاق می‌دانست و حرف چندانی از آمریکا به میان نمی‌آورد اما اسناد تاریخی مورد اشاره نشان داد که نقش دولت وقت آمریکا و بویژه سازمان اطلاعات مرکزی این کشور (سیا) بسیار

گسترده‌تر شدن این اعتراضات، به اعتصاب کارگران نفت جنوب و شورای متحده مرکزی اتحادیه‌های کارگران و زحمتکشان ایران در میانه دهه رسید. این اعتصاب به کشته شدن ده‌ها نفر از کارگران منجر شد. این سرنوشت ناگزیر تاریخ است که وقتی کار اعتراضی به «خون» کشیده می‌شود، نه سرکوب بلکه مستحکم‌تر و ادامه‌دارتر می‌شود. در مورد اعتراضات نفتی ایران نیز همین‌طور شد و کار این اعتراضات از کف خیابان به هزارتوی سیاست و مجلسین هم رسید تا پاییز و زمستان ۱۳۲۹ مقطعی برای اوج‌گیری این مبارزات و تلاش‌های سیاسی باشد. چنین شد که پایان سال ۱۳۲۹ با رخدادهای ملی و تاریخ‌ساز همراه شد و بهار ۱۳۳۰ را با تصویب قانون طرز اجرای اصل ملی شدن صنعت نفت در سراسر کشور همراه کرد. حتی سرکوب‌های مشابه دهه ۲۰ که در سال ۱۳۳۱ رخ داد و پس از آن هم کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ که به کنار گذاشتن غیرقانونی مصدق از نخست‌وزیری منجر شد نیز نتوانست در محتوا و نتایج آتی ملی شدن صنعت نفت خلل جدی وارد کند؛ چنانچه تا امروز نیز نتایج این مبارزات به خوبی مشهود است. با این حال در نگاهی کلی‌نگر و جامع‌گرا، نمی‌توان منکر شد که کنار گذاشته شدن افرادی نظیر دکتر مصدق، روند اصلاح امور کشور را آهسته‌تر و گاه مختل کرده است. از این منظر، کودتای ۲۸

را تدوین و پس از تصویب هیأت وزیران به وسیله وزارت فرهنگ به موقع اجرا گذارد. مخارج تحصیل این محصلین از عواید نفت پرداخته خواهد شد.» همچنین، به موجب این مصوبه، کلیه خریداران محصولات معادن انتزاعی از شرکت نفت انگلیس و ایران هر مقدار نفتی را که از اول سال ۱۹۴۸ میلادی تا ۲۹ اسفند ۱۳۲۹ (۲۰ مارس ۱۹۵۱) از آن شرکت سالیانه خریداری کرده‌اند می‌توانستند به نرخ عادلانه بین‌المللی همان مقدار را سالیانه خریداری کنند و برای مازاد آن مقادیر - در صورت تسلاوی شرایط در خرید - حق تقدم داشته باشند.

روزهای سیاه

پیش از تمام این رویدادها و مصوبات، اتفاقاتی رخ داده بود که توانست روند ملی شدن صنعت نفت را تسریع کند یا به عبارت دیگر می‌توان گفت که بروز و ظهور آن اتفاقات می‌توانست به منزله وجود زمینه‌ای مناسب برای آغاز مبارزات سیاسی علیه استعمار بویژه در حوزه صنعت نفت تلقی شود؛ زمینه‌ای که با پیگیری نمایندگان ملی - مذهبی در مجلس و به رهبری محمد مصدق تبدیل به روندی ملی شد تا اتفاقی ملی را رقم بزند. صنعت نفت ایران، دهه ۱۳۲۰ را با مبارزات کارگران سندیکای کارگران نفت خوزستان آغاز کرد و در سال‌های بعد با ادامه‌دار و

پررنگ بوده است.

در حین وقوع کودتا، با دخالت ارتش و با ورود تانک به خیابان‌ها و ورودی خانه دکتر مصدق در تهران، وی دستگیر و برای محاکمه به دادگاه نظامی معرفی شد. محمدرضا شاه یک بار ۱۳ ماه قبل یعنی در ۲۵ تیرماه ۱۳۳۱ تلاش کرده بود عملاً با کودتایی سیاسی علیه مصدق، او را برکنار کند اما این برکناری ۵ روز بیشتر دوام نیاورد و اعتراض گسترده مردم با سر دادن شعار «یا مرگ، یا مصدق»، نخست‌وزیر محبوب را بر سر کار بازگرداند. شاه این بار اشتباه بار نخست را مرتکب نشد و دست‌تنها به مقابله با نخست‌وزیر قدرتمندش نپرداخت بلکه آمریکا و انگلیس را با خود همراه کرد تا نه تنها مصدق را برکنار کند بلکه رابطه‌ای بهبودیافته با این دو کشور را از سر بگیرد.

محاكمة مصدق

در جریان محاکمه، مصدق بارها به صلاحیت دادگاه نظامی اعتراض کرد چراکه معتقد بود طبق قانون، نخست‌وزیر باید در دیوان عالی محاکمه شود نه در دادگاه نظامی. با این حال، محاکمه‌کنندگان معتقد بودند چون مصدق از حکم پادشاه مبنی بر عزل خود سرپیچی کرده، متمدن محسوب شده و به عنوان نخست‌وزیر محاکمه نمی‌شود. اما مصدق با دو استدلال، این بهانه‌جویی را مجدداً رد می‌کرد؛ نخست آنکه طبق قانون مشروطه، شاه حق ندارد رأساً نخست‌وزیر را عزل و نصب کند و این رفتار شاه قانونی نبوده است؛ دوم آنکه تأکید می‌کرد چون حکم شاه، با متنی شک‌برانگیز و آن هم شبانه توسط عده‌ای مسلح به منزل او آورده شده بود، مشکوک به نظر می‌رسید، او دستور بازداشت آورنده نامه را صادر کرد تا صبح ماجرا را از شخص شاه جویا شود اما خروج شاه از کشور - که همزمان با کودتا رخ داد - فرصت این استعلام را از او گرفت؛ ضمن اینکه مصدق هم در دادگاه و هم در خاطرات خود اذعان کرده بود که با وجود اختلافش با محمدرضا شاه و غیرقانونی دانستن اقدام او بر عزل نخست‌وزیر، اگر این حکم در یک روال منطقی و در روز (نه شب) به دست او می‌رسید، او آن را می‌پذیرفت.

گناه من، مبارزه با دشمن ملیت ایران

مصدق درباره دادگاه مذکور و دلایل بازداشت و محاکمه‌اش، مقایسه جالبی کرده است: «در طول تاریخ مشروطیت ایران این اولین بار است که یک نخست‌وزیر قانونی مملکت را به حبس و بند می‌کشند و روی کرسی اتهام می‌نشانند. به من گناهان زیادی نسبت داده‌اند ولی من خودم می‌دانم که یک گناه بیشتر ندارم و آن این است که تسلیم تمایلات خارجی‌ان شده و دست آنان را از منابع ثروت ملی کوتاه کرده‌ام. مردم این مملکت

می‌دانند که وضع من در بسیاری جهات با وضع «مارشال پتن» فرانسوی بی‌شبهت نیست و من هم سالخورده و به وطن خود خدمتی کرده‌ام. من هم مثل او در اواخر عمر به روی کرسی اتهام نشسته‌ام و شاید مثل او محکوم شوم ولی همه نمی‌دانند بین من و او یک تفاوت آشکار است؛ پتن به جرم همکاری با دشمن ملت فرانسه به دست ملت فرانسه محاکمه شد و من به گناه مبارزه با دشمن ملیت ایران، به دست عمال بیگانگان.»

به هر ترتیب، مصدق در فقدان مردمی که یک سال و یک ماه قبل از کودتا در حمایت از او به خیابان‌ها آمده بودند و در اوج بی‌وفایی برخی فعالان سیاسی و مذهبی وقت، برکنار، بازداشت، محاکمه، زندانی و تبعید شد تا بار دیگر تاریخ اثبات کند که اگر آحاد مردم، میدان را خالی کنند، نمی‌توان یک‌تنه کاری از پیش برد؛ حتی اگر مرد بزرگ، مغرور و سیاستمداری مثل محمد مصدق در جلوی صف ایستاده باشد.

با این وضعیت می‌سازم تا عمرم به سر آید

در مورد همین نقش مردم، دکتر مصدق پیش‌تر در سخنانی که حتی فایل صوتی بخش‌هایی از آن موجود است، درباره ملی شدن صنعت نفت گفته بود: «محتاج به گفتن من نیست، بلکه دنیا نیز آگاه است که رستاخیز بی‌سابقه و جنیش پرافتخار اخیر

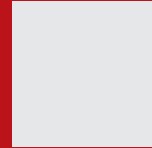
ایران را هیچکس جز ملت، شالوده‌گذاری نکرده و این دست توانای ملت است که با تمام بی‌اسبایی و اقدامات تخریبی یکصد و پنجاه سالهٔ اجنبی و شبیخونی که حریف کهنه‌کار بر خزائن (خزانه‌های) مادی و معنوی کشور ما زده است، قوای اهریمنی استعمار را در هم شکسته و طومار غارتگری‌های نیم قرن را برای ابد در هم پیچیده است.»

او در ۱۴ اسفند ۱۳۴۵ در سن ۸۷ سالگی و در حالی که همسرش را سه سال قبل از دست داده بود، در تبعید درگذشت. دکتر محمد مصدق در روزهای آخر عمر خود درباره حوادث پر فراز و نشیب زندگی‌اش طی سال ۱۳۳۲ گفته بود: «کمونیسم را بهانه کرده‌اند که نفت ما را ۱۰۰ سال دیگر هم غارت کنند.

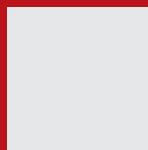
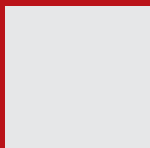
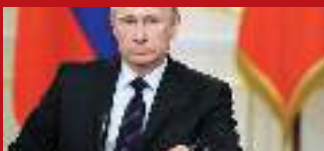
دادگاه نظامی مرا به سه سال حبس مجرد محکوم کرد که در زندان لشکر ۲ زرهی آن را تحمل کردم. روز ۱۲ مرداد ۱۳۳۵ که مدت آن خاتمه یافت به جای این که آزاد شوم به احمدآباد تبعید شدم و عده‌ای سرباز و گروهیان مأمور حفاظت من شدند.

اکنون که سال ۱۳۳۹ خورشیدی هنوز تمام نشده مواظب من هستند و من محبوسم و چون اجازه نمی‌دهند بدون اسکورت به خارج (خارج از محل زندگی) بروم، در این قلعه مانده‌ام و با این وضعیت می‌سازم تا عمرم به سر آید و از این زندگی خلاصی یابم.»

از استیضاح تا استعفا

ایران و جهان در دو ماه گذشته شاهد تحولاتی بود که نشان می‌داد همچنان بیشترین کنش‌ها و اتفاقات در سطح کشور و دنیا حول محور نزاع و کشمکش می‌چرخد و البته از این باب برای افکار عمومی نیز جذابیت دارد. در ادامه، مهم‌ترین رویدادهای اسفند ۹۶ و فروردین ۹۷ را مرور می‌کنیم:

لوور و لودریان در تهران

همزمان با سفر لودریان وزیر امور خارجه فرانسه به تهران، گوشه‌ای از گنجینه «لوور» با شاهکاری از رامبراند و فرشته‌های اروپایی، درفش و تبری از ایران باستان، آثاری کشف‌شده از تمدن بین‌النهرین به همراه ابوالهولی که چندان غول‌پیکر نیست، به مدت سه ماه مهمان تهران شد.

این نمایشگاه به دنبال توافق اولیه بین موزه لوور و سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مبنی بر برپایی نمایشگاهی از آثار شاخص موزه لوور، روز ۱۴ اسفند با حضور ژان ایو لودریان وزیر امور خارجه جمهوری فرانسه و محمدجواد ظریف وزیر خارجه کشورمان افتتاح شد. از شاخص‌ترین آثار رسیده به ایران می‌توان به پیکره «ابوالهول» از سنگ بازالت مربوط به دوره «فرعون هاکور» که از بخش عتیقه‌های مصر باستان در سالن «سولی لوور» انتخاب شده، اشاره کرد. این نمایشگاه تا ۱۸ خرداد ۱۳۹۷ در موزه ملی ایران دایر است. یکی از حواشی برپایی این نمایشگاه، تلفظ اشتباه «لوور» از سوی اکبر رنجبرزاده عضو هیات رئیسه مجلس در جلسه علنی پارلمان بود که چند روزی در میان کاربران فضای مجازی پربحث شد.

حمله به سفارت ایران در لندن

عصر جمعه ۱۸ اسفند به وقت لندن، تعدادی از منتسبان به فرقه آیت‌الله صادق شیرازی به سفارت ایران در کشور انگلستان حمله کردند و پرچم کشورمان را به پایین کشیدند اما ساعاتی بعد، با دخالت پلیس، پرچم ایران در جای خود در سردر ورودی ساختمان سفارت نصب شد.

به گفته پلیس، مهاجمان که چهار نفر بودند، بازداشت شدند. این اقدام واکنش‌های بسیاری از سوی مقامات مختلف کشورمان به همراه داشت و در مقابل، دولت انگلیس عذرخواهی رسمی کرد.

کناره‌گیری آیت‌الله ۲۰ اسفند در پی موافقت رهبر انقلاب با کناره‌گیری آیت‌الله احمد جنتی از امامت جمعه تهران، خطابه‌های پربحث آیت‌الله پس از ۲۵ سال پایان یافت. او همچنان دبیر شورای نگهبان و رئیس مجلس خبرگان است.

برکناری توفیتی روی دونالد ترامپ رئیس جمهوری آمریکا روز سه‌شنبه ۲۲ اسفند در توفیتی چند کلمه‌ای، رکس تیلرسون وزیر خارجه را برکنار کرد و مایک پامپئو رئیس سازمان سیا را به عنوان

جایگزین تیلرسون برگزید.

ترامپ در مورد اختلافاتش با تیلرسون در مورد برجام گفت: ما در مورد مسائل مختلفی با یکدیگر مثل توافق هسته‌ای ایران اختلاف‌نظرانی داشته‌ایم. من اعلام کرده‌ام که این توافق فاجعه‌بار است اما او فکر می‌کرد که این توافق مشکلی ندارد. من قصد داشتم که برجام را لغو یا آن را اصلاح کنم اما او فکر دیگری در این باره داشت. بنابراین تفکرات ما یکسان نبود اما با وجود پمپئو همه چیز خوب پیش خواهد رفت و تفکرات ما به هم نزدیک است.

همان‌طور که رسانه‌ها و تحلیل‌گران غربی و آمریکایی بر طبل تندتر شدن فضای سیاست خارجی آمریکا درباره ایران صحبت می‌کردند و امیدها برای فرجام برجام را بسیار کم‌رنگ می‌دانستند، برخی تحلیل‌گران بر این نظر بودند که شاید پمپئو با ترامپ در بحث برجام همسوتر باشد اما این به معنای کنار گذاشتن برجام و اجرا نکردن آن به طور یک‌جانبه نیست.

این تحلیل‌گران اولاً به زمان‌بندی انتصاب و رای سنا به وزیر خارجه پیشنهادی ترامپ اشاره دارند که زمان می‌برد تا این روند محقق شود جدای از اینکه باید گفت پمپئو در سنا در مقابل دموکرات‌ها کار سختی پیش رو دارد. با توجه به اینکه ترامپ ماه "می" را برای بسیاری از تصمیمات مهم و حساس انتخاب کرده بعید است پمپئو بتواند تا آن موقع به وزارت خارجه وارد شود.

بازداشت بهاریون

حمید بقایی از یاران بسیار نزدیک محمود احمدی‌نژاد رئیس‌جمهوری پیشین ایران، به اتهام تصرف غیرقانونی در اموال دولتی به ۱۵ سال حبس و جزای نقدی و بابت اختلاس به ۱۵ سال حبس، جزای نقدی، انفصال دائم از خدمات دولتی و رد مال در حق دولت محکوم شده بود که پس از تأیید حکم دادگاه بدوی در دادگاه تجدیدنظر استان تهران و قطعیت آن و هم‌چنین ابلاغ حکم صادره، مأموران پلیس روز سه‌شنبه ۲۲ اسفند نسبت به دستگیری و معرفی او جهت اجرای حکم صادره از جمله ۱۵ سال حبس و پرداخت ۴۳ میلیارد تومان جزای نقدی اقدام کردند. او پیش‌تر اعلام کرده بود که از روز بازداشتش دست به اعتصاب غذا خواهد زد و وکیل او هم که تماسی با وی در زندان داشت، تأیید کرد که وی از روز ۸ فروردین ۱۳۹۷ دست به اعتصاب غذای خشک زده است و نسبت

به سلامتی‌اش ابراز نگرانی کرد. در واکنش به این خبر، محمود احمدی‌نژاد ضمن ابراز نگرانی، مسئولیت هر نوع حادثه‌ای را برعهده مقامات کشور به‌ویژه مقامات قضایی اعلام کرد.

پس از بازداشت بقایی، اسفندیار رحیم‌مشایی دیگر مرد بهاری احمدی‌نژاد، حکم بقایی را در مقابل سفارت انگلستان به آتش کشید و به این ترتیب او هم بازداشت شد.

استیضاح در دقیقه ۹۰

در روزهای پایانی سال ۹۶ مجلس سه وزیر دولت از اختیار نظارتی خود بهره گرفت و سه وزیر حسن روحانی را ۲۲ و ۲۳ اسفند پای میز استیضاح کشاند؛ علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، عباس آخوندی وزیر راه و شهرسازی و محمود حجتی وزیر جهاد کشاورزی. در حالی که گمانه‌زنی‌هایی مبنی بر خداحافظی هر کدام از این وزرا مطرح بود، هر سه وزیر توانستند مجدداً از مجلس رای اعتماد بگیرند و در مسند وزارت باقی بمانند.

استعفا آقای شهردار

محمدعلی نجفی شهردار پایتخت که با گذشت ۱۰۰ روز از شروع فعالیتش مدعی وقوع برخی فسادها در دوران شهردار پیشین شده بود، ۲۳ اسفند فقط بعد از حدود هفت ماه فعالیت، استعفا کتبی خود را به شورای شهر تهران تقدیم کرد.

این اتفاق، پس از حواشی مراسم روز زن در برج میلاد رخ داد؛ مراسمی که در آن چند دختر بچه در مقابل نجفی حرکات موزون انجام دادند و شهردار تهران را به دادسرا کشاندند.

ابتدا دلیل این استعفا زود هنگام، بیماری آقای نجفی اعلام شد اما شایعات زیادی از وجود فشارها روی شهردار تهران به گوش می‌رسید و با وجود تأکید روی مسئله سلامتی، وقتی نجفی بعد از استعفا توییت کرد که «بهتر آن باشد که سر دلبران / گفته آید در حدیث دیگران» شائبه وجود رازهای مگویی پشت پرده شهرداری تقویت شد.

گرچه عده زیادی این طرز برخورد نجفی با مسئله را سرزنش کردند اما آقای شهردار درباره حواشی و دلایل پشت‌پرده احتمالی این استعفا حرفی نزد و همه چیز را موکول به جلسه رسمی بررسی استعفا در شورای شهر کرد.

شورای شهر تهران نیز هفته سوم فروردین به این موضوع ورود پیدا کرد و این استعفا را

نپذیرفت. ساعاتی پس از این رویداد، نجفی بار دیگر استعفای خود را تقدیم شورای شهر کرد و دلیل آن را شروع اقدامات درمانی در اول اردیبهشت اعلام کرد. نهایتاً شورا با اصرار نجفی بر رفتن از شهرداری، این استعفا را پذیرفت و حسینی مکارم معاون مالی شهرداری تهران به عنوان سرپرست در راس این مجموعه قرار گرفت. ناظران معتقدند گرچه نجفی بیمار بوده اما فشارهای سیاسی باعث کناره‌گیری او از شهرداری تهران شده است.

استمرار پوتین

۲۷ اسفند ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور کنونی روسیه به عنوان نامزد مستقل با پشت سر گذاشتن هفت رقیب با کسب بیش از ۷۶ درصد آراء توانست در انتخابات به پیروزی قاطع دست یابد و همچنان ریاست جمهوری‌اش استمرار یابد. در جریان این انتخابات، بیش از ۵۶ میلیون رای‌دهنده از ولادیمیر پوتین حمایت کردند. پوتین با قدردانی از مردم روسیه و هوادارانش که در هوای بسیار سرد مسکو به میدان سرخ رفته بودند، گفت: «همه ما برای سربلندی روسیه، تلاش بزرگی را آغاز خواهیم کرد».

با پیروزی پوتین، «حسن روحانی» رییس جمهوری در پیامی خطاب به همتای روس خود، انتخاب مجدد او را تبریک گفت. در بخشی از پیام رییس جمهوری آمده: «برگزاری شایسته انتخابات ریاست جمهوری روسیه و پیروزی قاطعانه جناب عالی در این انتخابات موجب مسرت گردید. با ابراز تبریک صمیمانه به این مناسبت، اطمینان دارم در دوره جدید ریاست جمهوری جناب عالی، مناسبات دو کشور بیش از پیش گسترش خواهد یافت». همچنین «دونالد ترامپ» رییس جمهور آمریکا هم در تماسی تلفنی با «ولادیمیر پوتین» انتخاب مجدد وی به عنوان رییس‌جمهوری روسیه را تبریک گفت. رئیس‌جمهور آمریکا این تبریک را با نادیده گرفتن درخواست و هشدار مشاوران امنیتی‌اش به همتای روس خود ابلاغ کرد.

«بولتون» در کاخ سفید

۳ فروردین، رییس‌جمهوری آمریکا جان بولتون را به عنوان مشاور امنیت ملی کاخ سفید منصوب کرد. دونالد ترامپ بازم مثل همیشه دست از دادن اخبار مهم در فضای توئیتر برداشست و توثیق کرد: مفتخرم اعلام

کنم که از نهم آوریل جان بولتون مشاور امنیت ملی جدید من خواهد بود.

بولتون که در دولت جورج بوش پسر برای دوره‌ای سفیر ایالات متحده در سازمان ملل بود، به مواضع تندش علیه کشورمان معروف است.

مشاور امنیت ملی رئیس‌جمهوری آمریکا سمت مهمی در کاخ سفید است و در تصمیم‌های دولت در سیاست خارجی نقش تعیین‌کننده‌ای دارد.

با انتصاب بولتون نگرانی‌ها درباره لغو برجام دو چندان شده است. در همین راستا وندی شرمین یکی از مذاکره‌کنندگان برجام در دوره ریاست جمهوری باراک اوباما اعلام کرد که انتخاب بولتون نشان می‌دهد که عمر برجام کوتاه خواهد بود.

اولین سفر خارجی «اون»

کیم جونگ اون رهبر کره شمالی در دیداری تاریخی با قطاری لوکس، سبز رنگ و مبله که به نظر می‌رسد این قطار همان قطاری است که پدر و پدربزرگش نیز از آن استفاده کرده‌اند، نخستین سفر خارجی خود را از زمان به قدرت رسیدن در سال ۲۰۱۱ انجام داد. رهبر کره شمالی در طول هفت سال گذشته کشورش را ترک نکرده بود. در این سفر همسر وی نیز او را همراهی می‌کرد. چین تنها متحد عمده پیونگ یانگ به حساب می‌آید اما روابط دو کشور به دلیل بلندپروازی‌های اتمی کره شمالی اخیراً متشنج بوده است.

قرار است رهبران آمریکا و کره شمالی در ماه مه دیدار کنند که اگر انجام شود اولین دیدار سران دو کشور خواهد بود.

قهرمانی قرمزها

پرونده بازی‌های هفته بیست و هفتم لیگ برتر عصر ۱۷ فروردین با انجام سه بازی بسته شد. در مشهد تیم پرسپولیس از ساعت ۱۷ در ورزشگاه ثامن‌الائمه و در حضور نزدیک به ۲۰ هزار تماشاگر به مصاف تیم پدیده رفت که این بازی با نتیجه یک بر صفر به سود پرسپولیس به اتمام رسید.

وحید امیری در دقیقه ۷۷ با ضربه سر برای پرسپولیس گلزنی کرد تا شاگردان برانکو ایوانکوویچ در فاصله سه هفته مانده تا پایان لیگ، قهرمانی خود را قطعی کنند. پرسپولیس با این پیروزی ۶۰ امتیازی شد. این چهارمین قهرمانی پرسپولیس در لیگ برتر و دومین قهرمانی متوالی سرخپوشان با برانکو ایوانکوویچ است.

عصیان دلار

روزهای پایانی سال گذشته، قیمت دلار رو به فزونی گذاشت و در کانال ۵۰۰۰ تومان در نوسان بود. التهابات تا آنجا شدت گرفت که نیروهای انتظامی و امنیتی وارد عمل شدند و تعدادی از دلالان بازار ارز را دستگیر کردند. چهارراه استانبول، سال را در حالی نو کرد که صرافی‌ها در ظن و تردید معاملاتی بودند. با آغاز روزهای کاری بازار در سال ۹۷، بار دیگر روند رو به رشد قیمت دلار شروع شد و این بار سیر صعودی نرخ ارز به صورت ساعتی و دقیقه‌ای طی می‌شد تا اینکه در روز ۲۰ فروردین به ۶۰۰۰ تومان رسید.

نهایتاً شامگاه دوشنبه ۲۰ فروردین، معاون اول رئیس‌جمهوری روی آنتن آمد و اعلام کرد که بنا به تصمیمات اتخاذشده در جلسه فوق‌العاده دولت به ریاست حسن روحانی، دلار از روز سه‌شنبه ۲۲۰۰ تومان خواهد بود و عرضه دلار به هر قیمتی بالاتر از این نرخ، قاچاق به شمار خواهد آمد. در پی این تصمیم و سیاست‌گذاری‌های بعدی دولت و بانک مرکزی، مقررات دیگری نیز برای ساماندهی بازار ارز وضع شد اما باید منتظر ماند و دید که تک‌نرخ بودن قیمت ارز تا چه زمانی ادامه خواهد داشت و سیاست‌ها چقدر موثر خواهد بود.

رویارویی آمریکا و روسیه

سوریه بار دیگر صحنه تقابل دو ابرقدرت غرب و شرق جهان شد و به بهانه حمله شیمیایی به یکی از مناطق تحت کنترل مخالفان بشار اسد، ترامپ روز ۲۲ فروردین تهدید به حمله موشکی به مواضع روسیه در سوریه کرد. روسیه نیز در واکنش به این تهدید اعلام کرد که هدف آمریکا از چنین اقدامی، از بین بردن اسناد حملات شیمیایی و کمک به تروریست‌هاست.

تقابل واشینگتن و مسکو در حد دعوای لفظی ادامه داشت تا اینکه سحرگاه شنبه ۲۵ فروردین، حملات آمریکا به برخی نقاط نظامی سوریه آغاز شد و ساعاتی بعد پایان یافت. انگلیس و فرانسه نیز در این حملات، آمریکا را همراهی می‌کردند. طبق معمول، هم‌پیمانان آمریکا از این حملات حمایت و سایرین آن را محکوم کردند. رهبر انقلاب نیز صبح شنبه در دیدار برخی سفرای کشورهای اسلامی و مسئولان نظام، این اقدام را جنایت خواندند و روسای جمهور آمریکا و فرانسه و نخست‌وزیر انگلستان را جنایتکار توصیف کردند.